

Lang.

94126
Smith.
33
THE GOSPEL AKORDIŲ TU

SENT LUK.

12668

IN MIKMAK.

PRINTED FOR THE BRITIC AND FOREN BEIBEL SCSEIETI, BEI
EIZAK PITMAN, BAR (BATH).

1856.

PM 1794

B55

1856

Printed bei Eizak Pitman, Fonetik Institiucon, Parsonedj Len, Bab.

THE PHONETIC ALPHABET.

The phonetic letters in the first column are pronounced like the italic letters in the words that follow. The last column contains the names of the letters.

CONSONANTS.

Guttural.

K	k	..	leek	.....	kɛ
G	g	..	league	....	gɛ
H	h	..	hay	....	hɛtɕ
Y	y	..	yet	.....	yɛ

Lingual.

T	t	..	fate	.....	tɪ
D	d	..	fade	.....	dɪ
C	c	..	vicious	....	ɪc
J	j	..	vision	....	ʃɪ
S	s	..	hiss	.....	ɛs
Z	z	..	his	.....	zɛ
ʁ	ð	..	wreath	....	ɪð
ʁ	ð	..	wreathe	....	ðɪ

Labial.

P	p	..	rope	.....	pɪ
B	b	..	robe	.....	bɪ
F	f	..	safe	.....	ɛf
V	v	..	save	.....	vɛ
W	w	..	wet	.....	wɛ

LIQUIDS.

L	l	..	fall	.....	ɛl
R	r	..	rare	.....	ɛr
ʍ	ŋ	..	sing	.....	ɪŋ
N	n	..	seen	.....	ɛn
M	m	..	seem	....	am

VOWELS.

Guttural.

A	a	..	am	.....	at
ʌ	ʌ	..	alms	.....	s
E	e	..	ell	.....	et
ɛ	ɛ	..	ale	.....	ɛ
I	i	..	ill	.....	it
ɪ	i	..	eel	.....	i

Labial.

O	o	..	on	.....	ot
ʊ	ʊ	..	all	.....	ʊ
U	u	..	up	.....	ut
ʊ	ʊ	..	ope	.....	ʊ
U	u	..	full	.....	ut
W	u	..	food	.....	u

DIPHTHONGS: ei, ai, oi, ou, iu.

as heard in by, age, voice, now, new.

N O T.

In ðis volium “g” iz yuuzd, temporarili, for ðe konsonant in {*s*/*h*e, vicious, ocean}, bikoz, in konsekwens ov a deficensi ov ðe teip “k,” bœð “c” and “k” ar yuuzd for “k” in ðe Mikmak Gospel ov Djon, letli printed in Halifaks, Nœva Skocia {Nova Scotia}.

ÆE GOSPEL AKORDIŲ TU

LUK.

TCAP. 1.

MUDU pigwelkubunik kisip-kødji-kuuukwodji-
iagun-udumii-dibunn eguls kəguəl tsnəl kisi
mulgikt-lamsitasigul tsn eumuudiikwū ;

2 Stugə telagunudumuukwup tsnik wedjsdegemk
umskwes pəktumkəək nemidúudibunn, sk elp
wedji unokubem-imkik keluswokun iktuuk ;

3 Ns utçit, Tiopil, mouikpuməin, nin elp
welidədukep, tsn kisi ulikinudumuuksi m'sit
kəguə iktuuk wedjsdegemk umskwes pəktumkis'k,
n'kuukwodji-pskei-wiikumuulin ;

4 Kuulsman ukudjidjidun ukedlewəin eguls
kəguəl tsnəl kisi kinudumuuksiibunn.

5 Ns telisksup unsgwegumul Heləðəək etli-
eligewitə-witok Sudiisku, psdulissok ehkusunok
teluissisunok Səkulin, wetskunasissunok Abiu
umouiənimku, sk utəbitemu teluissilisunu Elise-
bet, Elunəək utusúu.

6 Ak kitk negumou sabewibunaiik usksluuk
Nisksəmul, sk pəmədibunaiik m'sit Uktçisskumal
utublu-dskunum iktuuk, sk ukuukwodjs-dskun-
um-iktuuk.

7 Ak mөгwe wendjunigubuniik, mudu Elisebetөөk muu kisi pumigita-kuubunok, sk kitk lөk kisi-guibunniik ns tilisipu.

8 Ns tsn tilisip Sskulin psduliss-euluugwetс tsn teli kiskadjadasik utluugөwokun usksluuk Nikskemulu;

9 Tsn telinkulagsdok psduliss-euluugwokun, negum tedabuodeskatс upiskwsn Uktсisskumal utсi-sls-suudumөгwomumku uweipkөсгwus-ouwenu.

10 Tөkuu m'sit mouiөmi etlislsuudumadjik kuudjumuk telipkidji-weipkөсгwusou-elidju.

11 Ns Uktсisskumou utansalemul elimeswssidjul utininku, kskumidjul inskunegel weipkөсгwusigune batkwi-slsuudumokun.

12 Ns nemiatс Sskulin wenmadjidassit, sk wsgwodassudi elnisssik utininku.

13 Ksduu ansalewit sladjul: Muu ukwegwodssiu, Sskulin; mudu uktedouemkewөm nudasik, sk uktebitem Elisebet uskwөuodul ukwisul; sk tuluidaduks Ssnu.

14 Ak usugewidassudi, sk ulөdi uskөtuks, sk pigweltsk wedji ulidssultidjik uskidjinuudim iktuuk.

15 Mudu espөdou usksluuk Uktсisskumal; sk ms n'samuugwok megөbөsk, kisns melkigunsk n'samuugөwokun; sk utсutсuisluuksidou sabөwit m'tсidjskumitс tsn telin-kusiuh-skidji-nuидju.

16 Ak likiwonsksladu puigwelnidu Isiel unidjintu Uktçisskumou iktuuk tən utinin negumou wenikskamuultiiditç.

17 Ak nigunsidou Elienl utçidjiskumidju iktuuk sk umuligigonédim iktuuk, kuksan utulikiwonsks-duon ungiguo ukwomlamuunul midjuasdjidju iktuuk, sk utulikiwonsksen tən elistumudilidji sabewuutilidji umustuogun-um-mou iktuuk ; sk utilalsen mimadjuinu ukiskadjas-dasultinou utçit Uktçisskumalu.

18 Tokuu Sskulin eladjul : ? Taliktçidjidudes út. Mudu nin kisigui, sk n'tebitem kisiguiskwëit.

19 Ansalewit usiteguluuladjul eladjul : Nen Gubliel, tən kskumi usksluk Nikskamu, sk wedjilgimimik n'keluulin, sk n'tuli-uli-agunuudumuulinu.

20 Ak, edu, ms n'touwuun sk ms kisiguluisiun misoku ns negwek tən tutçu kskeikiskadjisk m'sit eguleu : mudu mu kedlamsitumuunul n'keluswokunumul ; tənul kskei-kiskadjasdasidul utetpugagumuou iktuuk.

21 Ns mimadjuinuk eskabsdidjul Sskulinul, sk pskuleiultidjik utulipkitksdumulin ukçei-sks-sudumogwomku.

22 Ns tawietç mogwetç kisikeluulsgwi, sk kedjiasdidjul ukisi-pskulaptegelin ukçei sks-sudumogwomku. Ak upatunk wedji keluuladji, sk negou mu nedouekw.

23 Ns kisi ksksysk nsgwegul tsn telluigwetç, elemiet wíkn.

24 Ns kulabis eguls nsgwegul utabitemul Elisabetul bøkçinenes-touælitç, tøkwi mimuigwosit kulabis nanidjik depknuusedjik, æt :

25 Mudu Uktçisskumou kisi tulælit eguls nsgwegul tsn tilisip ankamidok ukuuskæduun nuntagógunum mimadjuuinu iktuuk.

26 Ns usukumæwe depknuuset ansalewit telu- isit Gubliel, wedjilgimut Nikskæmewiktuuk, elki- mut uktçigunk teluisik Nasslet, Galiletk tuæ.

27 [Pegisinkul] nokskwelidjul tsnul kedua- maliewi-didjul tçinnumul teluisilidjul Sæsep, Dæbidek tulæl ; Nokskwet teluisit Mæli.

28 Ak ansalewit piskwæt æmmulitç, æt. Kwé, kil tsn welsluksin, Uktçisskumou tegwæadiyok ; welsluksin ebidjik utinewou iktúgu.

29 Na nemiatç Mæli, wedji unmadjidæssit uke- luiswokunum iktúgu, æk ankidetk tsn telæek ule usukægulsuudin.

30 Kædu ansalewit eladjul : Mu ukwegwodæssiu, Mæli, mudu wedji wedjiduun welstmkewæ Nikskæ- mewiktuuk.

31 Ak edu upkødji-nenestouæduks æk ukwisi- duks æk tuluidaduks Sæsus.

32 Espædou æk tuluiduksidou Mouiespæek Nikskæm ukwisul : æk Uktçisskumou Nikskæm igunnumuodul utçul Dæbidul eligewitæwe ukuud- puudin.

33 Ak elp tuli eligewitewidou Sækebøl wik aptçu, sk uteligewitewuudim ms aptçu kskuyssnuuk.

34 Tøkui Mæli eladjøl ansalewilidjøl : ? Tali-giskadjiedou ut mudu tçjinum muu kedjisk.

35 Usidabuugwet ansalewit, eladjøl : Sabewit m'tçidjiskumitç, [Wedjiuliniksksm,] mestades-kultou, sk mouiespeæk Niksksm umuulgigunøødim sktçigudsæduultou ; ns utçit uls sabewit midju-sdjitç tsen utçuhskidjinuudou uktinink tuluwida-den Niksksm ukwisul.

36 Ak edu køøgumou Elisebet bøktçi-nenes-touæek kedui-wuuhkwisit, tsen teli kisi-guiskwø-idju, sk eguls tçel usuukumewel udepkunuusitemul tsen teluuduksit, (tsen telimkuisip,) muu ukisipum-ikitsnu.

37 Mudu muu køguae Niksksm mesi'guuk.

38 Tøkui Mæli æet : Anksm, n'sskumsm, wno-kubem-iskwumul ! Tuliâtç n'tininku tsen teluenu. Tøkui ansalewit wedjipkøtumkæsit eumulidju.

39 Ns neguls nægwegul wenægæssit Mæli sk noksiliet milkumægek mskumægu, uktçigunsk Sude tulé.

40 Ak piskwæt Sækulinul wiæk, sk wesksguln-madjøl Elisebetul.

41 Ns tsen tilisip Elisebet nuuduotç Mæwul usksgulumkuunu, midjuæsdjidjøl tçipsilidjøl utla-milugu, sk, Elisebet wodjuædjøl sabewilidjøl m'tçidjiskumidjøl, (ietç, Wedjiuliniksksm-ulu.)

42 Toku kesigouet, eet: Welsluksin kil ebite-wiktugu, sk elp welsluksit ten utguh-skidjinuidou uktininku.

43 Kedu ? tami wedji igask ut nin n'tininku, n'sskumsm ukwidjul upkisins eumu.

44 Mudu, snkapten, telinkuseiiu kuuskagulum-timkewum igask n'situokunuk, midjuusdjitg wedji tçipsit usugewidasud iktuk n'tlamilúgu.

45 Ak welæk ebit ten kedlamsitk, mudu kiskadjasdasidul tsnul wedjitulinkusidjul Uktçisskumou iktuk.

46 Toku Máli eet: N'tçedjskumitg megidelumadjul Uktçisskumal:

47 Ak n'ksmlsmun kesiutçiusug-ewidssik Nikskm ewiktuk n'westouulkumu.

48 Mudu snkaptumuotg unokubem-iskwumul ubenøki-dædskunum; ns utçit, snkapten, wedjsdegemk nigetg m'sit ten tesankuiedjik tuluididisk nuleinu.

49 Mudu ten kesimulgigunut kisitulsidjul meskígul koguel; kepmeek uwisunum:

50 Uteulidelusdim ehk utinewou iktuk tsnik tçipsalsdidjul tes ankuæedidju.

51 Kisiuhtçikisidok mulgigunøedi upitunøgum iktuk. Kisiutçissladji emteskultilidji ukwomlamunuol upusøki-dædskunumuou iktuk.

52 Kisiutçi-nissladji espøltididji ukudpuudim-

wou iktuk, sk kisi epsitkwsladji benøgøltidji.

53 Wedji kisadaluuodji kewisultidji keluulkul køguel, sk elp miləsultidji edjigulsladji siguøltidji.

54 Abøgnumuadjul unokubemul Islelul ; uteulideelsudim migwidedasin.

55 Tsn teliuskumabunigu kwatçinskón, Ableshmøø, sk tsn elsbeksilitç yaptçu.

56 Ns Msi tegweadididjul Elisebetul eduuk kulabis nesidjik depknuusedjik, tøkui tutçu elemiet wiiku.

57 Ns tetpugsk igask Elisebet umidjuus-djidjuminu, sk wegwisiet.

58 Ns widigedul-tiididjul sk tsnik wøgumouul nuudumseditç Niksksmul utadji puigweli-eulidelumulin Elisebetulu, sk widji mouuli-dssultidjik.

59 Ns ugumultçinewe nsgwek pedjidsadjik umimkuks-uasnou midjuusdjidjul, sk teluidsadjidjul Sskulin, widji wisunkew-sdidjul útçu.

60 Ksdu ukwidjul usitegulusilidjul, teluelidjul : Møgwetç, ksdu tuluiduaksidou Ssn.

61 Eladidjul : Mou wen køgumsk ns teluisikw.

62 Tøkui upitunuok wedji keluulsdidjul utçu, [pibsnimsdidjul] tsn teliulidatk utuluuiduuk-silinu.

63 Ak wiguatk ewiikugemkewe, sk ewiikuget, teluet : Teluisit Ssn. Tøkui m'sit pskuleiul-tidjik.

64 Toku rsnkumi-pantsdasik utuunu, sk wilnu kisilugwek, sk kelusit, sk emtəgwoladjul Niksksmul.

65 Ak wəgwodəswokun igak m'sit wenik utinewokun, tsnik behugwodum-údidjik : sk eguls m'sit kəguəl m'sit nsdami etul-agunudasigul mil-kumigek Sudiw iktuk.

66 Ak m'sit wenik tsnik nuudmsdidjik igaduudidg ukwomlamunuou iktuk, telwedjik : ?Taledou út midjuədjitg. Ak Uktəiss-kumal upitun tegwəadi'ditg midjuəsdjidju.

67 Nə Səkulinul utgul wodjuəiedjul sabewilidjul m'təidjəskumidjul, [Wedji uliniksksmul,] sk nigsniktəidji-tegewinua-obuguet, teluet :

68 Uktəisskumou medəgwolkusitg Isləl uniks-ksmul, mudu emitugwoladjə umimadju-ənuump-mu, sk abateluodji.

69 Ak epsitkwəladjul uəsumuul uəsetəgunəəl utgəit kinuu, unokubemul Dabidul wiiku.

70 Stugə teliuhtəiguləisip utunuok sabəwul-tilidji, unigsnik-təidjitegə-winúmpmu, tsnik ehkubunik wədjədegemk usitkumu kisitasigəgu.

71 Eietg, kuədjuhsetou-igunenu tsni keduwulkwiku, sk upitunuok m'sit tsnik sikadjədelumulkwik.

72 Ukiskadjəduw əulidəlsudi tsn teliməp kuətginsku sk umigwədədumun sabəwik ukisagun-udumum-kewəum :

73 Eluidumasudiek tsn teliluwidumasip Ab-lshamek kwtçinuóku,

74 Uktigunum-sgunenuu kudjuhsetou-igunenuu upitunuwok tsnik kedueulkwigu, kuksman unokubemidou uktinenuu, sk mu ukwegwods-sul-tinenuu,

75 Sabewud' iktuk sk kuukwodj-sdskun iktuk usksluk Nikskmul tsn telipkidou-sultiigwu.

76 Ak kil, midjuusdjitç, tuluiduksiduks Mou-iespák unigsnik-tçidjitegewi-numul : mudu niganou-tiikum-uoduks Uktçisskumouu.

77 Utigunumuon umimadjuinuump n'setu-ógun tsn usetógun iktuk tule, sk uteluwewuudiwol utsbiksiktasinu,

78 Kuniks-kaminu ukusi eulidel-sudim iktuk tsn wedji mitugwolulkw wopk tsn ukpudeiik wedjisku.

79 Uwosugwsduon tsni ebultilidji béguni'-psk iktuk, sk tsn tet n'puokun aktçigadek, sk ukugi-nudum-sgu-nenu ukadinul utulidsn wontokódie ouhtiu.

80 Na midjuusdjitç pemigis sk pemimulgigunus utçidjskum-idjuiktuk ; sk ehkus boktskum iktuk misoku nagweek tsnek elineysludek Islelégu.

TCAP. 2.

NA edruk tilisip wedjip-ketumkisk-subunek ut-pludskunek eligewitok teluissisunok Sisul Ogustus m'sit tsn tesskamiksidjik uwisunummul utwai-gasinu.

2 Ns eguls ewaigasigek wisun iktuuk umskwes kisi-tasigek tsn tilisip Seilinius etligubulnolewi-dek Siliku.

3 Toku m'sit wen eliet utcigunumku utcit uwisunum utwai-gasinu.

4 Ak elp Sosep wedjitekodju-imumst Galileku, uktcigunuk teluissik Nasaletku; eliet Suidisku, Dsbidoe utcigu'numku, tsn teluissik Betlem; mudu Dsbidek wedsbeksit.

5 Utcit uwisunum utwai-gasin; sk widjedii-didjul Maliul tsnul kedui-maliwai-didjul, nenes-touelidjul.

6 Ns tsn tilisip sumiididek nsdel tet, unsagwegumul kiskadjesgul umidjwas-djidjuminu.

7 Ak umskwesewel ukwisul weskidjinu-ilidjul, sk tetpogwassladjul, sk igsladjul weisisk ibatkwod-ulul-tiididju; mudu mu ewegeenuuk itliktugun-nadimk utcit negumouu.

8 Ns uis maskumigek tgetckelue-utgwi nudjodsk-didjik memkek sumudidjik; etli ankwe-wsdidji mouelidji weisis depkigu.

9 Ak, edu, Uktçisskumou utansalémul igalidjúl eumádidju, sk Uktçisskumou ubaktadegum kiutögubaktadek eumádidju; tøkui lók wegwodssultidjik.

10 Tøkui ansalewit eladji: Mu ukwegwodssultinou: mudu, snkspten, pegisiduulok ulia-gunudumokun tulé meskik usugewidassudi, utçit kilou sk tsen tessksmiksidjik.

11 Mudu kiskuk etliuhskidjinuit Dsbid utçigúnúmku nudjuhsetouíwet utçit kilou, Uktçisskumou Klistewit ns.

12 Ak uls kunugwosudidou uktinewou iktuk, wedjiadoksip midjuasdjitç tetpögwassdasit sk elisink weisisk ibatkwodaluultiididju.

13 Ns tçidjiguóku tegweusdidjúl ansalewili-djúl mouipugwelkik [ansalewidjik] wasögwwe mouiemá tulsek, muíwolsdidjúl Nikskémul, telwedjik:

14 Tulikpumin-siduksitç, Nikském mouiespek wasögw, wontokódi iitç usitkumúgw, ulidaskunum iitç mimadjuinu iktuk.

15 Ns kisinkulss-didek ansaliwitkik, elumidádidek wasögw, tçitçkelue-utçwi nudjòdsksidjik telimtuultidjik: Lidsnetç telibesuk Betlémku sk numiduudi-duksunu uls kögwe tsen kiskadjdsasik tsen Uktçisskumou teli kisi kunuasdúlkwu.

16 Ak noksipedjidassdjik, sk wedjissdidjúl Ms-lipul sk Sösepul, sk midjuasdjiaidjúl elisilnidjúl weisisk ibatkwodaluultiididju.

17 Kisi numissditg, agunuidumuuudidjik tsn telagunuidumut eguuls midjuusdjidju.

18 Ak m'sit tsnik nuudumssditg pskulastumii-ditg telimkwiditg tçitçkeluε-utçwi nuudjødsksdilidji.

19 Ksdu Msi ankøtkul m'sit eguuls køguel, sk ankidstkul ukwomlamun iktuğu.

20 Ns apskwedssdjik tçitçkeluε-utçwi nuudjødsksdidjik, etlikpumi-delums-didjul Niksksmul sk etli muuwløssdidjul, utçit m'sit eguuls køguel tsnul kisi nuudumiididjul sk kisi numiduudiididjul, tsn telimkwidip ansalswilitku.

21 Ns kiskadjisgul ugumultçin tçsigul nsğwegul utçit midjuusdjitg umimkus-ksudasin, teliwisunkewut Sesus, tsn teliwisunkewutp ansalswilidjul eskw munssk emugwek ukwidjul utlamiluku.

22 Ns kiskadjisgul nsğwegul Msi uwokum-sldimk-ewem tuel, stuge Møisøø telkitkup, pegisulssdidjul midjuusdjaidjul Salusalemku utigalsnou uskaluk Uktçisskumalu.

23 Stuge teluigasik Uktçisskumou utubludskunum iktuk, eietç: M'sit albsdudjitg tsn meltamigidumk, sk elp m'sit yapés tsn meltami-bunetkwimk Uktçisskumou utaligamidul.

24 Ak utulipkidunumuenuou pegidunumadimkewe stuge teluemk Uktçisskumou utubludskunum iktuk, eietçu, tsbusidjik nuutkweegik

wendjuiplesk kisns tsbuisidjik nuutkweegik plésku.

25 Ns, edu, tciinum Salusalemk ehk, Simiun teluisit, tetpskstciinumuit, sk, sabéwit, tsn eskibedok Islelul ulkwidjæl-dimkewewmu, sk sabewilidjul m'tciidjaskumidjul (Wedji uliniksks-mul) utinink eumulidjul.

26 Ns wedji kunuudum-uksip sabéwit m'tciidjaskumittg wiaktuuk muu unmiduun n'puokun eskw munask unmisn Uktciisskumal uklistewitemul.

27 Negum wedjipkisink sabéwit m'tciidjaskumittg wiaktuuk uktci slesuudumøgwomku tsn tilisip ungiigu pegisulsittg midjuasdjidjul Sesusul utulsiluksilin stuge wedjin-kulsgas-dasik utpluudskun iktuuk.

28 Tøkuu weswsladjul upitunku; sk muuiwoladjul Niksksmul, sk eet:

29 Nuuguu, Alsusin, tulipkøtkimaduks kun-okubem wøntokøød iktugu, stuge, tsn teluenn,

30 Mudu n'pukigul nemiduudittg kuustøgunnu,

31 Tsn kil kiskadjsduun uskaluok m'sit tsn tessksmiksilidju.

32 Wosadek utciwosøgwaduon tsn tessksmiksilidji, sk ukupmide-dskunumuou ukmimadjuinumk tsnik Islelek wedsbeksidjik.

33 Ns Sösepe sk Sesus ukwidjul pskuleiagwiidittg tsn telimküsitg midjuasdjidju.

34 Ak Simiun weligululadji, sk eladjul uk-

widjul Msljul : Ankaptén ! ns midjuusdjittg wedji igslut pigwelnidji Islel iktuuk ussku-duides-ultilin sk elp unskidsslinu, sk utgit kunø-gwosuudi tsn upkwodjiuh-skuuudasidou.

35 Ak espugwósik saptestedou kil uktçidjskumitcku, kuulsman pigwelkul m'kamlsmunn utankidss-wokunum uoluukudjidji-dasinu.

36 Ns elp nsdel tet nagsniktçidji-tegewinu-iiskw ehk, teluisit Ans, Paniel utúsul, Esalek wedsbeksit ; kisiguuiskw ns, kisi nokskwedek telipkitksl-tiidibunu utçi.innumumú eluigunuk tesi buunkuk.

37 Ksdu nige sigúskwøit, eduk ugumultçin tesin-skugi-bunst tçel néu ; tsn muu elipkøtum-kssikw uktçi slssudum-øgwomku, ksdu elugø-wodjul Niksksmul depkik sk nsabwek, sunewim-kewe iktuuk sk slssudumokun iktuuk.

38 Uls ebit piskwst uktçi slssudum-øgwomku ns tilisip tesadjietg, sk elp muu woladjul uktçiss-kumal, sk weskuumadji utçit midjuusdjitg m'sit weni tsn Salusalemku eskibedulitg wedji abat-elad-imku.

39 Ns tsn tilisip kiskadjs-duuuditg m'sit kø-gwe tsn Uktçisskumou telkidumultg, eliapskws-didjik Galiletu utçi-gúnumuoku, eietg, Nasal-etku.

40 Ns midjuusdjitg pemigit sk pemi mulgignut m'tçidjskumidj-uiktuuk, sk wodjuuæt n'setu-

øøgun sk Niksksm utuulsdskunum utinink ehk.

41 Ns ungiagu elsdilidji tesibuunkuk Salusalemku wigubaltimk pagewimku.

42 Ns tsn tilisip Sesus metlsibunstg tgel tåbuu wedji ligisøgwedsadjik Salusalemku wigubaltimkewe utpludskun iktuuk.

43 Ns tsn kskai-kiskadjs-duuuditg nsgwegul, apskwedsadjik wigwóku ; Ksduu albsdudjitg Sesus nenkssit Salusalémku, ksduu Søsep sk ukwidjul muu kedjisdiguul ununkssilinu.

44 Ksduu etlidelumsdidjul, utuugweuonouu, pemidsadjik neuktigiskuk, tøkui alkwilusdidjul wøgumou iktuuk sk tsni nenadulti. ididjju ;

45 Ak tsn tilisip muu wedjisdikw, apskwsdidjik Salusalémku alkwilusdidjul.

46 Ns kulabis kisinsuugunssk etliwedji. ididjul uktçislsuudum - øgwomku, ebilidjul megweiik nuudji kinsmuus-dilidjju, djiksetuódji sk pibeni-mádji.

47 Ns m'sit tsnik nuudu. ididjul, pskulastumi. iditg unustuoøgunum sk utusidem-timkewe-umulu.

48 Ns tsn tilisip nemi. iditg pskuleiidjik ; sk ukwidjul eltçul : Kwis, ? køguu wedjitulssliek. Ankapten, kuutç sk nin wenmadji-kwilulek.

49 Tøkui eladji. ? Køguu wedji alkwiluiok. ? Muu kedjiduok depksdik nin n'tlugwodumuøn nuutç utumódskunumu.

50 Ksdu muu nestumiidikw tsu telimkwii-didju.

51 Tokuu nisske-widjewodji, pedji - dssdjik Nasaletku, sk ssktuodji uungiiguu. Ksdu ukwidjul nenksduulidjul m'sit eguls kogwel ukwomlsmuunku.

52 Ak Sesus peminsetuuek sk pemigit, sk pemiulsuuksit, Niksksm-ewiktuuk sk tciinumui-iktuuk.

TCAP. 3.

NA tsu tilisip Teibilius Sisul telipkidji elegswit-ewidek metlssibuunkuk tgel nsneweek pøktumki-ssk; tilisip Puns Pilst etligubulnøl-swidek Suudiisku, sk Heløet etlisskumou-idek Galiletku, sk widjagudiididjul Pilipul etlisskumou-ilidek Eitiuliisku sk Tlakøneitisku; sk Leisenius etlisskumou-idek Abeilinigu.

2 Anus sk Keiib etli-uktçipsdliss-ewiididek [Leswipewiktuuk,] toku tuitçu Niksksm ukeluw-wokunum igægek Sænek, Sakulin ukwisul, boktskum iktuuk.

3 Tokuu Ssu pegisinkup m'sit mskumigou tsu behkwæssik [Sibu teluuisik] Suuldun, etlipestuunkup apskwededskuu bapteisewul-dimkewu utçit eluwewuudil utsbiksiktasinu.

4 Stugetç teluwiigasik wiigadigun iktuuk

Essiøøk nigsnik-tgidjitege-winuók ukeluis-wok-unumul: Tsn wen etlintouet bskskum iktuuk telueta: Floutigsdumuúkw Uktgisskumou utoúhti, utoúhtiidjul kuukwodouh-tigadumuúkw.

5 M'sit mulisgegul tetpskumigas-dasidul, sk m'sit kumduun sk nemskumi-gegul, pskumigas-dasidul, sk wotgudegul ouhtil kúkwodoutigasidul. Ak kskeegul ouhtil muusigsdasidul.

6 Ak m'sit masgei numiduodou Niksksmul uustøgunnumu.

7 Ns Ssn telimádji mouipugwelnidji tsn pedjidslidji ututgi-bapteisews-dasultilin utininku: Kilou, wedsgudumuuiyok m'teskuuikt-úgu, ? wen keginuis-duloksup kuusimuuktumunou ukweiudi tsu keduiigask.

8 Ns utgit kssdukw usugalsen minitckul tsnul welksdigul apskwededskun iktuuk, sk muu pkbøktgi-tulimtuultinou, Ablshsmøøk ns kuitginuok. Mudu telimuulok Niksksm kssduus utgi nigian eguls kuudewiktuuk midjuusdjitg utgit Ablshsmøøu.

9 Ak nigætg tumiigun egdsasik utgibuskud-uk kumútg iktuuk, sk m'sit kumúdjul tsnul muu welimsninuugul, tumtéden sk késegeden.

10 Ns mimadjuinuuk pibsnemsdidjul, sædjik: ? Talsdsksdidesenen kssdu.

11 Usidemadji sk telimadji: Tsn wen tsbúgul wesøtkul kábul, igunumuotg neuikte tsnul muu

weskødumulgwv: sk tsn weskøtk mitçiptçewē elp
tulsdegetç.

12 Tøku nuddji mousdsksdidjik eligewitewē
suliwē pedjidšdidjul Ssnul ubapteisewš-lugw-
nou, elšdidjul: Nuddjikinšmuēn, ? talsdsksdid-
desenen ninēn.

13 Telimadji: Mu uktulugwolsnou wen
utadjigissps-bšnkudumv sk tsn telkidasik.

14 Ak sumšgunisk pibšnimšdidjul, elšdidjul:
Ak ninēn ? talsdsksdidesunen. Telimadji: Mu
uktatçkunšnou wēn, sk mu ukuspuugwolsnou
wēn, sk ulidedumukw uktsbšnkuduou-šmuou.

15 Nš tsn tilisip mimadjuinuuk etliskibeduu-
ditç, sk m'sit wenik ankidelum-šdidjul ukwom-
lamunnuou iktuuk Ssnul uklistewilin kisns muu,

16 Ssn usidemadji telimadji m'sit tsn tesilidji:
Nin smutç bapteisewslulok sabugwon iktuuk,
ksdu mē wēn adji mulgigunv muenkuwē nin
wetçkuwēt, tsn nin mu telikpumeiu n'tapkwšduon
utalkunēpisunv. Negum bapteisewslnoktu
sabewit m'tçidjškumidj-wiktuuk (Wedjiuliniks-
kšm iktuuk) sk bukte wiktuuk.

17 Tsn kekuuk upuugwedestškunšm upit-
unkv, sk uliwokumšduou itlipuugwedegudimk,
sk mousduudul ukulšmkumv lamigwomk ukul-
umkøš-gwomv iktuugv, sk nuugwšduudul sigui-
bui-gwistškun buktewiktuuk tsn mē n'kšwenuuk.

18 Ak Ssn ap uktugv puugwelkul køguēl

wedjipseduun-umwudji mimadjuinuun tsn teli
uli-agunwudum-wodju.

19. Ksdu Heløt gubulnøl wedjiptegimut
Ssnek utçit Helødiusul, Pilipul widji-gudiididjul
utebitemul, sk utçit m'sit uktugul uteluwewu-
dil tsnul Heløt kisi pdsdøgul;

20. Ap metç uls uktuk kisitulsdok Ssnul
pidjladjul lsplisunku.

21 Ns tsn tilisip m'sit wenik bapteisewsludjik
Sesus elp kisi bapteisewslutç sk slsaudumstç, ns
wsøk pantsdasik.

22 Ak sabewit m'tçidjaskumitç [Wedjiuliniks-
kam] wetçkwiniasssit teligit stuge ples, kekuabs-
sidjul Sssusul, sk keluwwokun wetssk wssøk
teluek: Kil n'kwis kesalkusin, tsn kesiulide-
lumul.

23 Ak Sesus eduuk bøkçinsin-skegibuunsst,
tsn telidelumkuisit Søsepul utçinu. Søsep Hilei
ukwisul,

24 Matat ukwisul, Libei ukwisul, Melkei
ukwisul, Djans ukwisul, Søsep ukwisul.

25 Matateius ukwisul, Emus ukwisul, Neum
ukwisul, Eslei ukwisul, Nagi ukwisul,

26 Meat ukwisul, Matateius ukwisul, Simiei
ukwisul, Søsep ukwisul, Suds ukwisul,

27 Ssans ukwisul, Liss ukwisul, Sølóbubul
ukwisul, Salateiul ukwisul, Nilei ukwisul.

28 Melkei ukwisul, Adei ukwisul, Ksams
ukwisul, Elmodam ukwisul, El ukwisul,

29 Səsi ukwisul, Eliesul ukwisul, Səlim ukwisul, Matat ukwisul, Libei ukwisul,

30 Simiun ukwisul, Sude ukwisul, Səsep ukwisul, Sənan ukwisul, Eleiskim ukwisul,

31 Milia ukwisul, Minan ukwisul, Matats ukwisul, Netan ukwisul, Debid ukwisul,

32 Sesi ukwisul, Əbed ukwisul, Bəəs ukwisul, Salmon ukwisul, Nəson ukwisul,

33 Aminidab ukwisul, Elam ukwisul, Əslom ukwisul, Peles ukwisul, Sude ukwisul,

34 Səkəb ukwisul, Əsk ukwisul, Əbləhm ukwisul, Təls ukwisul, Nəkul ukwisul,

35 Səluk ukwisul, Ləgou ukwisul, Pəlek ukwisul, Hibul ukwisul, Səls ukwisul,

36 Kenan ukwisul, Alpaksad ukwisul, Sem ukwisul, Nouə ukwisul, Ləmek ukwisul,

37 Matusuls ukwisul, Ənuk ukwisul, Səled ukwisul, Məlelil ukwisul, Hənun ukwisul,

38 Enos ukwisul, Set ukwisul, Ads ukwisul, Nikskəm ukwisul.

TCAP. 4.

Na Sesus wodjuiedjul sabewilidjul m'tgidjs-kumidjul [Wedjiulimkskamul] wedji apskwasit Suldun sk wedji lsuaksit m'tgitgskamitg uiktuuk boktskum iktuuk.

2 Ak telipkidjikwtgslut mundu iktuuk misoku neuin-skugi-guussk, sk elp ns telipkidjeek mөгwe midjisikw; ksdun tsn tilisip eguls nsgwegul kskei-kiskadjisk, toku tutgu kewisink.

3 Ak mundu eladjul: Kil eduk Nikskam ukwisitg uktinin, tulitpluden uls kuudou upib-unokunisnu.

4 Ak Sesus usidemadjul, eladjul: Teluiigasik mimadjuinu mu utgi pumousin psuk pibun-okun iktuuk; ksdun utcipumousidou m'sit Nikskam ukeluswokunum iktuugv.

5 Tokun mundu eligisegwsladjul espudjilidjul kumdunv, sk neysduodjul m'sit eligewsgimul uisitkumuk wiskiuv.

6 Ak eladjul mundu: M'sit uls sluswudi igunumultessk ukupmidelswidim; mudu igunum-wimkup, sk igunumsk tsn wen welidedum n'tig-unumuonv.

7 Ns utgit tginkweduin nuksluk m'sit kil uktaligamiduks.

8 Tokun Sesus usidemadjul, eladjul: Nudek

liyú, mundu! mudu teluwiiigasik tçinkwedu
Uktçisskumou kuniksksum uktslssumenu, sk
negum pasuk lugó.

9 Tøku mundu elssladjul Sesusul Salusalém-
ku, kekwaladjul ukskudəgun iktuuk uktçi slsu-
duməgwomku, sk eladjul: Ns eduk kil Nikskəm
ukwisitç uktinin, utçinissgúlsi tetu.

10 Mudu teluwiiigasik tulitplumadu utansal-
ém utçit kil uktininku uktankwəgun;

11 Ak unskunultsk upitunuou iktuuk
kuksmsn mu ukst ukusigouigənuun kundewik-
tuugu.

12 Tøku Sesus usidabuguet eladjul: Telu-
emk, mu ukudjsslou Uktçisskumou kunikskəm-
umu.

13 Ns tsn tilisip mundu kəkeikissədok
ukwedjaldimkewəm, [pəktumkəssit,] nskuladjul
kitçksdjitçku.

14 Ns Sesus apskwəsit sabewit m'tçidjskumitç
uumulgigunədim iktuuk Galiletku, sk utagunuud-
umokunum elisk kəkəmsitəssik m'sit uls məkum-
igouu.

15 Etlikinsmuuet utsls-suuduməgwomuou
iktuuk, sk m'sit weni kepmideelumtçi.

16 Ak pegisink Nasaletku tsn tet etligipu, sk
tsn telinkuləgəssdok piskwst slsuuduməgwomk
stləsmuudi-giskuk sk kskuməssit utegidumun
wiigadigunu.

17 Ak igunnumutç wiigadigun tsen wedjikisitasik Essiöök nigsnik-tçidjitege-winuók utininku, sk tsen tilisip banankssdok wedjidok tsen tet ne telwiigasik :

18 Uktçisskumou utçidjskumidjul n'tinink eumolidjul, mudu kisi ssmaskunit nuuli-agunwudum-uon auledjuinuugv. Elkimip n't'nusslen tsnik ukwomlsmunuol nukpegssdasigul.

19 Ak n'pestunnumuon kistedjuuk utuwolks-luksul-tinouu, sk, negabigøltidjik unmid-sks-dinouu, sk n'tedjigulgimen tsnik wedigøltidjik utuwolks-luksul-tinouu, sk n'pestunnumun neuktibuunkuk wedji ulsðasik Uktçisskumou utininku.

20 Ne sebankssdok wiigadigun ap igunnumuotç nuudjøðegolidjul ; tøkku ebssit, sk m'sit tsnik slssudum-øgwomk eumuididjik kesi ankamssdidjul.

21 Tøkku bøktçi-tulimadji : Kiskuk uls ewiigasik kskeikiskadjisk vksituokunnumuou ik-tuuk, (tsen nuudumuidiyok.)

22 Ak m'sit wenik witisewiktum-uusdidjul, sk pskulastumididjul eguls ulikeluswokunn tsnuł wedji tuisigul utuunku, sk telwedjik ? Muu tu ut Søsep ukwisul.

23 Tøkku Sesus teli madji : Mismutç tulimid-oksap uls kwelewistúði, Mulbulwin, n'pilsa kilu. Tsen telsitumeiegup ukiskadjian Kepulniumku, elp tulsdege uls kumutkıgv.

24 Ak telwet : Telisk tsn telimulok mouwen nigsniktgidji-tegewinu tetpekudeelum-uksikw umutkigu.

25 Telišk telimulók, pigwelkusuniik siguu-skwasgik ekubuniik Islel umutkigu Elisioo unagwegumkulu, tsn tilisip wasok kepsugssigek nesibunkugek tgel usukum-tesididek depkunusedjik, sk meduaggek ouwisousimkek maskumigek ehkusunek.

26 Ksdu Elisioo mөгwe elkimatubunok eguls eumudilíbu, ksdu elkimus uktgigunk Seidunk tule teluisik Seleptu, ebilidjul eumulidjul siguskwolu.

27 Ak pigwelkusuniik utgigiwinúgwik eumudisuniik Islel umutkigu Elisioo unagwegumkul, ksdu mouwen negumou wokumssdasiksap ; ksdu Nemunoo tsnáh tulešk Silieku wokumssdasisunáh.

28 Ne m'sit wenik slssudumөгwomk eumudidjik tsn nuudumiiditg eguls kөгuel wedjuitgwisdidjik ukweiudin.

29 Ak kskumidédjik sk wedji djigulsldidjul uktgigunku, elslssdidjul kskibunskaduik nemskumigegu tsn tet utgigunumuou etlidasiku, kedui tçituunkwi-nisegeédidjul.

30 Ksdu megweiik elisioutes-kuodji, pek-tum késit.

31 Ak pedji-nisagsssit Kepulniiumku, uktgi-

gunk Galilétku, sk keginuudumuodji stlssmuudi giskugulu.

32 Ak kesi pskulastumiiditg ukwegi-nomad-imke-weumu; mudu ukeluswokunum kesimulgigunok.

33 Na tçainum ehk slssuudumógwomk tsn kekunadjul mundul medjigelidjul pisilidjul utininku, sk kesigouiseskwet:

34 Teluēt: Buñadjæuin! ? talslulek, Sesus, Naseletk ewádjuin ? pegisinun ukskeiksugslinen. Kedjul tsn wenin; Nikskam ukwisul sabeewilidjul.

35 Tøku Sesus petkimadjul, eladjul: Buñewistua, sk utçi tuuwolkási utininku. Tøku mundu elnisegetg megweik etlimouielittg, sk wedji tuuwolkási, sk mógwe atçkuntēs-máguul.

36 Na pskulaiudi igák m'sit utinewoku, sk telimtuultidjik ? Køguæ tu ut keluswokun; mudu slsusud iktuk sk mulgigunød iktuk wedjitplu-madji medjigøtilidji munduun, sk wedji tuuwolkidsadjik!

37 Ak utagunuum - okunum eliák m'sit nsdami uis mskumigou mestásik.

38 Tøku kækumassit tæwæt slssuudum-øgwomku, sk piskwæt Sæmuul wiiku. Na Simu utebitemul ukwidjul meduék epsimkewe mat-unótg, sk edamsdidjul utçit ebít [unussslenu].

39 Tøku Sesus økøktçi-buçuassidjul sk petkuutk epsimkewe, sk epsimkewe buñslutg, sk enkußeiiu ebít wenegassit sk elugøwodji.

40 Ns tsn tilisip kulkwassietç nsgøssit m'sit wenik tsnik kekuunsdidji uksinuugøwinuuu, kskeiyisi-milsmuuugul ukusinuugø-woknumuol, pegisuusdidji tsn sumulidju. Tøku Sesus igssdøgul upitunn utinewoku, sk nesssladji.

41 Ak munduuuk wedji tuuolkidsdidji pigwelnidji, kusegouudidjik, teluedjik : Kil Klis-tewin, Nikskm ukwisul. Tøku petkimadji, wetkuuladji ukelusultinouu ; mudu kedjisdidjul uklistewinu.

42 Ns tsn tilisip wopk eskitpuuk Sesus pøktumkssit, eliet boktskum iktuuk : sk mouipugwelkik kwiluusdidjul, sk pedjidsadjik tsn sumulidju ; sk kwedji-nunugslsdidjul mu unskslugunouu.

43 Ksduu telimadji : Mismútg telipseduutes Nikskm uteligewitewuudim ap uktugul uktçigunnul mudu ns wedjilgamimkup.

44 Ak etlipseduuk-ul slssuudumøøgwómulu Galiletk tulél.

TCAP. 5.

NA mouipugwelkik mimadjuinuuk medjim-
kugussditg Sesusul unuudumunou Nikskemul
ukeluswokunum, sk Sesus kskumit kaspemk
tsn teluait Genessletu.

2 Ak nemidogul tsbuugul wenjuulkuul ed-
egul kaspemku; ksdau nemedjwi tciinumuuk
kisi kupdedésinik, etliksispalsdidji utssbiwón.

3 Ns Sesus tebsaitg neukteetck wenjuulk,
Simuul utúlkwu, sk edsmadjul kitcks sbst-
tutckél utulgwidjssduulin utúlu. Toku ebssit
sk etliuhtçikinsmuodji mouipugwelnidji wendj-
ulkuudúgu.

4 Ns tsn tilisip bunewistok, eladjul Simuul:
Liyú sbstkuuk, upkussabieduks upkædulsn nem-
ædjigu.

5 Simu usidabuguet, eladjul: Alsusin, neuk-
titpsk utigunssiegun, ksdau mógwe kégue ne-
baduégup. Ksdau kil ukeluswokunum iktuk
utçipkssabiedes.

6 Ns tsn tilisip kisi tulsdaks-diiditg, telipig-
welnidji nemædjiu pædulssdidji, tçel utssbiwol
segwisksilidjul.

7 Toku wsdumuussdidji wigumouu uktuk
wendjuulk emmuudilidjiu, upedjidsslin utsb-
gunum-sgunouú. Ak pedjidssdik, sk teliuhtç-

usduuudidjul kitk wendjuuulkuul tgel bœktgiktab-
égul.

8 Ns Simu Piel nemidok eguls meskuns-desin-
kul Sesusul utçigúnku, eet : N'kúli, Sskumou ;
mudu psdstegewi tçiinumuui.

9 Mudu pskuleiit négum, sk elp m'sit tsnik
tegweusdidjul pskuleiultidjik telim-kedssditç
nemœedjin.

10 Ak elp teli pskuleiidjik Sák sk Sán, Sebudi
ukwísu, Simuul mouœmadidjul wiguumouul.
Tœku Sesus eladjul Simuul : Mu ukwegwodssiu :
nige wedjssdegemk psœduladuks mimadjulinuuu.

11 Ns tsn tilisip nstskumsduuditç utuluol,
tœku noktumiididjul m'sit kœguel, sk nussugua-
ssidjul Sesusul.

12 Ns kulabis tsn tilisip Sesus ehk neuuktetçk
eguls uktçigunul tçiinum kesinukwotç wiskus-
wokun teluisik lœpuls, [wetçkiemkewe,] nemia-
djul Sesusul sk œgulumkwedesink sk edœmadjul,
eet : Sskumou, ulidœdumun, kisi wokumsslik.

13 Tœku Sesus sâbinskœssit, samœsladjul, eet :
Welidœdum, wokumeyœen ! Ak enkuseiiu wiskus-
wokun lœpuls nskulútç.

14 Tœku Sesus tebluimadjul mu wenu
utulimslínu. Kœdu eet : Liyú neyslusi psœulissœ
wiktuuk, sk upkidunum-weduks pegidunumadim-
kewe utçit ukwokumœldim-kewœum tsn Mœisœ
kistuligitkupu, utçit eluwidumasuudi utinewou
iktuuk.

15 Ksdu utagunuum-okunum adji puigweli mestassik; sk mouipugwelkik pedjimouidsadjik unuudumunou sk elp utçinsøltinou ukusinu-gowokun-umuol negum utiniuku.

16 Ns Sesus pøktumkassit, eliet boktskum iktuuk, sk slsuumumst.

17 Ns nœuktetçk eguls nsgwegul Sesus etli-kinsmuuet, sk ebultidjik Palusisk nsdel tet, sk Nudji-kinuudumuusdidjik utpludskun iktuuk, tsnik kisiuhtçidsadjik m'sit uktçiguntçiidjul Galiletku, sk Sudisku, sk Salusalemkun, sk Uk-tçisskumou umuulgigunødim ehk nsdel, tsn eumu-dilidju unsslsnu.

18 Ak edv tçiinumuuk pegisulssadjjul tçii-numuul tebilidjul n'pøegun iktuuk mæl-kudsslidjul, sk alkwilumaiditç tsn tulkisi-piskwslssdis uti-gålsnou usksluuk Sesusul.

19 Ns tsn tilisip muu wædjiduudikw tsn teli piskwslssdis mudu teli pigwelnidji mimadjui-nuunu, tøkua toktçuidssadjik kekwek wendjii-gwomku, sk nisslssadjjul sapteskumvilitç pøgwodi-gunu nespidepit unpøegunugu, megweiiik etli-mouielitç mimadjuiinuunu, usksluuk Sesusul.

20 Tsn tilisip Sesus nemidok ukudlamsitu-okunumuou, eladjul tçiinumuul, tçiinum, uktel-uwewuudil sbiksiktasigul.

21 Tøkua nuudjiwii-gugedidjik sk Palusisk bøkçei moui wistuudidjik, telwedjik: ? Wen tu

nut tsn teliwinsbuguet, ? Wen kisi sbiksik-
tumues eluwewuudel, passuk Niksksm.

22 Ns Sesus kedjiduotg utulidss-wokunumuol
sk usidemadji, eladji. ? Koguae wedji wegwsma-
dul-tiyok ukmlsmunnuou iktuk.

23 ? Tegen adjinkumassik teluen ? ukteluwew-
wuudil sbiksiktasigul, ? kisns teluen, kumassi,
pumiyú.

24 Ksdu kuksman uktgidj-iduudoksap Ulnu
ukwisul utuskøøðumun slsusuudi maskumigek
utabiksiktumun eluwewuudil, — tøkui eladjul
tçiinumuul tsnul mskudálidjul — kumassi, su-
sdu kunpøøgun, sk elemiyú kiiku.

25 Ak enkuseiiu kskumassit usksluok, sk
weswsdok tsn ekwtçisinkup, sk elemiet wiiku,
kepmidelumadjul Niksksmul.

26 Tøkui m'sit kisi psukleiultidjik sk kepma-
delum-sdidjul Niksksmul, sk kisi wegwods-sul-
tidjik, teluedjik: Mudu piltuoptumuuugul kis-
kúgu !

27 Ns kulabis pøktumkassit nemiadjul nu-
djimous-degelidjul eligewitewe suuliewen, tsnul
teluwsilidjul Libei, ebilidjul tsn tet eligewitewe
suuliewe itli-bankudasik ; sk Sesus eladjul: Nu-
suuguui.

28 Tøkui Libei noktuk m'situ, sk kskumassit,
nusuuguodjul.

29 Tøkui Libei puugweli-waiguubsladjul wiiku ;

sk puugweli mouægik nuudji mousdaks-didjik, sk uktugik, witpidssdidji.

30 Ns tsnik etli nuudji-wiigugedidjik sk Pal-
usioeltidjik utinewou iktuk, smselims-didji
Sesussul keginssmuolidjin, telwedjik ? Kögwe
wedji wibumøk sk widjinsamuu-gøldiyok muudji-
mous dksdidjik, sk pdsdegewinuugu.

31 Sesus usidemadji, eladji: Tsnik weløøltidjik
mögwe wedumidelum-ssdiguul mulbulæwilidjul;
ksdu kesinuuguuudidjik wedumidelumssdidjul.

32 Muu pegisinuu n'wiguuman sibewultidjik,
ksdu pegisin n'wiguuman pdsdsksdidjik utel-
uwewuu diwol utapskwedeedumunou.

33 Ns telimssdidjul: ? Kögwe utgit Ssn
keginssmuodji siouiu suunewultilidji sk slssuudum-
sdilidji, sk elp Palussisk keginssmuus-didji suun-
wultilidjin, ksdu kil keginssmadjik midjisultidjik
sk nesamuugøltidjik.

34 Sesus eladji ? Kissls-gøk muusimalie wig-
umá uusuunewultilin tsn tilisip muusimalie
tegweuódju.

35 Ksdu nsgwegul igssdul tsn muusimalie
utguhsuulutg utinewoku; tøkui tutguu suun-
wultidsk neguls nsgwegul.

36 Ak elp kwelsbuuguet, eladji: Mouwen
igssduuk upkwaisigun sskuwe mtøkwon tsn wedj-
imunsasik pilé m'tøkwon. Tulsdegetg, pilé
upkwaisigun tuminsduus sskuwén; mudu pilé

upkwisigun mu welks diidikw sskuwé m'to-kwonu.

37 Ak elp mouwen igssduuk pilé megobssk sskuwéek puuteiku. Tulsdegetç, pilé megobssk psskslus sskuwé puutein, sk kitk uksugss.

38 Ksdu pilé megobssk ismutç egssumk piléek puuteiku, sk kitk usudús.

39 Ak mouwen kisinsamugwotç sskuwé megobssk, nsnkumim-unwegekw pilén; mudu tel-wet, sskuwé piamikeluulk.

TEAP. 6.

NA stlssmuudi giskuk teluisik tsbuouwe umskwesewen, Sesus elsibsssidjul kulum-kwom-ugswel igssdskunn, sk keginuudumuodji menuu-duudidjul kulumkwoksiel undjewol, sk malkø-dumididjul, wedji puks-w-duudidjulupitunuok.

2. Tokuu slt Palusisk elsidji ? Køgus wedji tulsdaks-diyok tsu mu depksdinuk tulsdegen stlssmuudi giskug.

3. Ak Sesus usidemadji, eladji : ? Mu kiskid-um-uiduoksap tsu Dsbidøø tulsdeges, kewisinkek sk tsnkik tegwæusdisunnu.

4. Tsu telipiskwss Niksksmul wiiku, sk wesw-dok subunek sk malkøtkusunek tsnek neysdasigek pibunokunek, sk elp igunumuosunek tsnu teg-

wædegún; tsnek mu depksdinugwek wen umalkøðumun ensums pasuk padulisskik.

5 Tøku eladji: Ulnu ukwisul elp slsuilidjul stlsmuudi giskugv.

6 Ns uktuk stlsmuudi giskuk Sesus piskwæt slsuudum-øgwomku, sk keginuudumuuet; sk tçinnum nsdel ehk inskune upitun nepk.

7 Ns nuudji-wiigugedidjik sk Palusisk snksm-ssdidjul, ukudjidjesnou ukwisinpilsin stlsmuudi giskugv, kuksman uweedjidunou umsimeunou.

8 Ns Sesus kedjiduodjul utalids-woknum-uol, sk telimadjul tçinnumul tsnu nepk upitun: Kumassi! megweiik kumi! Tøku kskumassit, telibuguit.

9 Tøku Sesus eladji: Pibsnimultoksip neuktetçku: ? Tetpugssk stlsmuudi giskuk ulsdegen, kisns eubulsdegen. ? Usetouidun, mimadju-okun, kisns nébadegen.

10 Tøku teli-ali-kiutøkylabassit, snksmadji m'situ; tøku eladjul tçinnumul: Sibinskassi: sk negum teldedet, sk upitun abadjiuulek sk teliuulek stuge uktuk.

11 Ns negumou kesiuhkweiultidjik, sk moui-agunuudum-adjik tsn tulsldis Sesusulu.

12 Ns telisk eguls nsgwegul Sesus utulien kumdu iktuk uhnadji-slsumuuden, sk neuktit-pssk telipkidji-slsumadjul Nikskmul.

13 Ns wopk eskitpuuk wigumadju keginuud-

umuodji tsen ehku, sk ninesunadji neuktinskuk-silidji tsel tassu, tseni teluwiiadadi apøstalewidjik ; (eietc, nuudjilgimuudjik.)

14 Simu tsen teluwiiadadi Piel : skumtuuk Andule widjigudiididjui Pielulu ; Sak sk Sen ; Pilip sk Bstalimiu ;

15 Matiu sk Tuuma, Sak Alpiu ukwisul, sk Simu tsen elp teluisit Siløtis.

16 Suda widjigudiididjui Sakul, sk elp Suda Iskaliøt,——tsen nuudjikunuussadeget ——.

17 Na kulabis wetckwi-nisike-widjeuodji, sk kskumit pskumigek, sk elp mouipugwelnidji keginuudumuodji sk elp løk kesi pugwelkik mimadjuuinuk, tsenik wedji dædjik m'sit Sudis iktuk, sk Salusalemku ; sk nægou uktcigumúuk elskaskeígu, tsen teluisik Teil sk Seidun ; negumou pedjidædjik unuuduonou, sk utcinsøltinou ukusimu-gøwokunumuolu.

18 Ak m'sit tsenik wedji unmadj eudjik medjigøøltidji m'tcidjskumíten, (munduuugu,) sk nessslúdjik.

19 Ak m'sit tsenik etlimouegik mimadjuuinúk kwedji-samslæs-didjui, mudu mulgigunøødi wedji tuuwolekssik utininku, sk nessladji tsen tesilidji.

20 Tøku ankæmadji tseni keginumuodji, sk teluet : Welsluksultiyok kilou ewledjuuinutut, mudu wæøk utelig ewsgim kilou wetaligamuulti-yók.

21 Welshuksultiyók kilou tsen kewisultiyok nigédju, mudu kisadalultidoksúp. Welshuksultiyok kelou tsen năgetç utkidemuultiyok ; mudu usugewœltidoksúp.

22 Welshuksultiyok tsen tilisip mimadjuinuk sigadjidélmulok, sk tsen tilisip utçi-tepkisslnek, sk tsen slmimuløk, sk utçi-djigulsduwdiditç uk-wisunumuol stuge winsudin, utçit Ulnu ukwisul.

23 Usugewids-sultikw ! nă năgwek, sk unăkuyădidoksúp ulidsswokun iktuk ; mudu uktsbsnkuduou-əmmuou edu m'segikdedou wssôgu ; mudu utçuoku kisitulsă-dibunigú năgniktçidjitege-winu-gwón.

24 Kădu əsgei ! utçit kilou, tsen milesultiyok ; mudu kisimsinumøk kulidsswokunumuou.

25 Əsgei ! utçit kilou tsen kisadalultiyok ; mudu kuwisultidoksúp. Əsgei ! utçit kilou tsen weskwœltiyok nigédju ; mudu unmadjids-sultidoksúp, sk utkidemuultidoksúp.

26 Əsgei ! utçit kilou tsen tilisip m'sit wenik ulimuloktsk ; mudu utçuoku teldskă-dălisunigú tsenku mu kedlewəgu năgnik-tçidjitege-winugwón.

27. Mudu telimulok tsennuduiyok : Uksalúkw tsnik kedanuløkku.

28 Uligululuukw tsnik slmimuløkku ; slssuudumelseúkw tsnik atçkunewuløkku.

29 Wen utkumsk neukte kuadjinuon, ulikiwon-skadu ap ukúgu. Ak tsn wen wedjsdusk ukpi-duuugunum, muu ukutkuoló uusuaduun uksumu.

30 Igunumu m'sit wen tsn koguë kwiludum-úsku, sk tsn wedjsdusk uktagam muu uktaba-djikwiludumuou aptu.

31 Ak tsn teli ulidedum-uidiyok mimadjuin-uuk uktslslugunou, ns elp kilou tulsuukw.

32 Mudu psuk ukalok tsnik kesalnook ? wen muuiwolnoktou. Mudu psdstegë-winuuk kesals-didji tsni kesalkwiididjiu.

33 Ak ulslók tsnik welslnook ? wen muuiwol-noktou: mudu psdstegewinuuk ns teldsksdidjik.

34 Ak psuk mskaduuk tsnik wedjiskibed-uok koguë kuadjimsinum-uonou ? wen muuiwol-noktou; mudu psdstegewinuuk emksduusdidji psdsdskdilidji kuulsmn utésidunn udji sba-djimsinumuonou.

35 Kadu ukalúkw tsnik kedanulooku, sk ulsdskdikw, sk mskadui-gdikw, sk muu koguë kuadjiskibedunou apu; sk uktsbänkuduouem-muou m'sugikdedou, sk undjunidou uktnewou Mouiespek Niksksm, mudu negum weluodji tsni muu muuiwolkuugwin, sk tsni eluwewultilidjiu.

36 Ns utgit eulide-dsksdíkw stuge kутquou telieulidegete.

37 Muu ukunmadji-ilsudsksdinou, sk ms un-madji-ilsuumuksultiuok. Abiksiktskdikw, sk sbiksiktuulokten.

38 Nəduəðskədikw ək nəduəuəlɔkten, wəlnug-
asik, esnumkədasik, mouumkudestasik, paltum-
kudesk; tɔli-igunum-uksultidoksup ɔktlamse-
wɔku. Mɔdu tən telnugudiyok ap kilou tɔlnug-
ouuəlɔkten.

39 Nə kwelikəluladji, teluət ? Eduk negabig-
wəək kisi pumi-guldskunus negabigwəəlɔdjul
? Eduk kitk muu kisilipidjiəəkw ɔpsugəəgun iktuuk.

40 Tən keginəsmuoksit muu adjiespəik ək keginə
madjulu; kədu m'sit wən tən kisikinəsmuoksit
tuləədou stuge kisikinəsmadjul.

41 ? Kəguə wedji ankaptumatg aptəədjitək
pesitg widjigudiyok, ək muu nemiout tumoktsu
pisit ɔkpukigwu.

42 Kisinə ? talikisi-tulimək widjigudiyok, atg-
kən, kə ! mənəduəp pəəsinu ! tən kil muu nemiout
tumoktsu pisit ɔkpukikwu. Kil weskidjiuuləm-
kusin, tumk utgəi tuuwlkəl tumoktsu kil ɔkpuk-
ikwu, təkui tutgu pskei numidegeduks ɔktuol-
kəəduon pəəsitg widjigudiyoku.

43 Mɔdu wintgigul minitəkul muu wedjigwen-
uɔgul kəluuulə kumuutgu; kisinə kəluuuləkul
minitəkul muu wedji gwenugul wintgik kumuut-
gu.

44 Mɔdu m'sit kumuutg wedjiktəidjidumk tən
teliməniku. Kədu mimadjuinuuk muu wedji
munəduuwigul tuputateəl kəguminoks iktugu;
kisinə skudəəminn nibisəkunuudj iktugu.

45 Welmudok mimadjuinu wedji tuolkadɔgɔl keluulkuɔl kɔguɛl ukwomlsmun keluulku usul-iewe-ekumudim iktuk. Kɔdu winmudok mimadjuinu wedji tuolkadɔgɔl wintɕigɔl kɔguɛl ukwomlsmun wintɕik usulieweekumudim iktuk. Mudu m'tuun wedji kelusik m'ksmlsmun umegenum-ugewum iktuk.

46 ? Kɔguɛl wedji tuluiidiyok n'sskumsm-inen, n'sskumsm-inen, sk muu teldskadiɔgɔl tsɔɔl kɔguɛl telimuɔɔgɔl.

47 M'sit wen tsɔɔl pegisink tsɔɔl eum sk nuɔtkɔl n'keluswokunumɔl sk teldɔgɔl, neysduɔɔtoksup tsɔɔl wennɔl eladiididjɔl.

48 Aladiididjɔl stuge tsɔɔl tɕiinum etlidok wenjiigwom, sk munkatk sk pidalkatk sk sunadi kskwɔdok kuundewiktuɔɔ. Ak usɛn igɛk, sk sibuu kesigoutɔgwodesk uls wendjiigwomku, kɔdu mɔgwe kisi mateskumuuk; mudu sunadi kekwa-dasik kuundewiktuuk.

49 Kɔdu tsɔɔl wen nuɔtkɔl n'keluswokunumɔl, kɔdu muu teldɔgɔgɔl, eladiididjɔl stuge tɕiinumtsɔɔl etlidok wiik mskumigegɔ, mɔgwe sunadinuuk; sk sibuu kesigoutɔgwodesk, sk enkuɔseiɔu kɛwiɛk, sk uls wendjiigwom ukskeiksugadumkewum miskiik.

TEAP. 7.

NA kisewistok tsn mimadjuinuuu telinudadju, eliet Kepulniumku.

2 Ns tciinum tsn etlikspitun ewit kuskimtul-nskunilidji sumsgunísu unokubemul kesinukwol-idjul tsnul kesiksaladjulu, sk keget nebilidjulu.

3 Ns nuudumatç Sesusul elkimadji kisiguuu Leswibísu tsn tet emulidju utudamsnou upugis-ilninu sk ukwisin-ssslsín unok-ubemulu.

4 Tsn tilisip pedjidssditç tsn tet Sesusul emulitç kesi mulgidamssdidjul, telwedjik: Mis-mutç pegwodasit uis ukiskadjsdsin utininku.

5 Mudu kesatk telinkuadskumiksiikwu; sk kisidúlkup neukte uktslssudum-øøgwominuu.

6 Tókuu Sesus widjæuodji. Ksduu tsn tilisip tebøkteskuk wendjiigwomku, kspitun elkimadji wigumísu utulimanou: Sskumou, muu ukksespeasiu; mudu muu telikpumciu ukpiskwsn niiku; sk elp nin muu telidælsuieup n'tulikpumcin nin n'tulien tsn emunu.

7 Ksduu pasuk tulwé keluwwokun sk n'tslbsd-uusum n'seedou.

8 Mudu nin slsumkuusi sk elp slsumkik sumsgunisk; sk elp uis tciinum telimk, liyé, ns bs eliet; sk uktuk telimk, tçuuguuuye, sk ns bs wetçkuuier. Ak telimk nenokubem, ns tulsdege, ns bstel sdeget.

9 Ns Sesus nuuk eguls keluswokunn, psukul-astumwadjul, sk kiwonskibuugussit, telimadji mouipugwelnidji tsni muusugwodjin : Telimulok muu kisi wedjiduep telim sugaik uktlamsituokun Islel iktuun.

10 Ns tsnik kisilgimuudjik eliapskwedssdjik wendjiigwomku wadjisdidjul unokubemul neselidjul tsnul kesinukwolibunn.

11 Ns edusewe nassgwek Sesus eliet ukteigunk teluisik Nen, sk mouipugwelnidji keginuudumuodji widjseuodji, sk mouipugwelkik ap uktegik.

12 Ns tsn tilisip wedjuoussit ksgunsdasik ukteigunku, n'puinu edw tawslut, psuk neuktuubis-talitg ukwidjul utininu, sk siguuskwol ukwidjul. Ak pigwelkik mimadjuumuuk tul-ek ukteigunk tegweusdidjul ebilidjul.

13 Ns nemiateg uksskumsminu ebilidjul, ewli-delumadjul, sk eladjul. Muu ukuttkidemi !

14 Ak pegisink sk samssdok euksbilskune, sk tsnik pemabilasultidjik wontokubuu-guedssdjik, sk Sesus eet : Albsdus, teli muul, unsasssi.

15 Ak tsn nepkus nemtgssit, sk boktewistok. Ak Sesus igunnumolitg utinin ukwidjul.

16 Ak wegwodasssudi mesunugwiiditg m'situ ; sk kepmidelumssdidjul Niksksmul, telwedjik : Espeek nigsniktgidji-tegewinu kskumssdasit tsn emuudiigwu, sk Niksksm emitugwoladji umim-adjuuinuumpmu.

17 Ns uis utagun-udum-sk-unum behkwassik m'sit Suidis iktuk sk m'sit maskumigou ouiu nsdélv.

18 Ns Ssn nuudji bapteisewádeget keginassmuuodji keginuussdadji eguls m'sit kõguélv.

19. Tõku Ssn wigumadji tsbusilidji keginuudmuodji tsn ehkv, sk elkimadji tsn Sesusul eumplitç utulimsnou ? Kil tu negum tsn keduiipkisink ? kisns me skibadesunen ap uktuk.

20 Ns tilisip eguls tçainnumuuk pegisiniiditç tsn tet Sesusul eumplitç, teluedjik; Ssn nuudji bapteisewádeget, elkimanamutup tsn eumun, n'tulipibsn-muulinen, ? kil tu nvt tsn keduiipkisink ? kisns me skibadesunen ap uktuk.

21 Ns bs tilisip wedjinessduodjul pigwelnidji ukusinuugowokun-umuol, sk tsnul kesinu-gwogwai didjul, sk elp nessladji pigwelnidji tsni munduu pisultilidji utinewókv, sk igunnumuotç nemidegémk pigwelnidji tsni negabigøøltilidji.

22 Tõku Sesus usidemadji, eladji: Lssdikw, agnuudumuúkw Ssnv, tsnul kõguel nemiduógul sk nuudumógul. Negabigøøltidjik nemidsks-didjik; askssultidjik pemidsadjik; tsnik wetçkis-didjik wokumsludjik; kebistakunádidjik nuudumúdidjik; nebuididjik minuosludjik; sk eule-djuultidjik weli-agunuu-dumudjik.

23 Ak kesi ulslut tsn ms n'tinin utçi nabad-abok-teskumuot.

24 Ns kisipkötum-kssdilitg tsni Ssn elkimabuni, Sesus bektguskumadji pigweli mouelidji utgit Ssnul, sst ? Kögus elidsyóksup bskskum iktuk kunmidunouu ? nssun wedji msdanskus utguusun iktuk.

25 Ksdu ? kögus elidsyoksap kunmiidunouu. ? tçainum teligunesit nuktákul utapsunn. An-kaptumuukw ! tsnik welkuudssdidjik sk elp welksdumuudidjik smuudidjik eligewilidji wigwólw.

26 Ksdu ? kögus elidsyoksap kunmidunouu. ? nigsnik-tçidjitege-winu. Kedul eduk telimulok, nigsnik-tçidjitege-winu tçel mestçu.

27 Mudu uls ns negum tsn teluwigasigup tsn tēseku, snkaptumuukw ! iganisbuugwedes nuudsgun-uudmsgunum utigani-ilsadun uktouhtiu kukselúgu.

28 Mudu telimulók tsnik ebitewiktuuk wedju-skidji-nultidjik mouwen smuukw tsn adji nigsnik-tçidjitege-winuikw sk Ssnul nuudji baptisewadegelijul. Ksdu tsn piamibunögweek wasøk utelige-wagimku adjiespeek muenkuude negumw.

29 Ns m'sit mimadjuinuuk mudumiiditg, sk nuudji mousdaks-didjik eligewitewe suलिए emtögwolssdidjul Nikskemul mudu negumou wedji baptisews-ludunik Ssn ubaptisewsdskunum iktuk.

30 Ksdu Palusisk sk nuudji kinsmuudidjik

utpludskun iktuk alwoptumiiditg Nikskamul
utwulide-dskunum utinewou iktuk, mudu muu
kisi bapteisewslugwidiguubun Ssnulu.

31 Tøku uksskumsmínu telimadji: Ns utgit
¿ køgwe napkedudes eguls telsgudum-uddiiditg,
sk ¿ tsu køgwe eladultiididju.

32 Teløtidjik stuge midjuadjitg ebultidjik
itlintuis-kssdimku, sk elkømidtad-ultidjik sk
telimtuultidjik, pipugwouulegup sk muu smslksl-
diuøgup, mewimuulegup sk kilou muu utkidem-
ultiuøgup.

33 Mudu Ssn nuudji bapteisews-deget pegisin-
kup muu malkødumui-guubunek pibunokunek, sk
muu nesamuugwóguaubunék megøbsøgégu, sk telu-
eyok, mundul weskwuadjul.

34 Ulnu ukwísul pegisilnidjul midjisilidjul sk
nesamuugwolidjul, sk teluøyok, ankaptén, tgiinum
mesiktskunnt sk wikpet, nuudji mousdsks-didjik
eligewitewe suliewe sk nuudji psdsksdidjik wig-
umouul.

35 Ksdu n'setuøøgun wedji tetpsku-dædasik
m'sit unidjun iktuk.

36 Ns neukteedjit Palusisk wigumadjul
Sesusuul uwibudinouu, sk elipiskwst Palusiul wiik
sk igsslusit kweiitg bataludigu.

37 Tøku, ankapten, winmudok ébit uls
uktgigunk tule nuudumatg Sesusuul utigsslusin
kweiitg bataludigu palusi wiik, pegisidok ouøi-

gwoelokun tçitç keluulik kuundewéé wodjuuluus-kiok smaskun-sudán.

38 Ak kskumit kweittçk ukwotk udégu, utkidemít, sk bçktçiksispsaduodjul ukwodul usskpiguunn eúkul, sk usabuun iktuuk wedji ksssumuodjul, sk wesksgeltummuodjul ukwodul, sk wedji smaskun-tumuodjul smaskunsud iktuugu.

39 Ns Palusi tsn kisi wigumadjul Sesusul nemiatç ébilidjul telidssit ukwomlsmuunku, ut tçjinum nigsniktçidjitege-winuitç uktçidjins eguls ébilidjul tsnul wenul sk tsn teleelidju, tsnul samsldjulu, mudu winmudok ns.

40 Ksduu Sesus usidemadjul, eladjul: Simu, me kçguæ elp nin keduitulimúl. Teluet nuudji kinsmuen, kulúsi.

41 [Sesus eet:] Ehkusunok nuudji msksduiigedok, tsbusilisunigu tetadegún. Nçukteedjilidu tetasubunek nsn kuskimtul-nskun obskuud-iksibunek, sk nut uktugsk nsninskuk-obskuudik-sibunek.

42 Ak mudu mçgwæ kçguæek wesksdumiidik-sibunek tsn sbsnkudumiididju, ns utçit nslgis utigunumuon tsn tetódju. Ns utçit tulimi ? tegensk piamiksalkuuduguusk.

43 Simu usidemadjul, eet: Telidædum tsnu adji puugweli-igunumu-osunek. Sesus eet: Tedabuðæmun.

44 Tçkuu eli kiwonskibuuguassidjul ébilidjul,

sk eladjul Simuul ? Nemiit ut abit ; piskwáep
kíik ; muu igunumuwutup sabugwon n'kátul
n'kusispádúun ; káduu uls ébit kásiutçiksis-pádøgul
n'kátul usákpiguunn iktuuk, sk kásiutçikssi-gwot-
kul usabúun iktuuk.

45 Kíl muu wesksagulumíútup, káduu ut ébit
wedjsdegemk tsen tilisip piskwáp munák buuniuh-
sagultum-uugul n'kátul.

46 Kíl muu mimkweníútup ; káduu ut ébit
wedji smákontugul n'kátul smákonsud iktúgu.

47 Ns utçit telimuul uteluwewuudíl tsenul teli
puugwelkul, sbiksiktasigul ; mudu kesiksaluet.
Mudu tsen wen kitçksdjitç wedji sbiksiktutç,
negum elp kitçksdjitç kesaluet.

48 Tøkuu eladjul ébilidjul : Ukteluwewuudíl
sbiksiktasigul.

49 Ns tsenik wenik wábumadji bøktçi tulimtuul-
tidjik ? Wen tu ut tsen elp sbiksiktugul
eluwewuudíl.

50 Káduu Sesuus eladjul ébilidjul : Kíl ukud-
lamsituokunum westouúisk. Upkøtumkassi
wontokød iktuuk.

TEAP. 8.

NA kulabis Sesus siouteskugul uktęigunul sk uktęigun tęiidjul etlipseduunk sk etli-agun-utkuli agunudumokun utęit Niksksmul uteli-gewssęim; sk neuktin-skuksidjik tęel tsbusidjik apostalewidjik tegweusdidjul.

2 Ak skumtuuk slt ebidjik tsnik wedjinsędasultibunik winsultilidji munduuu, sk ukusunui-gęwokunumuol. [Ns teluisultidjik] Mslitn elp teluisit Madlen, tsnul kesiutęituol-kedsibunn eluigunuk tsidjik munduuu;

3 Ak elp Sęans Kiuss utebitemul, Helęet unokubemul Kiussęlu, Sussęn, sk pegwelkik uktęigik ebidjik tsnik wedji luęęwass-didjul utaligamuou iktuuk.

4 Ns tsn tilisip mouidsędjik pigwelkik mim-adjuuinuuuk tsnik pedjidsędjik tsn tet enuulidju, wedjidsędjik msit uktęigunulu, tękuu kwelewistok, psludeget, ęet:

5 Nudji-leggedjul uskiniminn tęwiet utęlegęn uskinimin-umuul. Ns tsn tilisip etlegętę uskiniminumul inkutę uskinimin elnisisęul ksskouhtigu sk ekwtulkedssmkul, sk sisipk muusigiskuduuk teleęk kespęduudidjul.

6 Inkutę elnisisęul kuudewiktuuk sk telinkuseiiu sskulisk kękteęul, mudu muu weliutok-tęęenuugul.

7 Inkuutɔ elnisisɔɔl kouiksɔmɔus iktuuk, sk kouiksɔmɔusiik nespiskɔliedjik sk sikteɔumɔidi-djɔl.

8 Ns ɔktugɔl elnisisɔɔl keluɔɔlk mskɔmɔigou, sk sskɔlɔɔlɔɔl, sk weligwegɔl, kuskimtuɔnskɔn eliadjɔ-pisɔɔgwɔgwegɔl. Ns kisi tuɔluedek eguɔls kesigouet, ɛet : Tsn wen weskiduɔwokunit unuɔd-umɔn nuutɔ.

9 Ns keɔinuɔduɔmuɔodji pɔbs-nimtɔɔi, telimtɔɔi ɔ Talɛɛk ut kweɔewistuidi.

10 Sɛsɔus ɛet : Kilou igɔnuɔmuksul-tiyok ɔk-ɔdjɔdjɔduɔnou kimuɔduɔɔswɛɔl Nikskɔm uteligewit-ɛwuɔdim tuɔɔɔl. Ksdu ɔktugɔl pɛsɔk muɔduɔmɔi-didjɔl pɛsluɔdegɔm-kewɛɔl, (kweɔewistuidiɔɔl.) Kuɔlsɔmɔn unmuɔduɔnou tsɔn nemɔduɔuididjɔ ; sk muɔ unɔstɔmɔnɔnou tsɔn kɔɔɔwɛ nuɔduɔmɔididjɔ.

11 Ns uɔls teluɛk kweɔewistuidi. Uskinimin Nikskɔm ukɛluɔswokɔnuɔm ns.

12. Eguɔls tsɔnɔl kɛskoutik elnisisɔɔl, ns tsɔnik nuɔduɔmɔsɔditɔ Nikskɔmɔl ukɛluɔswokɔnuɔm. Tɔkuɔ tuutɔu muɔnduɔ pɔɔisɔnk sk wedji tuɔwolks-duɔdjɔl kɛluɔswokɔn ukwɔmlɔsmuɔnuɔɔkɔ ; kuɔls-ɔmɔn muɔ ukwɔdlam-sitɔmuɔuu-dinɔuɔ sk uɔstɛsɔd-inɔuɔ.

13 Eguɔls tsɔnɔl elnisisɔɔl kuɔndɛwiktuuk, eguɔls ns negumɔu tsɔnik mesɔnuɔmɔiɔditɔ kɛluɔswokɔn ulidɛssɔud iktuuk. Ksdu negumɔu mɔɔɔwɛ utɔɔibɔskultɔiikw, sk muɔ pegi-djiktlamsitɔm-ud-

iikw; ksdau tsn tuitgu kwedjsldimkewe igask, kskunum-ssdidjik.

14 Na tsnul elnisiagul kouiksømus iktuk, eguls ns negumou tsnik nuudumuussditç Niksksmul ukeluwwokunum; tøkui pøktumkidssdjik, sk sespedædskunn sk milesudiil, sk usugewi-ds-suidil usitkumug-ewél siktegumiiditç keluwwokun, sk muu køkwodji-minultiikw.

15 Ksdau tsnul elnisiagul kuluulk mskumigou eguls ns negumou nuudumiiditç kuluwwokun ukwomlsmuunou iktuk kuluulk sk køkwodjisk, sk weli kulødumiiditç, sk weli msnultidjik neegoúu.

16 Wen kisi skusigwes kwsøgunumokun muu aldjuugumuuk eptskun iktuk, kisns igssduuk upkeweek n'pøgun iktuk; ksdau igssdok wosøgunum-okunutkw iktuk, kuulsmen tsnik piskwedssdjik unmiduunou wosøgwegu.

17 Mudu mөгwe kөгuе kisi mimugwod-asinuk tsn ms wedjidasinuugu; kisns ankuus-dasinuk tsn ms uktçidjidasinuugu, sk elisnuuk mesuud-uugu.

18 Na utçit ankweasultikw! tsn teli mudskadiyokun. Mudu m'sit wen tsn weskøotk kөгuе, me aptç adji igunumuoden. Ksdau tsn wen muu weskøøduumukw tsn kөгuе, tsn telidssit utuiskøøduun utçuh-suussduoden.

19 Na Sesus ukwidjul sk widji-gimádji-tçii-

umuuu pedjidssidji tsn tet shk, ksdw mesiutgu-
ouidssidjwl teliuhtguielidji mimadjw.inuuu.

20 Ns elut: Ukítg sk widjigimtjik tçinuw-
uuk kudjumúk kskumultidjik, keduinuuiiskik.

21 Tøku usidemadji telimadji: N'kitg sk
widjigimkik ns egwet tsnik Niksksmwl ukeluw-
wokunuw nuudumuwsditg sk elugwodum-wáditg.

22 Ns eguls neuktetg ns-gwegul Sesus
tebssit wendjuulkudugw, sk pemi-kimudum-
-uodji widjeuodji. Tøku telimadji: Usukum-
ssnetg ksmek kuuspemku. Tøku buisidjik.

23 Ns pemsktegeeditg Sesus nebat. Tøku
kesiutguusuk kuuspemku, ak wodjuboktøøgwedjik
sk nenestouinsak tsn teløltiididju.

24 Tøku pedji-dssidjwl sk nestuassidjwl,
elssidjwl: Alsusin, alsusin, kesksikw. Tøku
Sesus kskumssit petkuwk utguusun sk utku.
Ns bs wonatkwiék sk eubunisk.

25 Tøku eladji ? Tsmi tet shk ukudlam-situ-
okun-umuou. Ksdw negumou wegwodssultidjik,
pskuleiultidjik, telimultidjik, ? Taleek ut tçii-
num, mudu tebluwk utguusun sk sabugwon, sk
ssktadjwl.

26 Ns økwssdjik, Gadeliniewsk umutkiuóku,
tsn tetpsgeiiu Galiletu.

27 Ns nstskumssitg tçiinuwul ssugadiiididjwl
tsn wedjielidjwl uktçigunk, tsn munduu ssk
weskwéadji, sk mөгwe ssuunssmuuk, sk mөгwe

etlugsdumuuk wendjiigwomku, ksdou etlugstk
utkuudskun-ekadik.

28 Ns nemiatg Sesusul, seskwet sk elimsskun-
sdesinkul uskslúku, kesigouét, eet ?Taliutuméiuin,
Sesus, Uktçiniksksm ukwisul: edamuul mu
kunnmadjeu-inu.

29 Mudu kisitplumadjul emegwom-uksilidjul
mundul utçi tuolkssilin tçiinumuul. Mudu
siouwuu mesunabunn sk tçiinum kelsgupisip pis-
ksdskun iktuğu, sk usukumut-kubidegunn
ukwodul; ksdou uktçi-pilskunn segwiskdøgunnn,
sk mundu elteskadubunn boktskum iktuk.

30 Ns Sesus pibsnimadjul, eet ?Taluusin.
Teluut, N'tubluimi; mudu pegwelkik munduuk
kisi piskwedsadidjul tçiinumuul.

31 Ak adamsdidjul mu utulgimkunou utulid-
snou wolkøgumigegu.

32 Ns nsdel tet sumuudidjik mouipugwelkik
kuulkwiisuk etladaluultidjik kumdun iktuğu. Ak
munduuk edmsadidjul Sesusul utusidelumku-
nou upidjidánou kuulkwesuu iktuğu. Ak uside-
lumadji.

33 Tøku munduuk wedji tuolkidsadjik tçiin-
umu iktuk, sk eli pidjidsadjik kuulkwisuu iktuğu,
sk m'sit mouægik kuulkwiisuk medøgwei-ibul-
tidjik kaskibunsktek kuuspemku, sk etli-aptulam-
ultidjik.

34 Ns tsu tilisip eguls tsnik nuusumádidji

kuulkwiisin, nemiduudiditɔ tɛn teli kiskadjiák, wesimultidjik, elidɛsdjik sk agunudumuɛsdidji uktɔigunku sk uktugul mɛkumigulu tɛn teliáku.

35 Tɔku elidɛsdjik nadji ankaptumiiditɔ tɛn telɛssik : sk pedjidɛsdjik tɛn tet Sɛsusul ɛmɔlitɔ sk wɛdjɛsdidjɔl eguls tɛɛinumul tɛnɔl mɔnduuk kisiutɔi-tuolkidɛsdidjɔl, ebilidjɔl wɛdjuou Sɛsusul ukwotku, ɛsunɛmɔlidjɔl sk pɛgɛlidjɔl. Tɔku wɛgwodɛsultidjik.

36 Ak eguls tɛnik nemiduudiidip, agunudumu-ɛsdidji uktugin tɛn telinssluksilitɔ nɔt tɛɛinum tɛn ɛmɔlibɔni mɔnduu utininku.

37 Nɛ m'sit moukwotkik Gaduliniewsk umɔt-kiuok ɛmɔuudidjik, edamɛsdidjɔl Sɛsusul upoktumkɛsilinu ; mɔdu meskiik wagwodɛsuudi igsk utinɛwoku. Ak Sɛsus tebɛssit wendjúlku-duuk, sk abadjɛssit.

38 Nɛ tɛɛinum tɛn mɔnduuk kisiutɔitui-dɛs-dibɔnn, , edamadjɔl Sɛsusul uwidjɛɛdinou. Kɛdu Sɛsus pɔktugimadjɔl, eladjɔl,

39 Abadjɛssi kiiku ; sk agunudeɛn tɛn telim sugiigul kɔguɛl Nikskɛm kisi tulɛɛɔskul. Ak tɛɛinum pɔktumkɛssit sk alagunutk m'sit tɛmi uktɔigunku, telimadjɔl tɛnɔl kɔguɛl Sɛsus kisi tulɛɛɔdjɔl.

40. Nɛ tɛn tilisip Sɛsus abadjɛssit mouɛɛgik mimadjuinuuk weswɛɛsdidjɔl mɔdu eskumɛɛs-dibɔnn.

41 Ns edw tciinum tsn teluisit Djaeilus pegi-sink, etlialsusit slsaudumogwomk ns, meskun-adesinkul Sesusul kweittck ukwotku, edamadjul upiskwslin wiiku.

42 Mudu pasuk neuwtubistadjul utusul, eduuk metlssi-bunslidjul tgel tsabuu, sk kedwinpulidjul. Ns Sesus elietc kesi puugwelkik mimadjuinuuk tetkussdidjul.

43 Ak ebit tsn kis metlssibuunkuk tgel tsabuu muldewiet, sk elikskotk m'sit umimadjuu-okunum mulbulewit-ewiktugw, sk mou wenu kisinpilkugul.

44 Pegisinkul Sesusul udégu, sk samegsduotc skwasi utokwonu. Ns bs enkuseiiu bunidjuik umuldemu.

45 Ns Sesus eet, ? Wen samegsslit. Ns kskeiptogwosultiiditc, tokuu Piel sk tsnik tegwasdidjul telwedjik: Alsusin, nemiidjik kesipigwelkik ouibugwuudúskik, sk medjimkuguskik, sk ? teluen, wen samegsslit.

46 Sesus eet: Nsdu wen smegsslit; mudu kedjedu mulgigunoodi utgitúiuu n'tininku.

47 Ns ebit tsn nemidok muu umimuugwol-kusinu pedji-nunkudesink, meskunadesink usksluuk Sesusul sk pskeitulimadjul m'sit weni usksluok tsn koguae wedji samegslapu sk tsn teliwiskinseek.

48 Sesus eladjul: Túus, ulkwidjsssi; ukud-

lamsituokunum westouísk, wontokøød iktuuk lipkøtumkassi.

49 Ns tsn tilisip etliwistok wedjiet tsn wen etli-slsusilidjul slsseudumøøgwomk wiik, tsn telimadjul: Uktusák nepkák: muu ukuudum-øuou nuudji kinsmuuetu.

50 Ns Sesus nuutk usidemadjul, teluuet: Muu kuusudumu; pssuk uktlamsidén, sk n'seædou.

51 Ns Sesus piskwæstg wendjiigwomk muu usidelumsgwi weni upiskwedsslin pssuk Pielul, sk Sskul, sk Ssnul, sk utgyl sk ukwidjul ebitésu.

52 Ns m'sit utkidemuultidjik sk mewimsdidjul ebitésul. Kædu Sesus eet; Muu uktut kidumuultip! ebites muu nebuukw, pssuk nebat.

53 Tøkuu maligemss-didjul, mudu kedjisdidjul unbulinu.

54 Ns kskei-tuaskimadji, sk weswsladjul ebitesul upitunku, sk elkømiktuwadjul, eladjul: Abités! unsgassi!

55 Ak utgjdjskumidjul abadjasilidjul, sk ns bs skumtuuk wensgassit, sk teblumadji utusumslinu.

56 Ak ungiiguu pskuleiilidji; kædu Sesus telimadji mou wenu utulimslin tsn telikiskadjisku.

TEAP. 9.

Toku Sesus mouhkwimadji neuhtin-skuk-silidji tgel tsbu pemi-kidumuodji, sk igunumu-otg mulgigunœodi sk utslsumslin m'sit munduu sk ukisinsá-lsnou wiskusultilidjiu.

2 Ak elkimadji utagunuumuonou Niksksmul utelige-wsgimu sk unsslsnou kesinuugu-dilidjiu.

3 Ak eladji : Mu uktnimudinou koguel, tgel mu obtunul, kisns mundi, kisns pibunokun, kisns suliewe ; sk mou wen utkunumutg kábulu.

4 Ak tsn bs wendjiigwom piskwedsdoksup, ula tet tulugsdum-udidoksup, sk ns tet utcipkötum-kids-doksup.

5 Ak tsnik wenik mu weswsluluœok, tsn tilisip utcipkötum-kidsyok ns uktgigunku, utgi mundes-kumuúkw tgisgdjewedjul uksduóku utgit eluwidumasudi utinewou iktuak.

6 Ns pöktumkidsdjik behkwi-deskumii-didjul uktgiguntgäidjul etli uliagunuum-uuudidjik sk etlinsdsks-didjik m'sit tsni.

7 Ns Helöt gubulnøl kskei-nutkul m'sit tsnul koguel wedji kiskadjisgul Sesusul utininku ; sk sswidédeget mudu slt teluedjik Ssn nuudji bap-teisewsdeget minuúnsip.

8 Ak slt teluedjik Elie meswásit ; sk uktugik teluedjik neuhtedjit sskewægik nigsnik-tgidjitege-winugwik minuunsit.

9 Ak Helot teluet : Temkwedeegubunok Ssnógu ; ksdw ? wen eduk ut nuudumei kskei-tulsdegedjul eguls kóguelu. Ak kesiktún-umi-adjul.

10 Ns apóstalewidjik tsn tilisip apskwedsslitg agunuudumuádidjul Sesusul tsnul teli kiskadjs-duudidgu. Ak weswsladji, póktumkassit kimuudugu, elidssdjik boktskum iktuuk, tsn tulé uktgigun tsn teluisik Betsedu.

11 Ns mouipugwelkik tsn kedjiduudidg, nu-suguaádidjul, tókui weswsladji sk agunuudum-uodji Niksksmul uteligewsgimu ; sk kisinsladji tsni weni wedumi-dedumulitg unsoltilinu.

12 Ns welsgwél neuuktinskuksidjik tgel tsbus-idjik apóstalewidjik, pedjidssdjik tsn Sesusul sumulitg, elsididjul : Upkótkím mouegik utulidssnou uktgi-guntgidjul, sk wendjágwom-ékadil ouwiyuu, ukuutku-niidinouu sk mitçiptçewe uwedji-dasultinouu ; mudu sumuudiikw uis tet bskskum iktuuk.

13 Ksdw Sesus telimadji : Kilou sumúkw. Teluedjik : Mógwetg adji kuukunumuuek psuk nsnkul pibunokunn, sk tsbusidjik nemedjigu, mu tegadu nadjip-kwodelum-uek mitçiptçewe utçit m'sit eguls mimadjuinuuugu.

14 Mudu eduk nsn bituimtul-nskunidjik tçiinumuuk. Aladji pemikinuudumuodji : Tuls-dsksdikw imoupidssnou insninskuksinou telpul-tiididju.

15 Ak talsdsksdidjik, kasslsdidji m'sit utubid-slinu.

16 Tøku Sesus weswsdøgul eguls nankul pibunokunn sk tsbusilidji nemedjin, sk elsum-kulabassit wssøku, muuiwet, sk segwiskibunegsd-døgul, sk igunumuodji pemikinu-dumuodji utigsdunou usksluok mouipugwelnidji.

17 Ns m'sit midjisultidjik, sk kisadalultidjik, sk weswsduudidjul piuibunegul tsnu eskwiågul, neuktinskssgul tçel tsbbu putaliewel wodjuisgul.

18 Ns tsn tilisip neuktislsudumatç pemikins-muodji tegweadji Ns pibsnimadji ? Wen telwedjik mimadjuinuuk n'tninewinu.

19 Usiteguluulsdidjul, telwedjik : Ssn nuudji bapteisewsdeget. Uktugik telwedjik, neuktædjit sskewégik nigsnik-tçidjitegewinuugwik minuunsit.

20 Aladji : Ksdu kilou ? talueyok n'tnin ewinu. Piel usidemadjul, eladjul : Kil klistewin, Niksksm ewiktuuk telæouin.

21 Ns telitplumadji mou wen utulimsnouu.

22 Tøku aladji : Ulnu ukwisul mismutç unmadji-aguudul pugwelkul køguel sk utçi al-womkuusidou kisigu iktuuk sk uktçi psduliss ewiktuuk sk nuudji wiigugedit ewiktugu, sk nebo-øksidou, sk minuusluksidou, sk sistewe nsgwegu.

23 Ns telimadji m'sit tsn tsilidji : Wen uk-tunusu-guítç, utuuguulsitç, sk suusduutç uklu-tçi-ewem tesigiskuk sk nuusguuitç.

24 Ksdu tsn wen kwedjiusetouidok umimadj-u-okunum n'duudou; sk tsn wen entok umimadj-uokunum utgit nin ntinin, usetouiduou.

25 ?Tali ksniewis wen kskiutaligamitg m'sit usitkunuu sk enusitg, kusns djigulsuuksitg.

26 Mdu tsn wen wedjintageek n'keluswokun-um iktuuk, Uhuu ukwisul utgintageedul utinin iktuuk tsn tilisip upkisink ukuupmide-dskunum iktuuk, sk utgul sk sabewultilidji ansalewilidji ukuupmide-dskunumuou iktuuk.

27 Ksdu kedlewe iktuuk telimuuk, tsnik wenik kskumultidjik uis tet tsnik ms ukwtutumiidikw n'puokun misoku numiduudiditg Nikskumul utelige-witewuudidim.

28 Ns eduuk eluigunuk tesuiguusak kisi telu-emk eguls keluswokunn, Sesus weswladji Pielul, sk Senul, sk Sekul, toku toktuwimtumst kekwi-kumduuk, utelsuudumanu.

29 Ns etli-slsuudumatg ssewsmugwassik usiskwu, sk utokwon wobssdigul sk bsktstégul.

30 Ak tsbusidjik tginumuk moui-wistuidi-didjul; eguls negumou Moís sk Alie.

31 Tsnik elimeswassidjik boktadek iktuuk, sk weskuudumuéditg Sesusul upoktumks-dimkewe-um tsn twli kiskadjiadou Salusaléku.

32 Ns Piel sk tsnik tegweadji kesi mulgi nsebudidjik. Ns tuugisdiiditg nemiduudiditg uboktadegum, sk nemisidji eguls tsbusilidji tginumuou mouibuuguieedidji.

33 Ns Móis sk Alie wedjip ketumks-diiditç tsn Sesusul eumulitç, Piel eladjul Sesusul: Alsusin, welisk uls tet uktimnenuu. Lidunetç nesiskul wigwomul: neuktetç kil kiik, sk uktuk Móis wiik, sk uktuk Alie wiik, mudu muu kedji-duuk tsn telwedju.

34 Ns késkw etliwistok sluk wedjisk sktçigs-dslugwiiditç, sk wegwodassultidjik negwosidsditç sluk iktugw.

35 Ak wedjiutewádulidjul sluk iktuk, telwel-idjul: Wls mouiksalkusit n'kwisw, Djiksetúkw.

36 Ns kisiútewádulitç Sesus wedjuit unektugwslugwenw. Ak mөгwe kelusultikw, sk mөгwe telimsdigwi weni eguls nsgwegul tsn, telaptaks-diididju.

37 Ns édasewe nэгwek kisi nisskidssditç kum-dun iktuk mouipugwelnidji ssugwasdidji.

38 Ns neuktédjit tçjinum widjitkøøtk, nedouet teluēt: Alsusin edamul uktanksmán n'kwisw, mudu negum psuk neuktubistei nidjunw.

39 Ak edú mundul mesunúdjul sk wiskei seeskwet, sk segwiskinsludjul, sk pisoutunast sk wssgutç kisi buussludjul sk wedigassludjul.

40. Ak edamkubunik pemikinsmadjik utedjig-ulslsnou, ksdu edjultulsdsks-dibunik.

41 Sesus usidemadjul, eet: A'gei! kilou mektumudiyok sk eluwewultiyok neuktankuæeyok! ? Talipkidjit-kweultoksap ? talipkidji-kisi-bugwudul-toksap: tçugwasdwi ukwisw:

42 Ns wetgkúietg mundu meskunægedjúl, segwiskínsladjúl. Ksdu Sesus petkimadjúl medjigéladjúl mundul, sk nessladjúl slbsdúsul, sk sbadjæsladjúl utçigv.

43 Ns m'sit wenik pækulastumiiditg Niksksmul meskiik umuulgigunódim: ksdu tsn tilisip negumou pækuleiivltiitg tsn m'sit køguel Sesusul kisædulidjúl Sesus eladji pemikinudumuodji:

44 Egsdúkw eguls keluswokunn uksituokunumuou iktuuk: mudu Ulnu ukwisul igsluksidou tçinumuupitun-uokv.

45 Ksdu muu kedjiduuudikw uls keluswokun sk mimugwodutg, sk muu nestumiidikw; sk tçipatumiiditg upibsnimsnou ns tsn teleekv:

46 Ns kwedji wegws-maduultidjik pemikinudumuudjik tsn tegen piamikpumædou.

47 Ns Sesus kedjiduodjúl utalids-wokunumuol ukwomlamu-nuou iktúgv, tøkku weswsladjúl midjuædjidjúl kweitçk igsladjúl ehkv.

48 Ak eladji: Tsn wen usuusladul eguls midjuædjidjúl n'wisunum iktuuk nin usuuslidou. Ak tsn wen usuuslidou, usuusladul tsnul elkimilidjulu. Mudu negum tsn mouiaptçædjit kilou tsn tesiok, ns negum esædou.

49 Ns Ssn usidemadjúl,æt: Alsusin nemiigutv nsdu wen wedji-djigulslabuuni munduun kil ukwisunum iktuuk, sk petkimkutv mudu muu widji nuuugulúkw.

50 Ak Sesus eladjul: Muu ukputkimou, mudu tsen wen muu pøkwodji-delumwulúkw ns kigumánuu.

51 Ns tsen tilisip kiskadjisgul nsgwegul ukuduu-unsagsluksin kikadjiliét Salusalémku.

52 Ns nigsnkimadji nuudagunuudum-udididji; sk negumou elidsadjik, piskwedssadjik Sameliewsk utgiguntgidjum-uou iktuuk ukskei-igani-kiskadja-duonou køguen;

53 Ksdu muu weswslédigwi mudu keduuuliet Salusalémku.

54 Ns tsen pemikinuu-dumudjik Ssk sk Ssn nemiduuuditg, elsdidjul Sesusul: N'sskumáminen ?teli ulidédumun n'tulitpluudumunen buktou utgjinissin wasøk, ukskeik-sugslan, stuge Aliæøø teldeges.

55 Ksdu Sesus kiwonskibuugussit, petkimadji, eet: Muu kedjiduok tsen telidédegeyoku. Mudu Ulnu ukwisul muu wedjipkisinuuk ukskeiksugsduon mimadjuinuuu umimadjuokun-umuolu; ksdu wedjipkisink ustouissu. Tøku elidsadjik uktuk uktgigún-tgítgku.

57 Ns pemintumi-dssditg tginum telimadjul Sesusul: Sskumou, nuusugultes tsen psuk tet elienu.

58 Sesus eladjul: Wøkwisk weskødumiididjul wøkwiswigwomul: sk sisipk muusigiskuduuk twlæk weskødumiididjul usemuólú: ksdu Ulnu ukwisul møgwe weskødumuuk tsen tet elkwesumssitg.

59 Ak Sesus eladjul uktugul: Nusuuguí. Ksdu eet: Sskumou, usidelumi tumk n'tulien n'tutkuudslan nútcu.

60 Sesus eladjul: Usidelum nebuuudidjik utkuudslanou unpuuinumuohu. Ksdu kil liyó elagunudén Niksksm uteligews-gimu.

61 Ak uktuk elp eladjul: Nusuugul, n'sskum-sm, ksdu usidelumi tumk n'tulien nadjí adie-wiktuon eguls nigunsk eumuudidjik.

62 Ksdu Sesus eladjul: Tsn wen igsdok upitun elgesigune iktuk sk spskulabssit, mu depksdiidikw Niksksmul uteligews-gimu.

TEAP. 10.

NA kulabis uksakumsmínu kegunuugwoladji ap uktugi eluigunuk-tesinskuksilidji unigsnidálin itsbui widjedultilidji m'sit uktgigunul sk m'sit nádami tsn tet negum kedúliedju.

2 Ns utgit telimadji: Mismutg peskwesouúdimk meskiik, ksdu tegeledjidjik lugowinuugu. Ns utgit tsmúkw etlisskumouit peskwesouúdimk utwlisbuugwedun lugowinuuu upeskwesouuidimku.

3 Lidaskw, ankaptumukw! telisbuugweduu uktinewou stuge tgitgkelueutgátgk boktusumu-iktugw.

4 Mu ukpumsduonou suliewe-ekumuudi, kisns muundi, kisns wenjuksununk; sk mou wen ukbusul-ewiktuonou ouhtígu.

5 Ak tsn psuk wendjiigwom piskwedáyok, tumk tuluedoksap, wontokøedi iitg uls wendjiigwomku !

6 Ns eduuk wontokøedi ukwisul ehk nsdél, ukwontokøedimuou uls wendjiigwomk nugssidou; ksdu mu emuuk, ukwontokøedimuou ap liabadjssidou uktinewoku.

7 Ak uls wendjiigwomk tulugadumudikw tulimidjisultidoksap sk tulisamui-gøltidoksap tsn køgus tuligunumulók; mudu lugøwinu pegwodók utsbsn-kuduou-weumu. Mu uktankudewidáp wendjiigwomul.

8 Ak tsn uktgigun pedjidsayok, sk usuwalnøk, malkødum-uididoksap eguls tsnuł igsdasidul kuuskshuoku.

9 Ak n'sslúkw uksinuigøwinúgu, tsnik emuudidjik uls uktgigunku, sk tulimadoksap, Nikskam utelegewitewuudim wedjuouásik uktinewoku.

10 Ksdu tsn psuk uktgigun pedjidsiyok sk mu usuwsluluók, ultuidákw ouhtel uls uktgigun sk tulimadoksap :

11 Utgigadjewedjumul uktgigunamuou tsnuł øskskidadesultigul n'tinenáku, elipuwoktestwegul uktinewoku. Ksdu uktgidjidúkw Nikskam uteligewit-ewuudim wedjuou-ásik uktinewoku.

12 Ksdu telimuulok adjinkumasiadou Sodumu ns nsgwek [kespskumiigu] muenkuude ns uktçigunn.

13 Asgei! utçit kilou, Kolesin-eultiyok! asgei! utçit kilou Betseds-wultiyok! mudu kiskadjisk-subbunn Teilku, sk Seidunku, eguls meskigul koguul tsnuł keskadjisgul uktinewou iktuuk, kis sák apskwededsks-diidisok, pułtiidisok tupkwon iktuuk sk wedji-ssunøltiidisok piuhsigunsgewé ssúnn.

14 Ksdu adjinkumasiadou Teilku sk Seidunku ilsudskun iktuuk muenkuude kilouu.

15 Ak kil, Kepulnium, tsn eli-uusgsdasin wssogu, munduugik ulnissgélulten.

16 Tsn wen djiksetulók, elp nin djiksetuit. Ak tsn wen almidéluulok, elp nin almidélumit, elp alwidéluomadjuł tsnuł elkimilibunn.

17 Ns apskwedssdjik eguls eluigunnuk-tésin-skusidjik ulidasuud iktuuk teluedjik: Sskumou, tçel munduuk wedji skudułi-namudjik ukwisunnum iktuugu.

18 Eladji: Nemiigup mundu utçi wiski-nisien wssøk stuge wosøgwedeskél.

19 Ankaptumuúkw, igunumuulok alsúsuudi uktektçibuuguidssnou m'teskumuúgu, sk skolpiunku, sk nuudjiktan-tegewinu m'sit umuulgigun-øødim, sk ms koguul kisi atçkunsiuluóku.

20 Ksdu muu kuudji-ulidas-suultinou mudu

münduuk wedji-slsuum-kuisultidjik kilou uktin-
ewokv; ksdw utçi ulidssultikw mudu ukwisu-
numuol etliwiigasigul wssógv.

21 Ns bs tilisip Sesus welidssit m'tçidjskum-
idju-iktuuk, eet: Nuuu, muuivolul, kíl etlisskum-
ovin wssók sk mskumágek, mudu wedji mimug-
wodadjul eguls pigwelik-tçidjidsks-didjik utine-
wokv sk nestuøltidjik, sk neysdadjul midjuu-
djitçkv. Nwt ns, Nuuu, mudu teliuli-dedumun.

22 M'sit kəguəl wedji igunnumuimkul Nwtçigv.
Ak mou wen kedjisgul Eutçilidjul pssuk Wegwi-
sit; sk mou wen kedjisgul Wegwisilidjul pssuk
Eutçit sk elp tsn wen Eutçit welidatk ukegi-
nuusduonv.

23 Təku elibuəssidji pemikinsmuodji, tel-
imadji kimudúgv: Weløltigul m'pukigul tsnul
telnumi-degegul eguls kəguəl tsnul nemiduudi-
yógul.

24 Mudu telimulók pigwelkubuniik nigsnik-
tçidji-tege winugwik sk eleg-ewitkik pswotumu-
dii-dibunek unmidunou tsnul kəguəl kilou
nemiduudiyógul, ksdw muu nemiduudii-digubuni-
gul, sk elp unuudumunou tsnul kəguəl kilou
nuudumuudiyógul, ksdw muu nuudumuudii-digu-
bunigul.

25 Ns, ankaptē ! tsn wen nuudji kinuudumu-
etpludskun iktuuk, kskumssit, kedwikw-tçáladjul
Sesusul, sk eet: Nuudji kinsmuen ? talsdegedes
nuudjimsinun aptçi mimadjiwokv.

26 Sesus eladjul. ? Tsn kəguə əwiigasik ut-pluudskun iktuuk ? Talkidumun.

27 Usidemadjul, eet: Utçiksaladuks Uktçiss-kumou kunikskəmm'm'sit uktçidjskumidj wiaktuuk sk m'sit ukmulgigun-əədim iktuuk, sk m'sit ukta-lidssuud iktuuk; sk elp tuliksaladuks widigediok stuqe uktinin teliksadumun.

28 Sesus eladjul: Kəkwodjjuusidabuquuen. Nə tulsdegé sk pumouhsiduks.

29 Kədu welidətk ukwuukwodjslusin, nə utçit eladjul. ? Wen tu widigediək.

30 Sesus usidemadjul, eladjul: Tçianumok wedjili-nissgəssip Salusalemku misəku Selikə-ku; sk tedabuuteskuabunigu kəmutunəskun, tsnkik muusigəlsədibunn sk tçilskənsəls-dibunn, sk pəktumki-dəbuniik, nskulsədibunn skudin-pulibunn.

31 Nə tedabuudeskup wenok psəvliəssok elniss-gə-sisənok uls oúhtiv; nemiabunn sk siouəssib-unok kəmuhtigu.

32 Ak elp nədu wenok wedsbeksitok Liəbeiek tsn nədəl əhkubunok, pegisinkubunok ənskəməbunn, təkku siouəssibunok kəmuhtigu.

33 Kədu nədu wenok Səməliəwtçok pəməb-unok, pegisinkubunn tsn tet əmmulidju, sk nemi-abunn, əwulidəlumábunn.

34 Ak pegisinkubunn əmmulitçu sgitçkəbilum-uobunn ulsgunumul, kuədsəwop mime sk meğə-

bæsk, sk kekwslabunn uttuem iktuugv, sk elslabunn wendjiigwomk itliktuugu-nidimkv, sk sespedelumabunn.

35 Ns eedus eskitpuuk tsn tilisip pøktumkssitek, tæwolkædø-gubunigv tsbuugv dineliiv, (suuliewe ns,) sk igunnumuobunn itliktuugu-nidimk etlislsusilidjv, sk telimabunn: Ankweiu uls tçiinnv, sk tsn kõguæ eliki-æspi-kskøødumv, ankuusben-kudultes tsn tilisip abadjssiávv.

36 Ns tegen nigæ neget næsidjik tçiinnvuuk telidelumv uvwidigedinou nvv tsn tedsbuuteskuusvunigv ksmuutvneskv.

37 Teluæt: Negv tsn æulidelumavvv. Sæsus eladjv: Ksdv kil elp liyé, ns tvlsdegé.

38 Ns kvlabis pemidsditç, elipiskwæst vktçiigvntçiadjv, sk ebit teluisit Mælt piskwæladjv wiikv.

39 Ns widjigvdiididjv ebilidjv teluisilidjv Mæli, tsn elp ebit kweiitçk Sæsusv ukwotkv sk djiksetvnuodjv ukeluvwokvnnvv.

40 Ksdv Mælt wedjisespennv tsn teliktu-pigwelugøwotç [Sæsusv] sk pegisinkv, eladjv: N'sskvsm, ?mv sespededumv widjigvdiæ n'buuvsluugv n'nevktuulugvnnv. Tvlim tçu-gvuvietç sbøgvnnvuitç.

41 Sæsus vnsidemadjv, eladjv: Mælt, Mælt, sespedædegen, sk wenvmadvideedumv pigwelkv kõgvæl:

42 Ksdui neuaktetq̄k kəguə kesiuh̄tumi-dédasik. Ak Msi ninssúnk uls keluul̄k atkunwokun tsn ms utq̄sduodju.

TEAP. 11.

NA Sesus etlis̄ssuudumadek n̄sdami, tsn kisi sl̄ssuudumadek neuaktedjit pemi-kinuudum-udjik, eladjul: Sskumou, tuli kinssuwin n'tsl̄ssuudumsnenn, stuge Ssn teli kinuudumuop pemikinsmuotku.

2 Sesus eladji: Al̄ssuudumeiyəgwél īidoksup, Nūtq̄inen w̄sək sumun, ukpum̄idedasitq̄ ukwisunum; uklelegewitewuudim t̄gūgúiatq̄; kūl̄ide-dskunum t̄w̄liatq̄ mskumigek stugétq̄ telisk w̄sək̄u.

3 Tesigiskugew̄e n'pibunokun-uminen tesigiskuk igunumuwin.

4 Ak sbiksiktumuwin n'teluw̄uudinul, sk n̄inen sbiksik-tskudjik m'sit tsnik tetuinamudjik. Ak mu uktul̄sslin ssim̄timkew̄e iktuuk; ksdui utq̄u-suslin m'tuə̄əgun iktuuḡu.

5 Təku eladji ? Wen kilou uskw̄ew̄otq̄ wigum̄sadjul, sk lietq̄ sktstps̄sk, sk t̄w̄limatq̄, msk̄aduui nesiskul pibunokunn.

6 Mudu nin nigum̄stq̄ pegisink niik tsn teli pumietq̄, sk m̄əgw̄e wesk̄əduui kəguə n'tigs-duon usks̄luuku.

7 Ak negum lsmigwomk usidematę sk tulimatę, muu ukuudumęyuuu: kssgun kepsstek sk nıdjink mouisultiek n'pøsgunugu; edjeli-numtęassi n'tigunumuulinu.

8 Telimuulok tilistę muu wedji numtęassikw utigunumuonou utęit uwigumadinou, ksdu utęit telimuunsamtę numtęassidou sk tulipuugweli-igunumuodou tsn teliutumideędumułidju.

9 Telimuulok touudikw, sk igunumuulokten; kwilumuıkw sk wedjiduudoksę; mssakteemuukw, sk pantsduulokten.

10 Mudu m'sit wen tsn edouwet mesunuk; sk tsn kwilk wędjidok; sk tsn wen mssakteęk, pantsduoden.

11 Wen kilou tsn wendjunıt, ukwisul kwiludumátę pibunokun ? igunumuós kundou: kwiludumátę nemeędjul, ? utęiigunumuós m'teskumuul utęit nemeędjul.

12 Kwiludumátę wśu ? utęiigunumuós skol-pınn, (ns tęutęitę.)

13 Ns kilou tilistę teliwinmuduudıyók, kedjiduudıyok uktigunumuonou keluulkuł igunumad-imkewel kunıdjunuókku, tadudji adji ulıdės Kutęuou wssøk tulé utigunumuon sabewilıdjul m'tęıdjıskumıdjul (Wedji ulınıksks-mul) eguls tsni kwiludumádju.

14 Ns etlıtuwolksladjuł munduul muu nedou-ueligul. Ksdu mundu kisi tuwolksitę uti-

nink, tciinum tsn mu nedouwegup kelúsit. Tòku mouegik mimadjuinuuuk pskeleultidjik.

15 Ksdu slt negumou teluedjik: Wedji tuwolkssladji munduu uktçi mundu iktuuk Belsibubégu.

16 Ak uktugik kwedjssldidjul kwiludumuuss-ditç uneyssdsguinou kunuugwokun wssøk tule.

17 Ksdu kedjiduodjul utslidsswokun-umuol sk telimadji: M'sit tsn tesuk eligewági nouskss-dasik upøkwodji-delsin, skwiskadasis: sk wendjii-gwom nouskásdasik kuuiús.

18 Ns mundu nouskálusitç, upkwodjidálsitç s tali-kisi-buguús uteligewitewuudimu. Mundu teluwayok nuudji-tuwolkssln munduuuk uktçi mundu iktuuk, Belsibubégu.

19 Ksdu nin utçi tuwolkssluk munduuuk Belsibubek, s wen tu utinink kunadjunuok wedji tuwol-kssldidji. Ns utçit negumou ilsumu-loktsk.

20 Ksdu utçi tuwolkssluk munduuuk Nikssm utuluwigun iktuuk, mismutç Nikssm uteligewitewuudim kisi igssk tsn smuudiyoku.

21 Tsn tilisip melkigunnt tciinum wepkumss-kunit keligátk wiik, utaligamul wontokøød iktuuk ehkul.

22 Ksdu tsn tilisip adjimul-gigunulidjul pegi-silnitç sk wiswigunemtçul, wedjssdadjul m'sit upuugumsskun tsnul eligasidjul; tòku utkunuo-otpmulitç kuukwsdskunu.

23 Tsn muu tegweadiuek pøkwolit; sk tsn muu widji mousdegewek, ns sessdeget.

24 Tsn medjigék m'tçidjekumitç, (mundu,) kisiutçituwolkssitç tçianummul, etlipumiet niuh-kumigegul, algwilk stlasmúdi, sk mөгwe wedji-dukw, tøkui telimsit, sbadjassi niik tsn wedjitui-sepu.

25 Tsn tilisip pegisink wédjidok kisi puassik sk wellugwodasik.

26 Tøkui pøktumkssit sk pegisuladji eluigunuktesildji munduum adji winsultilidji muenkuude negumu; sk piskwedssdjik sk etlugsdumuidjik nsdél tet; sk elumikespisk uis tçianum adjimtuëek muenkuude umskwésu.

27 Ns kisi tuluetç eguls kөгuélw ébit tsn ehk mouiém iktuuk nedouet, eladjul: Welëek midjuusdjitç wiik tsn pemsluskup, sk elp melsgetçkik tsnkik nuunlsuubuniik.

28 Ksdu Sesus eet: Meluitç weløøltidjik negumou tsnik nudumuúsiditç Niksksmul ukeluswokunum sk kelødumuúsiditç

29 Ns tsn tilisip etlimouieeditç puugwelkik, bøktçituluet: Eguis neuktankuiedjik winmuduudidjik. Kwiludumiiditç kunuugwódigun; ksdu mөгwetç kunuugwódigun igunumuotç psuk Søsøønisnik-tçidjitege-winuok ukunuu-gwodigunnu.

30 Mundu stuge nut Søsøø negumsk kunø-

gwodigun-ibunok Ninsbiswsk utenewou iktuuk, ns Ilnu ukwisul twli kunugwodigunidou nut eguls neuktankuedjik utimewou iktuuk.

31 Eligewiskwөөк tsnok etli elegewisk-wөөi-bunok upkudesunúgu, widji unsgrassidou tçiinumuú uls neuktankui-elidji, ilsudskuni giskuk, sk unmadji-ilsumadu; mudu wedji ebunok elmiwegwask usitkumu unuudumuon Solumunөө unustuwogunmek; sk anpapten, tsn wen adjiespeek mu enkuude Solumunөө uls tet shk.

32 Tçinumugwik Ninsbiwsgik widji unskidsdsk tçiinumuú uls neuktankuielidji, ilsudskuni giskuk, sk unmadji-ilsumadsk; mudu negumou wedji apskwededom-idisunigul uteluu-wewuudiwogul Sönsөө upestunum-ugewum iktuuk. Ksduu, ankapten! wen uls tet shk adjiespeek muenkuude Sönsөөgu.

33 Mou wen kisi skusigwesk wosö-guunum-okun igaduukw kimuuduugu, kisns igaduuk upkewek eptskun iktuuk; ksduu igadok wosöguunum-okunutkw iktuugu, kuulsan tsnik piskwedssadjik unmiduunou wosögwégü.

34 M'tinin uwosögwegum m'pukik ns. Ns utçit tsn tilisip upkukikw weleek uktinin tsn telkik wosögwadasik. Ksduu upkukik mu ulenuuk, m'sit uktinin upkönitpsktus.

35 Ns utçit, anködén, wosögwек tsn uktinink shk mu upkönitpsktuu.

36 Ns utçit m'sit uktinin wosadek iktuuk ehk, sk muu m'kusi iumutunuuk bøgunitpsk iktuuk, m'sit wosøgwsdasis, stuge wosøguummokun wosøgwsigél wosøgwsduskél.

37 Tsn tilisip etliwistok Palusi neuktedjit kwedjimadjul utøki-melouisgwodalnouu. Tokw piskwat sk igslusit kweiitçk bataluud iktuuk.

38 Ksduu nemiatç Palusi pskuleiadjul muu utunpegwidjs-lusilinu eskw munák meloui-sgwodal-nígwu.

39 Ak uksskumeminu eladjul: Ns kilou Palusi-eultiyok wokumsløk uskituuk eptskuntçitç sk lasetk ; ksduu lamék wedjiutçui-sdiyok kuukwsdskun sk winsudi.

40 Kilou muu nestuøltiuk ! tsn uskituuk kisi-dok ? muu elp lamék kisiduukw.

41 Ksduu utçji nsduødsksdikw uktaligamuul, sk edu m'sit tsnuul weskdum-udiyøgul eliwokumægul uktinewou iktuuk.

42 Ksduu, ssgei ! utçit kilou palusi-eultiyok uktinewok, mudu wedji sbankudum-udiyøgul neuuk-tibuunkugewel metlssuun-emagsdumkul pilamuipkuul, lipseskuulu, sk pigenuunu, sk teli kskeiyisi milsmugul putewøksil ; ksduu pelidedum-udiyøgul kuukwodjsdskun sk Nikskam ukusalsuudinu. Depksdik uktulsdskedinou egwals sk muu ukpelidedum-udinou sls uktugul.

43 Ksduu ssgei ! utçit kilou, palusi-eultiyok

uktinewok, mudu kesadum-uudiyogul uktçi kuud-puudil slasudumógwom iktuuk ; sk kesadumuudiyogul buusule-wiktadim-kewel itlintuiskadimku.

44 Asgei ! utçit kilou uktinewok nuudji wiig-ugediyok sk palusi-eultiyok ! weskidji-ulsmku-sultiyok, mudu teløltiyok stuge utkuudskunn tsnul muu nemidumógul, sk mimadjuinuuk, tsnik ekwtulked-ssdidjul muu kedjidúdigul.

45 Tøku nsdu wen nuadjikinsmuet utpluds-kun iktuuk usidemadjul, eladjul : Nuudji-kinsmu-uen, eguls elabuquenn elp ninen benøkidε-lumiek.

46 Sesus eladjul : Ak elp asgei ! uktinewok, kilou nuudji kinsmu-sdiyok utpludskun iktuuk ; mudu keskuupaligewók mimadjuinuuk wuhsu-nul meduεgul, tsn teli pumuuptómku, ksdu kilou, muu samsduouógul wuhsunuol tçel muu neuk-tetçdinuuk uktluigunuol.

47 Asgei ! kilou uktinewok, mudu eliduogul utkuudskunumuol nigsniktçidjitege-winuugwik, sk kuutçuok nebsdibunigu.

48 Amutç eluwidum-asultiyok kuulidedumu-dinou kuutçuuskik utluugø-wokunumuogul. Mudu negumou mismutç nebsdibunigu, sk kilou eliduogul utkuudskunumuol.

49 Ns utçit Niksksm unustuwøgunum teluek liabuugwedes nigsnik-tçidjitege-winuuk tsn eumuudiididju, sk apostalewidjik ; sk slt negumou nebsdsk sk kistewuodsk.

50 Kuulsmsn m'sit umuldemuol nigsnik-tçidj-itege-winuuuk tsnul wedji-kutadjuigul wedjsdeg-emk usitkumuu kisi-tasigek, utçi kwiludasin utínewok eguls neuktankuiedjik.

51 Wedjsdegemk Ebeloek umuldemek misoku Sskulinook umuldemek, tsnok etlinebösonek megweiiik batkwi-slssuudum-okunek sk uktçi slssuudum-øøgwom. Telişk telimuulok utçi kwiludasidou eguls neuktankuiedjik.

52 Aagei! uktínewok! kilou nuudji kinuud-umuussdiyok! mudu wedjiuusduok spkuskeí-gun n'setuøøgun tulé. Muu piskwedsook kilou, sk wetkulook tsnik keduiipiskwedssdjik.

53 Na kisi tulimatç eguls, nuudjiwiigugedidjik sk palusieuultidjik bøkçi-sespems-didjul:

54 Eskumslsdidjul, kwilumáditç umsinumunou nsdu køgue tsu utçiús utuunku, tsu kisiutçimsi-mádsu.

TEAP. 12.

Na tsu tilisip mouidsdjik telikskei-yisi-bitu-imtul nskunidjik mimadjuinuuuk, wedjit-kwiltçed-es-kadultidjik, Sesus bøkçi tulimadji pemikins-muodji: Tumk utçi ankweasultíkw Palusisk useuø-gwistskun-umuou, weskidji-uulsmtimke-we ns.

2 Mudu muu køgue ankuussinuuk tsu ms

bsnigs-dasinuugv, kisns mimuugwodasinuuk tsn ms uktgidjidasinuugv.

3 Ns utçit tsnul kəguəl teluweyəgvl bəgunit-psk iktuuk, nuudusidvl wosadek iktuuk ; sk tsn kəguəl teluweyəgvl m'situokuniktuuk lamigwomk pəktuskasigvl n'pəgunél, tulintouedvl kəkweək wendjiigwomvl.

4 Ksdu, nigumstúut, telimulək muu kuudjiwe-gwodssultip tsnik nebadúditç m'tinin, ksdu ms kisi adji tulsəksədiikw.

5 Ksdu keginus-dulok tsn ulgsdis uktçipsəls-nou : Tçipsəlúkw negum tsn kisi nebadok m'tinin, əlsusudi wesəkək utwlegen mündusgikv. Mis-mutç telimulək, tçipaluukw negumv.

6 Muu nsnidjik m'skiguyétçk wedjin-tuiskum-ngik tsbuugvl aseliunn, (eduuk neuktobskuudik tçel skudeiik,) tçel muu neuktedjik negumou ouondəsimv ukəluuk Nikskémv.

7 Ksdu m'sit kuəsabuun-uol kəkkidasigvl. Ns utçit muu ukwegwods-sultinou ! ? mə kilou adjim-kəduultiyok muenkuədə pigwelkik m'skiguyétçkv.

8 Telimulək m'sit wen tsn psəgunimit ukəlu-uok mimadjuinuuuk, Ulnu ukwisvl psəgunim-advl ukəluuk Nikskémvl utansalémpmv.

9 Ksdu tsn wen mimuugwolit ukəluuk mimadjuinuuu, negum mimuugwol-kuəsidou ukəluuk Nikskémvl utansalempmv.

10 Ak m'sit wen tsn winəgunimadjvl Ulnu

ukwisul, sbiksiktuoden. Ksdu tsn wen almim-adjul sabewilidjul m'tçidjskumidjul (Wedji uliniksksmul,) ms aptçu sbiksiktuot.

11 Ns tsn tilisip lslnók slsaudum-øgwomul, sk usksluok gubulnølsk, sk nuudji ilsudsk-sdidjik, mu uksepede-dumunou tsn tuli usidemadoksyp, kisns tsn teluøyók.

12 Mudu Wedji uliniksksm kinsmuoktou ns bs tilisip tsn tuli tetpsks-bugwasdidoksyp.

13 Ns me wen etlimouiæeditç eladjul Sesusul : Nuudji-kinsmuen, kulúl widjjigudiek tçiinum n'tigunumáguun stkunwokun m'taligam iktuuk.

14 Ksdu Sesus eladjul : Tçiinum ? wen kisslit n'tnuudji-ilsuudegen sk n'tnuudji-stkunuwen utgit kilou uktínewou iktuuk.

15 Ak telimadji mouielidji : Ankaptumuukw ! sk utçi ankweasultikw milesudié m'suunidæskun. Mudu mimadjuinu umimadjuokunum mu ehtinuk umilesuokunum iktuuk.

16 Tøku kwelsbuguadji, æt : Ns ulnuok milesitsk umskumigemek pigwelkubunigul wedj-igwægul.

17 Ns weskwimsibunok, telimsibunok ? Talsdegedes eduuk ; møgwe tsni weskødumu tsn tet kisimousduonn tsnul kisi gwenumsnn.

18 Ak teluebunok : Ns tulsdegedes : skwisksdudes n'mugasunumul, sk adjimkeituonn : sk nsdel tuli kskeipitkunades m'sit tsnul kisigwenumsnn sk n'taligamul.

19 Ak tulimades n'tcidjaskumitç, n'tcidjaskumitç, weskødumunn pigwelkul uktaligamul kskeiyisi-buunkugewel. Atlssmi, midjisi, sabugwo, usuge-widsssi.

20 Ksdu Niksksm eladjul: Muu nestueyuun ! nige pemitpsak uktcidjaskumitç wigudumuulten. Tokuu tilisip eguls tsnul kisi pitkumadumunn ? wen utaligamidul.

21 Ns m'sit wen telék tsn telipitkumouhsidjul milesudil, ksdu muu milesikw Niksksmewiktuuk.

22 Ns telimadji pemikinsmuodji: Ns utçit telimuok muu uksepi-ankidødumunou ukmim-adjuokunum tsnul køguel malkotoksap, kisns uktinewok, tsnul køguel naskudoksap.

23 Mimadjuokun adjimkøødik muenkuude mitçiptçewéu ; sk m'tinin adjimkøødik muenkuude m'tøkwon.

24 Ankidølumukw uktçi kskskuuugu ! mudu møgwe igsdsguudiikw, sk møgwe peskwesouuuuud-iikw, sk møgwe weskødumiidikw mugssun, kisns lsklans, ksdu Niksksm esumadji. ? Taduodji adjikpumøltiyok kilou muenkuude sisipk.

25 ? Tegen kilou tsn etli-sespi-ankidøtk kissd-us aptç neuuktetç empiu tçel skudeiik utuliadji-pidoksinn.

26 Ns utçit muu kissdiuok uls køguu mouiap-tçetçk ? køguu wedji sespedédumøgul uktugulu.

27 Ankidødumuukw psøsiel wosuwegul tsn teliskslisku. Møgwe elugwenugul ; møgwe

mimundinuugul; ksdw me telimuulok Solumunso
m'sit ukupmide-dskunum iktuuk mogwe teli
ssunsmunukunek stuge neuktetck egwet.

28 Ns utcit Nikskm tulissunsdok mskigul
tsnul kiskuuk pemigwegul igdsdskun iktuuk, sk
sabenuk pidjsdasidul pibunogwom iktuuk ? tali
adji piami ssunodulnoktou, kilou teli kitcks
kedlamsitum-uidiyok.

29 Ak mu ukwilumudinou tsnul kedw mal-
kodomogul sk tsnul keduuusamw-goldiyogul: sk
mu uktsswidssultinou.

30 Mudw m'sit tsnik tesskamiksidjik usitkum-
uagewak kwilumii-didjul eguls koguel.

31 Ksdw kwilumuikw Nikskm uteligewagim,
sk m'sit eguls koguel snkus-dulektul.

32 Mu ukwegwodssultinou kilou tsn moueyok
tegeledjiok! mudw welidetk Kuitguou uktigun-
umsguonou eligewassgin.

33 N'twiskeduukw uktaligamuol, sk nsduosod-
sksdikw. Luugwodumas-ultikw muundil tsnul ms
n'ksnisnuugul, milesuokun wssogu tsn ms ksk-
ysnuuk, tsn tet kumuutnes muné wedjuoussik,
sk kumees muné etliskwistamiku.

34 Mudw tsn tet ukmilesuokunumuou ehk,
nsdel tet elp uksmismunuol iitou.

35 Ukuspisuunuol naskumuukw: sk ukwosog-
unumok-unumuol tulamkuletç;

36 Ak kilou tuloltikw stuge mimadjuinuk

tsnik eskibsididjul usskumsmuol upugisilnin, utcielín meliewultilidji. Kuusman tsn tilisip upkisilnitg sk massktemulitg, kágún ns bs n'kus-eiú pantsduodsk.

37 Weløtilidji eguls unokubém tsni usskumsmuol wedjigwiididjul tsn teliskibssditg. Telisk telimuolok ukspissidou sk kisslsdu utubidslin bstslud iktuuk, sk negum upkisintou, sk lugøwódu.

38 Ak edú upkisink tsbuoue eskumumk, kins sestewe eskumumk, sk tuliwedjiatg, ns weløtilidji eguls unok ubém.

39 Ksdu uktgidjidúkw uls, slusit wendjiigwom uktgidjidok tsn tsadjietg kumutunes upkisins, skumsls sk mu usidédumus wiik utçi skwisksdasinu.

40 Ak kilou ns utçit kiskadjøltikw! mudu mu kedjiduok tsn tilisip Ulnu ukwisul upkisintou.

41 Piel eladjul: N'sskumsm, ? telemiek ninen ut kwelewistudi, kins ? elp m'sit.

42 Ak uksskumsmínu eet: Ns ? wen tu nut nudabilasit weli kedleweit sk nestuæek tsnu usskumsmul igsludjul utslsudumun m'sit utum-ødskunum, utigunumuon m'sit wenul utstkunwokunum tsn tetpugsgu.

43 Ns welælidjul neguls unokubemul tsn tilisip usskumsmul upkisilnitg wedjiitg utulsdeg-énu.

44 Kedlêwe telimulok, igunumui-odouukskei-slsudumulin m'sit utaligamulu.

45 Ksdu ns nut nudabilasit tulidessitç ukwom-lsmun-wiktuuk: N'sakumam nenksasitupugisinnu, sk upkødjimatstç lugøwinuu slbsdús sk ebités, sk upkødjimidjisitç sk nesmamugwotç sk upkødj-iktugietç ;

46 Uls nudabilásit usskumamul upkisilnidul nsgwek tsn tilisip muu eskibágwu sk tilisip tesadj-ietç tsn muu kedjiduukw, sk tumtsdul nudabilssil-idjul, sk tuli moui igunumui-odul utstkunwokun-um tsni muu kedlamsitum-udiligwau.

47 Ns ut unokubemul tsn kedjiduotç ussku-mamul ulidédskunum, ksdu muu iladjikw, kisns muu telsdegékw usskumamul utwuli-dédskunum, uksidssden.

48 Ksdu negum tsn muu kedjiduukw ksdu kisitulsdeget tsn wedji teboutugwetç matsenn, matsden kitçkssu. Mudu tsn pigweli-igunum-útç ns pigweli-kwiludumuoden ; sk tsn pigweli-ultutøgwodumutç ns mouipugweli-kwiludumu-oden.

49 Pegesin n'twlegen buktou mskumigegu ; ksdu ? taliulidétes eduuk kisiskusigwedek.

50 Ksdu bapteisewsltimk weskødum n'tutçji bapteisewsdasinu, sk tadudji-mulgi-kulnuksi misøkuu kiskadjiadou.

51 ? Telidssultiyok n'pugisinun n'tigunumuen

wontokørdi mskumigegv. Telimuulok møgwe, ksdw tepkissmumk.

52 Mudu nuugútq wedjsdegemk nsnidjik newk-tetqk wendjiigwomk nousksladen. Nésidjik pøkwoladák tsbuisilidjiw, sk elp tsbuisidjik pøkwoladask nesilidjiw.

53 Wegwisit pøkwoladul ewtgilidjul; sk ewtqit pøkwoladul wegwisilidjulw. Wedusit pøkwoladul utúúsul, sk wedusimk pøkwoladul ukwidjulw. Ebit tsn utluusweskwumit pøkwoladul utluwéskwumul; sk elp ebit tsn utguugwáidjidjit utguugwáidjidjul.

54 Tøkuu elp telimadji mouielidji: Tsn tilisip nemiduudiyok sluk wedjiuungssik utkusunúk ns bs wiskiu eeyøk: Kikpessn pummuunsetou. Ak telisk.

55 Ak tsn tilisip pekteesuk wedjuuusuk, eyok, eptedou. Ak telisk.

56 Weskidji-ulamkusuul-tiyok! nedoui snk-aptumok mskumigou uskituuk, sk muiskuun uskituuk; ksdw køgwe utqit muu nedoui ankap-tummuøk nigetq [tsn teliskw].

57 Ak ? køgwe utqit muu wedji tetpsks-dedum-uok kilou uktinewou iktuuk.

58 Tsn tilisip widjediyok tsn pøkwodji-delum-usk nuudji ilsudeget ewiktuuk winpási kuudjikessgssin utininkw, tsn teli pumadiyokw. Kuulsmen muu eladidjimuluukw nuudjiilsudeget ewiktuuk, sk

nudji ilsudeget muu igslnuukw nudji kəkwodjs-
deget upitun iktuuk, sk nudjikəkwsdeget muu
upidjslnuukw lsplisuunku.

59 Telimuul ms utgi tuwjouwn misəkuu kəks-
bsnkudumun tgel kespudek siimalkin.

TEAP. 13.

NA tilisip nsdel tet wenik smuudidjik tsnik
agunnudumuis-didjul Sesusul utgit eguls Galilet-
kewskik tsnkik umuldemuouek Pilsst wisgsdu-
obunek upegitunnumusdimk-ewəmmuou iktúgn.

2 Ak Sesus usidemadji, eladji ? Telidədmok
eguls Galiletkewskik utadji luwewultinou
muenkuude uktugik m'sit Galiletkewsk, mudu teli
unmadjə-dasultibunnik.

3 Telimuulok məgwe ; kədu muu upskwedəsul-
tiuok kilou elp m'sit uksugədidoksup.

4 Kisns eguls neuktinskuksitkik tgel ugum-
ultgin, tsnkik utənewok skuməgunek Seiləmku
elnisisksubunek sk nəbgwiidibunek, ? telidəsul-
iyok eguls utadjiluwewultinou muenkuude m'sit
təjinnumuuk tsnkik etlugsdum-udibunnik Salu-
saləmku.

5 Telimuulok məgwe ; kədu muu apskwedə-
sultiuok kilou m'sit uksugədidoksup.

6 Təkuu teli pəsluudegetg] est, Nə nsdu wen

tçiinum wesketkup tuputatewimenøksi igsdag-
wosigup tædubøgwasgwe utigsdskunum iktuuk,
sk pegisinkup kwilkubunn minitçkul ns kum-
uudj iktuuk, ksdw mu wedjiduwugubunn.

7 Tøkwi elabunn nuudji ankødumplitç tædubøg-
wasgwe igsdskun: Ankaptén, kis nesibuunkuk
nadjí kwilummann tesibunkuk minitçkul uls
kumútg iktuuk, ksdw munss wedjiduwonn. Tum-
tehén ? køgwe miguunkuk maskumigou.

8 Usidemadjul eladjul: Sæskumou, pél, tuldetç
nigé neuktibuunkuk, misøkwi ouimuunkstes, sk
elp epkinskun oui-igsdwudes.

9 Ns eduk utçimsnik, ulædou; ksdw mu
miniwuk tøkwi tilisip tumtæduks.

10 Ns Sesus etli kinsmuwet neuktetçk ælsuud-
umøgwomul ælssmuudi giskwgu.

11 Ak edw ebít ehk tet tsn kesinuwkws metlss-
sibuunkuk tçel ugumúltçin. Øgulumkwegit, sk
mu kisi sinuutkoui-gunsssikw.

12 Sesus nemiatç wigumadjul, sk eladjul:
Ebit, wedji apkwædasin uksinugøwokunum
iktugw.

13 Tøkwi igsdøgul upitunn utinínku, sk ns
bs skumtuuk sinuutkoui-gunssdasit, sk muwiwola-
djul Nikskæmul.

14 Ksdw Alsusit ælsuudumøgwom wedji
usidabugwet ukweiud iktuuk mudw Sesus kisin-
ssædeget ælssmuudi giskúgu; sk eladji mouielidji:

Uuukum-tesuuguunsak tsen tepksdik wen utlu-gwénu; neguls nsgwegul tguugwidákw n'ssluk-sultikw; kádu muu átlásmuúdi giskúgu.

15 Kádu uksskumminu usidabuuguet; eladjul: Weskidji ulamkuusin ? muu tu m'sit wen kilou apkwásgul uwendjuudi-smuumul, sk uadjekásumul, sk eligulut-kunásgul utusabuugwolin átlásmuúdi giskúgu.

16 Ak nut ébit, tsen utinin Ablsham wedusit, tsnul mundu telipkidji kultskpiadjul kis metlss-sibuunkuk ? muu tepksdinuk utçi apkwádasin ukuutçi-pálskunum iktuk átlásmuúdi giskúgu.

17 Ns kisi tulmetç eguls, m'sit tsnik pøkwólsdidjul, nedagøltidjik; sk m'sit mimadju-inuuk mouægik wedji ulidssultidjik m'sit tsen tsigul eguls meskiigul køguel tsnul wedji kisidasigul Sesus utininku.

18 Tøku Sesus eet: ? Køgué eladiiditç wassøk uteligewitewudim, sk ? køgué nspkeduudes.

19 Eladiiditç lsmutalie uskinimin tsen tçianum weswádok sk igáds gwotk utigáds kun iktuk; tøku sskuliák sk kulabis wedjigwekw meskiik kumuúdjy, sk sisipk muusigiskuduuk tulæk pedji-dásdjik sk kekuubidásdjik upušetkun iktuk.

20 Ak aptç eet ? Køgué napkeduudes Nikskam uteligewitewudim.

21 Eladiiditç seuøgwístkun tsen ébit weswádok sk mimugwodok sist muugáskunn wodjuisk wobætçkul, misøktu m'sit kskeiabidássik.

22 Na Sesus pemisapteskugul uktgigunul sk uktgiguntgjidjul, pemikinsmuuet, sk elipumiet Salusalumkeelu.

23 Ak nsdu wen eladjul: Sskumou ?psuk tegaledjidjik westadjik. Sesus eladji:

24 Winpasultikw uksibedsnou tgidjigweetck ksgunsdasik. Ksdu telimulok pigwelkik utgsduudsk ukisi piskwedsnou, sk ms kisipiskwedsgwikw.

25 Tsn tilisip slsuisit wendjiigwom kumásidou sk upkpskádudou kágun, sk kilou upkødji kumultidóksup kudjumuk, sk tuluedóksup, sskumou, sskumou, pantsduin; sk usidemuloktou tuluedou, mu kedjuuluók tsn tet wedji-dsyok.

26 Tøku tilisip upkødji-tuluedoksup: midji-sul-tiegup sk nesamugøl-tiegup kukskluk, sk etliki-nuudum-weesup n'touhtináku.

27 Tøku tuluedou: Telimulok mu kedjuuluøk tsn tet wedji-dasyok. Djigulidákw! m'sit kilou nuudji psdsdsksdoyok!

28 Nsdel tet átu utkidemuudi sk nenkubit-kudesinum-ugewe, tsn tilisip numiadoksup Ablsham, sk Tsak, sk Sskøb, sk m'sit nigsniktgidjitegewinuuk Niksksm uteligewagimku, sk kilou djiguls-luksi-doksup.

29 Ak utgidádsdsk utgibenuúk sk utkusunúuk sk økwotunuuk, sk upkudésunuuk, sk pidádsdsk Niksksmul uteligewagimku.

30 Ak edu wenik sumuudidjik kespiedjik tsnik umskweseweedsk, sk tsnik wenik sumuudidjik umskwesewesk tsnik kespiedsk.

31 Na eguls nagwek palusisk pedjidssdjik tsnik telimádidjul Sesusul : Túyé ! utcipkötumkssi ! ulán. Mudu Helot keduwonsk.

32 Toku Sesus eladji : Lidsskw ! tulimadoksup na wókwis, snksptén, wedji tuolkslugik munduuk sk nessdege kiskuuk, sk ssbõnuuk ; sk sistewe nagwek kskeikiskadjeedes.

33 Meluitg tepksdik n'talassin kiskuuk, sk ssbõnuuk, sk utugi ssbõnuuk, mudu edjeleek nigsniktgidji-tegewinu utuliksugáluksin kuudjumuk Salusalémku.

34 Salusalem, Salusalem, tsn nebsadjik nigsniktgidjitege-winuuk, sk kuundoutæedjik tsnik elkimudjik sumónu ! Talisioúiu menwegeep n'tmouslen kunidjink stuge kiiguliigwetg mousladji unidjin lameek unuuskiktuk ; sk kilou muwelidedumuogup.

35 Ankspten, kiik elinkudasik uktinink uskedénu. Kedlewe telimuulok, na numiiuok misoku iidoksup, weleek na tsn wetgkuuet Uktgisskumsluwwisunum iktuk.

TECAP. 14.

NA Sesus piskwotę tsnul Palusisk usskumsmuol wiik umidjisinn, kesi ankwesdidjnl tsn telsdegetę.

2 Ns tciinun usksluk ehk kesinukwot tsn matunitę samugwon tsn umustek etulmouhpegi-sku.

3 Ak Sesus eladji tsnl nuudji kinuudumuis-dilitę utplúdskun sk Palusié ? Welisk tw utpludskun iktuuk n'ssdegen stlssmudi giskuk.

4 Ak męgwę kelusultiikw. Tęku Sesus weswsladjul kesinugwolidjnl sk kisinseladjul, sk pęktugimadjul.

5 Tęku usidemadji, eladji : ? Wen kilou uskwęwotę djekęsul kisns wendjudismul pidjielitę elmalkuk, sk mu skumtuuk tuwolkslouis stlssmudi giskuk.

6 Ak mu sptę usidemęgul eguls kęguel.

7 Tęku kwelewistwadji tsnl kisi wigumutunik tsn tilisip nemiatę megunumulitę pktęi kuudpuad-ilu. Telimadji :

8 Wigumkuisin maliewultidjik, mu pktubassiu tsn mouiespęk m'tubun btslud iktugv. Mudu tęiptuuk eduuk tsn adjikpumęek muenkuude kil wigumkuisis.

9 Ak tsn wigumulók kil sk negum upkis-ins, tulimulis, sedabitumu ulsn. Tęku kil

n'tageikw upkødjuhhsusduun bunøgweek m'tub-uun.

10 Ksduu tsn tilisip wiguumkuusin, liyú, básí tsn mouibunøgweek m'tubun: tøkui tsn negum upkisink, tsn wigúmsk tulimultoó: Niguumátç, uptçilassi. Ns tilisip upkumidèdasiduks usksluk tsnik wibuudul-tiyøku.

11 Mudu tsn wen upkumidèlsitç, bunøgwassladen; sk tsn wen kenkidèlsitç, upkumidèeluma-den.

12 Ak elp Sesus eladjul tsnul wiguumtçul: Tsn tilisip elukwodumun melouíásgwegawé, kisns wel-øgwodulum-ugewe, muu upwigumou kigumsk, kisns widji-gudultiyok, kisns milesultidjik widi-gedultiyóku, mudu tulsdegen, tçiptuuk eduuk usidewi-guumulták, sk tuli sbankudulten.

13 Ksduu tsn tilisip lukwodumun wiguubaltimk wigúm euledjuuinuuugu sk tsnik muu kisi eum-iidiguul upitunuol kisns ukwoduol, sk askésultidjik sk negabigøltidjik.

14 Tøkui ulslulten. Mudu negumou ms kisi ebankuduluuuk ksduu sbankudulten sabewultidjik utabidji-bemkewemuou iktuuk.

15 Ns neuktædjít negumou tsnik wibuudultidjik nuutkul eguls keluswokunn, eladjul: Wel-èek ns tsn malkøtou pibunokun Nikskæmul uteligewsgimku.

16 Tøkui Sesus eladjul. Tsn wen elukwotkus

meskiikek weløgwod-pluutim-kewëek, sk puugweli-wiguugwed-uksup.

17 Ak elp unokubemul elkimabunn tsen tilisip tetpugasak weløgwodpluultimku unadjitulumen wigumkuu-sultidisonigu, tçugwidasskw, mudu kseikiskategul m'sit koguël.

18 Tøkuu m'sit tsen tesiiditç neukte telssmiiditç uttulidsonuu. Umskwesewe eet: kisipkwodelum igassdkun, sk mismútç nadji snksptum. Edamul uktusidelumin muu n'tuliénu.

19 Ak uktuk teluuet: kisipkwodelsgik nsnu-ne-miksidjik kwedsbedjik, sk²élie nadjikwtçasslugik. Edamul uktusidelumin muu n'tuliénu.

20 Uktuk teluuet: Kisi maliewiek ébit, sk ns utçit muu wedji kisiliou.

21 Tøkuu pegisilnitç unokubemul, agnuudum-adjul eguls koguël. Tøkuu wegeiik etlislsusit wendjiigwom, telimadjul unokubemul: Kusi tuuuyu ouhtil sk wedjipskedegul ouhtiadjul uktçigunku, sk piskwegimaduks uul tet euledjuinuuk sk elp tsnik muu kisi sumiidiguul upitunuul kisns ukwoduul, sk askssultidjik, sk elp negabigol-tidjik.

22 Ak unokubemul telimtçul, Sskumou, kiskadjisk tsen telkidumun, sk me tawék.

23 Ak Sskumou eladjul, unokubemul: Tuuuye, liye ouhtilu sk køkwodji-buguiisgul nibisøkunuúdjul, sk lugwoladuks upiskwedsnoúu, kuulsmen niik utçuiánu.

24 Ksdu telimul ms enkuðedjkw eguls tçinnumuk tsnik wigumutunik m'sutumuk n'weløgwodulultimke-wæmm.

25 Ns mouipugwelkik widjeusdidjul Sesusul, sk Sesus kiwonski-buiguassit eladji :

26 Tsn wen tçuguietç tsn nin eum, sk mu segadjidelmugul utçul sk ukwidjul sk utebit-emul, sk widjigimadji, sk elp ismútç umimadju-okunum ns (tçeli unokubemides negum,) tçeli kinsmuodes.

27 Ak tsn wen mu pemsdukw uklutçieweum sk nusugúikw, tçeli unokubemides negum.

28 Wen kilou tsn kedulidok skumsgun, mu tumk basis sk mouhkwidumms tuloutis ukwuuk-unumun utebisan tsn tulgisidúus.

29 Mu tulsdegekw kisi igadok sunadi tøkku mu kisidukw, tsn tsidjik nemiduuditç maligimádis ;

30 Tulweedis : Uls tçinnum bøkçilidoksup, ksdu mu kisduksup ukwisidúun.

31 Kisns wen eligewit tsn kedumstun-diididjul uktugul eligewilidjul, mu tumk básius sk ankidedumms ukisi-ssuuguon tsbuinskagul bituimtulnskun tésilidji utçit negum passuk neuktinskagul bituimtulnskun teesit.

32 Ns eduk mu tulsdegekw tçiptuk uktugul kenek tçuguielitç elisbuugwes keluswokun sk tsmés ankuomku.

33 Ns enkuude eguuls m'sit wen kilou tsn muu noktumuuk m'sit utali-gsmul, ns muu kisiunok-ubemu.

34 Salswe keluuulk, ksduu salswe uksugák tsn telimák ? tali kisalewssduunes.

35 Muu welksdinuuk maskumige-wiktuuk, kins mouødasik epkinskunn ; ksduu tewegemk kuudjum-uggu. Tsn wen weskiduwokunit unuudumun nuútg.

TEAP. 15.

NA m'sit tsnik nuudjimousduuditg eligewitewe suuliewe, sk elp m'sit tsnik psdsdege-winuuuk, wedjuouidsdidjul Sesusul uadjiksetuonoun.

2 Ak Palusisk sk nuudji wiigugedidjik amsele-bugwe-didjik, teluedjik : Muddu uls tçiinun wes-wsladji psdsdegewinuu sk wibumadjji.

3 Tøkuu pesluudeget, keluuladji, eet :

4 Wen mimadjjuinu kilou uskwewotg kuskim-tulnskunilidji utgitgkelue-utgumpmu, sk newk-tedjilidjul eenutg, muu tu buunsslouis peskunadek-tesinskuk silidji tçel peskunadek boktskum iktuuk, sk muu tu upkøtumkssiwis ukwiluon tsnul keskslidjul misøkuu weedjiatg.

5 Ak weedjiatg utulmskunuk kekwsladjul nespi-ulidsssit.

6 Pegisink wiik moukwimadji wigumés sk widi-gedultii-didjiu, eladji: Mouulids-sultinetç, mudu wedjiik n'tçitçkeluε-utçum tsn keskáp.

7 Telimuulok ns teleek ulidssuudi wæsok iitou neuktédjit psdsdegewinu iktuuk tsn tilisip wedji apskwedétk uteluwewuudiu, muu enkuε peskuunaduk-tεsinskuk-sidjik sabewultidjik tçel deskuunaduk utínεwou iktuuk, tsnik mөгwe wedumidεdum-iidikw apskwedε-dskunu.

8 Kisns wen εbit tsn weskøtkul neuktinskagul suuliewel, sk eduuk neuktetç entok ? muu skusigwesumuis wosçgunumokun sk puussmuis wendjiigwom, sk menskudji alkwilumuis misøkuu tsn tilisip wedjidok.

9 Ak tsn tilisip wedjidok moukwimadji wigumés sk widi-gedultii-didji, eladji: Mouulidssul-tinetç, mudu wedjidu nwt neuktetçk n'suuliewεum tsn keskégup.

10 Ns teleek, telimuulok, ulidssuudi εhk usksluok Niksksm utansalémpmu utçit neuktédjit psdsdegewinu tsn wedji apskwedεtk uteluwewuudiu.

11 Tøku Sesus εet: Ulnook εhkusnok tsbusilisunigu ukwisknu.

12 Ak maltçuwedjuuidók elasunu útçu: Nú, utçi igunumui n'tstkun-wokunum m'taligsmu. Tøku utkunssdji umimadjuokunumu.

13 Tøkuu muu kskeiyesu-guansktunuk maltge-wedjuut kskei-mousdok utaligsm sk eliet smasek maskumigou, sk nsdel tet emegotk kesksdok utaligsm tsen teli emegwi-pumouhsidju.

14 Ns tsen tilisip kisikskotk meduek ouisous-imk igsak ula maskumigou sk bøktgutumideedegget, (bøktgi euleedjit.)

15 Tøkuu eliet tøkunsididjuul tgiinumul etlugadumolidjuul ns maskumigou; sk tgiinum elisbuugwedogul memkeek iktuuk unusuman kulkwisau.

16 Ak mesunideetk utgutguaduun umuusti sigusksdskun iktuuk tsenul kulkwisuk mal-kødumiididjuul. Ksduu mouwen igunumuok kogwén.

17 Ns tsen tilisip psagietg telimsit talipugwel-nidji nuutg unokubém megenumuuditg mitcip-tgewen, sk nan sptskune.

18 Kumásides, liedes nuutgigu, tulimades, nuuu, psdsduwep wésok, sk kukseluk.

19 Tçel muu teboutugwou n'tuluuiduuksin ukwis: tulssli stuge newktedjit tsnik sbankududjik kunokubemku.

20 Tøkuu wenagassit, pegisinkul útçul. Ksduu tsen tilisip kenek wetçkuietç, utçul nemiidjuul, eulideelumtçul, pøktçibilidjuul, ssideskadjul, øgulmkwedes-ilnidjuul utøgulwokunúgu, sk wes-ksgulumtçul.

21 Tòkuu ukwisul eltçul: Nuuu, psdsduwp wásøk sk kuksaluk. Muu teboutugwou n'tulu-iiduksin ukwísu.

22 Ksdu utçul telimadji unokubempmu: Tçugwssdukw tsn mouikeluulk m'tòkwonu, sk nssørdulukw, sk usøgwssdskun nssssdukw upitunku, sk wendjuksunún nssssdukw ukwotku.

23 Ak tçugwsslu kw nigamudasit wendjudis-muutç sk nebøkw. Ak midjisultinetç sk usugewids-sultinetç.

24 Mudu nut uls n'kwis népkup sk øbidjibet: keskas p sk wedji'guisit. Tòkuu bøktçiusuge-wid-sultidjik.

25 Ns kisiguilidjul ukwisul muge iktuk emulidjul. Ak wetçkuu et sk tebouteskuk wendjiigwom, sk nuuduadji wedewi-pipugúdilidji sk wedewi slmslksldilidji.

26 Tòkuu wigumadjul neuktedjilidjul lugø-winuuu, pibsnimadjul ? Talégul weget køgwæl.

27 Eltçul: Uktçigunum pegisink, sk kuutç kisi nebssdjul nigamui-dasilidjul wendjudis muuudjul, mudu weswáladjul weltçadjigælidjul.

28 Tòkuu wegeik sk muu kedwi-piskwákw. Ns utçit utçul tæwielidjul, edamtçul.

29 Ksdu usidabuugwet eladjul utçul: Ankap-ten, kis teli kskeiyisi-buunkuk elugøúl, sk me munák elistuulu: ksdu tçel mená igunumu wuuu tebutçudjaitç widjiusugewi-dassultinen nigumsku.

30 Ksdu tedudjinkuseiiu uls ukwis pegisink, tsn widjiksups-duudibunek negum sk winsultidjik ebidjik, ukmimadjuokunumek, nebadadjul nigam-udasilidjul wendjuudismuudjul.

31 Ksdu utçul eltçul : kwais, négou tegwead-iikw, sk tsn tésvk nin weskdum kil m'sit wedal-igamin.

32 Weliák kuuskewids-sultinenu sk kuulds-wolunenu; mudu uls widjigudiyok uktçigunum, nepkup sk abidjibet, keskep sk wedjiiguisit.

TEAP. 16.

NA Sesus eladji keginuudumuodji : Tçainu-mok milesibunok weskwuabunn nudabils-silidu : nudabilssitok mesimutunok tsnu elsumtçul utemeg-dumuon elsumtçul utsligem.

2 Toku usskumsmul wigumtçul, eltçul : ? Kσ-gue nut nudumei utçit kil uktininku. Pskei-agunui-dumuui uktlugowokunum : mudu nuugu ms nudabi-lasiun.

3 Toku nudabilasit telimsit ? Talsedes, mudu n'sskumsm kedui-utçi-tuslit n'tlugowokunum. Ms kisi munkou : sk nedsgai n'taltou-woktum-snu.

4 Kedjidu tsn tuldegedesu, kuulsmen tsn tilisip utçitusslimk n'tlugowokunum iktuak [uktugik] piskwslidsk wigwolu.

5 Tøkuu wigumadji m'sit tsni tetusdildji usskumámku. Eladjul umskwesewel, ? taloutik tetútg n'sskumsm.

6 Eet: Kuskimtulsunn maligeuk wodjuu-budidjik mimén. Eladjul: Susdu uktwii-gadi-un-tçitç m'ksdu-imkewe, sk bassi wiskiún sk wiik, nsninskeksidjik.

7 Tøkuu eladjul uktugul ? ksdu kil tsoutik tetútg. Eet: Kuskimtulsunn tesigul nugskunn wodjuisgul kuluumkuu. Eladjul: Susdu uktwii-gadigun-tçitç m'ksduimkewe, sk wigeen, ugmuiltçin-tesinskagul.

8 Ns Sskumou emtøgwoladjul nuudjik-sibugws-degelidjul nuudabil-ssilidjul, mudu nedadassit tsn telsdegédju. Mudu usitkumu unidjintnu adji nedads-sultidjik tsn tet wedsbskumiiditç muu enkuude wosadek unidjintnu.

9 Ns telimulok utçi wigumaduultikw eksibugwsdskune milesud iktuuk; kuusmen kskunum-sdiyok suusnoktsk aptçusewel ithugsdumuu-dimkul.

10 Tsn wen kedleweit moui-aptçátçk køgwe iktuuk, negum elp kedleweit meskiik køgwe iktuuk. Ak tsn wen kespugws-tegewenuit moui-aptçestçk køgwe iktuuk elp kespugws-tegewenuit meskiik køgwe iktuuk.

11 Ns kilou muu kedleweultiuok eksibugwsdskune milesud iktuuk ? wen tu uktinewok ultu-døgwodum-uløktul kedlewe-el milesudil.

12 Ak muu kedlewewultiuok uktuk utaligam iktuk ? wen tɔ igunumuoloktɔl kilou uktaligamuol.

13 Mou wen luɣɔwinu kisi luɣɔwogwi tsbu-silidji slsuisilidji. Mudu segadjidelumus neuktedjilidjul, nut uksalɔs uktugul: kisans kuleadiidis neuktedjilul, nut uktugidelumus uktugulu. Muu kisi luɣɔwouók Nikskɛm sk milesuokun.

14 Ns palusiák tsnik kesadumiiditɔ suliwe, nuudumiididjul m'sit eguls kɔguélu. Tɔkuu maligimssididjul Sesusul.

15 Kɛduu Sesus eladji: kilou kɔkwodji-duudumu-diyok uskɛluok mimadjuinuuk; kɛduu Nikskɛm kedjidɔɣul ukɛmlsmunuol. Mudu tsɛn kɔguɛ kepmidɛɛdasik mimadjuinu iktuk, ns mɛkskidɛɛdasik uskɛluuk Nikskɛmu.

16 Utpludskunek sk nigɛnik-tɛjidji-tege-winu-gwik ɛhkubuniik misókku Sɛnɔók pegisinkek; ns tilisip wedjsdegemk Nikskɛm uteligewitewudim weliagunudasik, sk m'sit wenik kesmulgi-pis-kwedssdjik.

17 Adjinkumssius wɛsɔk sk mɛkumigou ukɛksysɛn muenkuude moui-aptɛɛtɛk utpludskun iktuk ukɛksysnu.

18 Tsɛn wen edjigulɛladjul utɛbitemul sk uktugul maliewiudidjul, winétɔkul telsssit. Ak tsɛn wen mɛliewiiditɔ ɛbilidjul wedji djigulɛluuk-silidjul utɛɛnumum iktuk, winétɔkul telsssit.

19 Ns ɛkubunok tɛɛinumok milesibunok tsɛn

megwegunsgubunok sk telissuunsgubunok weltskyl stlswegunnul, sk lœrk welkstkubunok tesigiskúgv.

20 Ak nuuktouwoktumstok ehkubunok, teluisibunok Lsssslv, tsnok igsluksibunok kweitgk milesuinul uksguns-dasigumkv : utinin wodjuuisk utcgilv.

21 Ak mesuunidætkup uadjisumuksin piuibunegul tsnnul wedji nisisgul milesuinu ubataludímkv. Ak elumutcgugik pedjidsbunisk sk muuskwodum-usdibunigul utgkimkv.

22 Ns telisksup nuuktouoktumadok nepkubunok sk ansalæwidjik elslsibun Ablshsmul utlamségv. Ak elp milesuinuok nepkubunok sk utkuuds-ludunok.

23 Ak lameek mundusgik wedji sumkulabssip sk nemiabunn Ablshsmul smasselibun sk Lssálul pisilibunn utlamségv.

24 Ak elkœmiktuabunn Ablshsmul, elabunn : Nuuv, Ablshsm, eulideelumi, sk sbuui Lssál utugwidjsduv kiniskwiptin sabugwon iktuuk utugsbáduv nilnúv. Mudv kesi-unmadjei uls sisue iktuuk.

25 Ksdv Ablshsm elabunn : Kwíis, migwidédén kíl mesunum-uubunigul keluulkigul kuutpsunkul tsnek mímadjinek, sk Lssál weskt-kubunigul wintgigul kœguégv. Ksdv nigé welkwidjslut, sk kíl etli unmadjœðasin.

26 Ak me luugweek kinu meskiik pidalkuk wolkøgumigek kisdasik, kuksmsn ns tsnik kedulidsadjik uis tet tsn ømuudiyok edjelidsadjik ; sk tsnik ømuudidjik tsn ømuudiyok edjeli tguuguu usukumi-dsadjik tsn ømuudiikwu.

27 Tøku eladjul : Edamuul, nuu uktelisbuuugwedun nuutø wiik.

28 Mudu nsnidjik widjigimkik tøjnumúgu, unstagunui-dumuon negumouu, kuksmsn muu utøkwidsnou uis unmadjøøgun-økadiktúgu.

29 Ablshsm telimadjul : Weskwøusdidjul Muuisul sk nigsnik-tidji-tege-winuuu. Neguis djiksetuussditø.

30 Teluøt : Møgwe, nuu, Ablshsm, ksdu wen n'puokun iktuuk utøietø sk plietø ømuudilidji, ismuutø apskwedssul-tidsk.

31 Ablshsm øet : Muu øduuk djiksetuussdikw Muuisul sk nigsnik-tøidji-tege-winuuu, ms uktlamsit-ømuudiikw tilis wen upkisink utøietø n'puokun iktuuk.

TEAP. 17.

NA eladji keginuudumuodji : Edjelsdasik nabidsboktestskunn muu utigsnuúnu ; ksdu m'tu-øødou negum tsu utininku wedji igsgul.

2 Adjiuulees utøit utinin muulinapskul up-

skuusitg, sk upkass-gulkuusitg uktgigumui iktuuk, muenkuude unabids-bokteskumui on neuktedjilidjui eguls aptgedjui-tilidjui.

3 Ankweasultikw ! widjigudiok psdsdusk, up-tugim, sk apskwedassitg, sbiksiktu.

4 Ak psdsdusk eluigunuk tes neuktigiskuk, sk eluigunuk tes neuktigiskuk liapskwede-dumusk, sk tulimsk, apskwedassi, sbiksiktuoduks.

5 Tokui epostalawidjik elsididjui Sakumal : Ankuusduin n'kudlam-situokunuminen.

6 Tokui uksskumeminu eladji : Tuudutg-uuskodum-udiyok uktlamsituokun telkiik stuge lamutalie uskinimin kisi tuludumuugok ule kumuutg sikumineu, uktubiskassi, sk igsdogwolsi uktgigumui iktuugu ; sk skudulóks.

7 ? Wen kilou tsu uskwewotg unokubemul ulgesouilitg, kisne nuusumalitg weisis, tulimás tedutgiutgielitg memkeik bassi, midjisi.

8 Ksdui ? muu tu tulimouis, n'twelogwodulum-ngewem elsdui, sk ukspissassi sk lugowwi, tsu telipkidadulu ; ns tilisip kil midjisiduks sk sabuugwoduks.

9 ? Muuiwoladjui tu egwet unokubemul mudu telsdegelitg tsu telki-mátg. Telidási mogwe.

10 Ns enkuude kilou m'sit eguls kissduok tsu telkimkusultiyok, tuluekw : Kinu muu kniewi-lugowwi-nuultiúkw ; psuk tsldsksdiikw tsu teli-ulgsdikw uktulsdaks-dinenuu.

11 Ns tsn tilisip Sesus pemietç Salusalem-kélu, siouteskungul Sameliu sk Galiletu.

12 Ns piskwátç ukteiguntçátç, neuktinskek-silidji tçionnumu ssugádji tsni wiskuswokun lepnls teluisik, matungwiiditç, kskumidssilidji midaduugwélu :

13 Ak nedouudilidji, teluelidji : Sesus, n'ss-kumssinen, elulidelumin !

14 Ak nemietç, eladji : Lidskw, mesws-lusultikw psdulissui iktuuk. Tøkui kisi wokums-dasultidjik ksskw pemidssidju.

15 Ns neuktssdit negumou nemidok uunséin, apskwssit, nedouet, sk emtçgwoladjul Nikssmul.

16 Ak çgulumkwedesink kweiitçk ukwotku, sk muuiwoladjul. Ak Sameliwstç ns.

17 Usidabuuguet Sesus, eet ? Muu tu neget neukt-inskek-sidjik wokums-dasultiikw ; ksdui ? tsmi sumudidjik neget peskunaduk-tesinsuk-sidjik.

18 Muu wedjiadjik apskwedsgwik unadjik-pumidelum-ssnou Nikssmul, psuk uul piluen.

19 Ak eladjul : Kumsssi, upkçtumksssi : ukud-lamsitvokunum westouiisk.

20 Ns tsn tilisip wedji pibanimçusitç Palusi ewiktuuk tsn tilisip igssdou Nikssm utelige-wit-ewúdim, usidemadji, eet : Nikssm uteligewite-wuudim, muu igsnuk utssumap-tasinu, (umesu-optasinu.)

21 Ak ns tuluekw, Ankaptē, uls, kisns, snkaptē, sls. Mudu Nikskm uteligewitewuudim ehk uktinewou iktuuk.

22 Ns eladji pemikinu-dumodji: Nsgwegul igadul tēn tilisip munwegedoksup kunmiduonou neuktetck ulnu ukwisul unsgwegumul, kadu ms numiduudiuk.

23 Ak tulimułektšk, snkaptumuukw ! uls, kisns, snkaptumuukw sls, mu ukmadjułkwolap, kisns mu uknuusugwap.

24 Kadu stuge wosęgwedesk teliutęi-usuukum-wosęgwedęsk wedjsdegemk snsbó upkkewęek ws-sęgu misęku ksmęek, ns tuledou Ulnu ukwisul unsgwegum iktuuk.

25 Kadu mismutę tnmk puęgweli-unmadje-aguudul kęguęeln, sk utęi alwidęedasidou eguls neuktankuiedjik.

26 Ak stuge telisksup neget unsgwegumkul Nouęęok, ns tuliadou Ulnu ukwisul unsgwegum iktuuk.

27 Midjisultibuniik, sk nesamuęęł-dibuniik, maliewul-tidibunigu utebitemuokn, sk tęku-buęu-sdasul-tibuniik, misęku nsgwęek neguls tilisip Nouęęok tebssidek luskęgn iktuuk (utulku,) sk elp nskubsęgek igsbunek sk kękeik-sugs-lab-bunigu.

28 Ak stuge telisksup unsgwegumkul Lotęok, midjisul-tibuniik, nesamuęęł-tibuniik, pegwod-

eli-gudibuniik, igadsiguudibuniik, sk eldsks-dibuniik;

29 Ksdu ns nsgweek tsnek Lotøøk wedji tuiedek uktgigunek Sodomku, wedji buktewi-kikpessk-ubunek sk wedji subuliewi-kikpessk ubunek wasógn, sk kskeiksugs-labunign.

30 Ns tuliadou nsgwek tsn tilisip Ulnu uk-wisul neysalsidju.

31 Ns nsgwek tsn wen kekwek wendjiigwom iidou, sk utspuunn lamigwomk iidul, muu niss-suitg upøktum-ksduun utspuunn. Ak elp tsn wen iidou mugesktuk, muu spskwasuitg.

32 Migwe-dæhmuukw Lotøø utebitemuu.

33 Tsn wen kedui-wuusetouidok umimadju-okunum, n'duudou. Ak elp tsn wen entok umi-madju-okunum, mimadjuuunsidou.

34 Telimuulok ns depkik tsbusidjik tçiinumuuk wiibedidsk sk neuktedjit usuus-luksidou, sk uktuk n'kuluksidou.

35 Tsbusidjik ebidjik utkwitkuudæ-gedsk, neuktedjit usuusluksidou sk uktuk n'kulkuusidou.

36 Tsbusidjik tçiinumuuk iidsk memkeektuk. Neuktedjit usuusluksidou, sk uktuk n'kulkuusidou.

37 Usidabugui-edidjik, telwedjik ? Tsmi tet, n'sskumminen. Eladji: Tsn m'tanin ehk, ns tet kitpuuk tuli mouidsdsk.

TEAP. 18.

NA wedji pesluduodji ukugunu-dumuon utepkadin mimadjuinu aptçu utslsuudumsdilinu, sk mu usiwisdilinu :

2 Teluet: Nudji ilsuudegetok ehkubunok nsdami uktçigunku tsnok mu tçipsalsguubunn Niksksmul, sk mu sespedelum-sguunigu mimadjui-nugûu.

3 Ak siguskwœk ehkubunok ns uktçigunk, sk pegisinkubunn, sk elabunn: Utçi-igali tsn keduwewitw.

4 Ns nudji ilsuudegetok mu telsdegeguubunok umskwesw: ksdw kulabis telimsibunok: Tilis mu tçepsalsk Niksksm kisns mu sespedelumâgik mimadjuinuuk,

5 Meluitç mudw út siguuskw wedumewit, igalades: kulsmen mu usiwislugun tsn telisiouwu upkisintouu.

6 Tœku uksskumeminu eet: Djiksetuukw tsn teluet nudjiilsuudeget mu kedlewewikw.

7 Ak sm tw Niksksm igalagwi tsni kisi nissunadji, tsni elkœmiktadji nsabwek sk depkigu, tilis upkidjiskibstç.

8 Telimuulok nsnkumi-egsladu. Ksdw Ulnu ukwisul upkisilnitç ? wedjidudou tw uktslmsitu-okun maskumigegu.

9 Tœku telipeslu-duadji tsni weni kedlam-sitasul-tilidji usabewultilinu sk benœki-delumsdidji uktugi.

10 Tsbu-sibunniik tçainumugwik elitkødjui-
imtums-dibunniik uktçi slesudumøgwomku, nadj
slesudum-abunniik. Neuktedjitok Palusiøøk sk
neuktedjitok nuudji moustegewinuok.

11 Ns Palusiøøk tepkisi-bugui-ibunok sk uls
telislesu-dumabunok: Nikskam wedji muuiwolul
n'in muu n'tulein stuge uktugik tçainumuuk: kis-
tewødsksdidjik, muu køkwodjs-dsksdii kw, buški-
tulsdks-diididjul wenætçkul; tçel muu stuge
uuut nuudji moustege-winuuk.

12 Tsbu sunewi neukte kegundiewuuden; tasi-
bunok sbanudum metlesunumigsdumk tsn
tesuk n'teligam.

13 Ksdu nuudji moustege-winuok midaduuk
kskumibunok, sk muu kedui-sumukulabs-sibunok
wasøgwælu: ksdu ukpøsewigunuk teltøсібunok,
æbunok: Nikskam, sulidælu mi teli pads-tegewi-
nuui.

14 Telimuuk neguulç tçainumok elnisimtçuis-
bunok wiik køkwodji-dælu muuksitç muu enkuu
uktugåku. Mudu m'sit wen tsn kep midælu sit
bunøgwæladen; sk m'sit wen tsn benøgwælu sit,
ukpumidælu maden.

15 Tøku midjuusdjiitç pegisudasultilidji tsn
tet ehku, uasælænu. Ak pemikinuu-dumudjik
nemiduuuutitç, petkimsdidji.

16 Ksdu Sesus wigumadji, sk eet: Usidæ-
lu muukw midjuusdjiitçk utçkwidæsnou tsn eum,

sk muu ukutkuwap. Mudu tsnik teløtidjik wedaligamuultiiditg wssøk uteligewágimu.

17 Telisk tsn telimuuløk tsn wen muu teliusuudukw Niksksmul uteligewágim stuge midjuusdjatg, ms kisi piskwskw nsæelu.

18 Ns tsn wen nuudjitpluuudeget pibsnimadjul, eet: keluusin nuudji kinsmuen, ?talsdegedes utgualigamides aptgi mimadjuokun.

19 Sesus eladjul ?Køgue wedji tuluiidin n'keluusin. Mou wen keluusikw psuk Niksksm.

20 Kedjiduunul utpluudskunn: wineetgkul muu uktulásiu; muu uknebadegou; muu ukumuutunou; muu ukpilsimou kigumáku. Ukpumidélum kuugiguugu.

21 Nuudjitplúdeget eladjul: Wedji-kulødumabunn m'sit eguls køguæl wedjsdegemk midjuusdji-djuisnek misøku nigeetg.

22 Sesus nuuduotg eguls eladjul: Neuhte køgue snesk uktininku. Leyé, n'tuiskedu m'sit tsn uktaligamul sk igunumu ewledjuultidjik; tøkui uskøtuks milesuokun wssøgu; sk tguuguuye nuugúu.

23 Ns nuutk eguls meskudssit, mudu lók milsit.

24 Sesus nemiatg umeskudssilitg, eet: Taduudjimtueek tsnik milesultidjik upiskwednou Niksksmul uteligewsgimku!

25 Mudu adjimtuæek kamul, [meskilk weisis,] usibæssin upukik sskudil, muu enkuude milesuunuu upiskwsn Nikskæmul uteligewægimku.

26 Næ nuuduædidjul, elædidjul: ? Wen eduuk kisiusedas.

27 Kædu Sesus æet: Tænul muu kisi kiskadjs-dasinuugul mimadjuunuu iktuuk, kisi kiskadjs-dasigul Nikskæmewiktuk.

28 Tøku Piel æet: Ankapten, ninen kskeinku-dumæegul m'sit køgweegul, æk nuuuguu-legup.

29 Sesus eladji: Telisk tsn telimuulok, m'sit wen tsn kisinkutk wiik, kisns kisinkuladji ungiigu, kisns widjigimadji, kisns utebitemul, kisns unidjin utgit Nikskæmul utelige-witewúdim,

30 Adjipuugwel-imsintou nige nuuguuudju, æk aptguæwe mimadjuokun tsn usitkumuu wetçkuisku.

31 Ak Sesus weswæladji næuktinskek-silidji tgel tsbuusilidji, æk eladji: Anksptumuukw! toktgu-im-tumidæikw Salusalemku, æk m'sit køguel tsnul wedji wiigasigul nigsnik-tgidjitege-winuu iktuuk utgit Ulnu ukwisul, kskeikis-kadjiadul.

32 Mudu liigunum-uksiden piluæ tessks-mik-silidju, æk maligimkuusidou; æk kistewøðasidou, æk luskømkuusidou.

33 Ak nibisøkun-dædæk, æk næbædæk, æk sistewæ'nsgekw minuunsidou.

34 Kædu mөгwe nestumæedigul eguuls køguel,

sk eguls keluswokunn wedji mimu-gwodasik
utnewokn : sk muu kedjiduuudiguul, eguls kɔguɛl
tsnɔl teluɛmkɔlɔ.

35 Ns telisk tsn tilisip wedjuoussitɔ, [ɔktɔi-
gɔn teluɛsik] Djelikɔkɔ, negɛbigwɛɛk tɔiɛnɔm
ɛbit ksskouhtik, edouwoktɔmst.

36 Ak nuuduɔtɔ moui pigwɛlnidji pɛmidslitɔ,
pibɛnimadjɔ ? Kɔguɛ telisk.

37 Agɔnuudɔm-ɔsɔdidjɔl, Sɛsɔs Nasɛletkɛwɔtɔ
pɛmisioussit.

38 Tɔkuu [negabigwɛɛk] nedouɛt, ɛɛt : Sɛsɔs,
Dɛbid ukwisɔl, ɛulidɛlɔmɛi.

39 Ns tsnik nigsnidssadjik pɛtkimsɔdidjɔl, ku-
lsmɛn ubuɛɛwistɔulinɔ. Ksɔu negɔm adjintou-
wɛt, ɛɛt : Kil, Dɛbid ukwisɔl, ɛulidɛlɔmɛi !

40 Ak Sɛsɔs nɛnkeibuɛguɛssit, tɛblɔumadjɔl
utɔguɛɛluksilinɔ tsɛn tɛt ɛhku. Tɔkuu tsɛn pɛgi-
silnitɔ kweɛitɔk , Sɛsɔs pibɛnimadjɔl, ɛladjɔl :

41 ? Kɔguɛ pɛwɔtɔmuɛin n'tɔlɛlnɛnɔ. Teluɛt:
Sɛkɔmou, nɔnmidɛgɛnɔ.

42 Sɛsɔs ɛladjɔl : Nɔmidɛgɛ ɔktlamsituokɔ-
nɔm wɛstɔuɛisk.

43 Ns ɛs tilisip nɛmidɛgɛt, sk nuusugwodjɔl
Sɛsɔsɔl, kɛpmidɛɛlɔmadjɔl Nikskɛmɔl. Ak m'sit
mimadjɔuɛnɔuuk tsɛn nɛmiduɛuditɔ, muɛiwɔlɛɔdidjɔl
Nikskɛmɔl.

TEAP. 19.

Ns Sesus pegisink uktęigun teluiseik Djelikø, sk siouteskuk.

2 Ak tęinun ehk teluiseit Sakin, usskums-muol tsnik nuudji mousduuditę eligewitęwe su-lięwen, sk milesit.

3 Ak skwiluadjul Sesusul unmien ukudjien tsnul wenul: kędu wedji mesinumjadjul wesami-pigwelnidji mimadjuinuu, mudu Sskin tegwok-djiidjit.

4 Ak nigsniibit sk toktęusstę kumutę teluiseik Sikumøl, unmien Sesusul mudu keduisioussili-djul nsdeelu.

5 Ak igstę nsdeel Sesus semkulabassit nemi-adjul, sk eladjul: Sskin, kusinissasi: mudu kis-kuuk nugssides kiiķu.

6 Ns noksinissasi, sk weske-wiusuēladjul.

7 Ns m'sit wenik tsnik nemisdidjul, amsele-wistuuudidjik, teluēdjik: Piskwat, kedui-mitui-gwoladjul psdm-tulidjul.

8 Kędu Sskin kękumit sk eladjul ukskums-minul: Ankaptęn, n'sskumam, skudeiik n'taligam nsduęęgik euledjuultidjik; sk wen kisi kumut-nik, neu liadji-kisspi-sban-kudsk.

9 Sesus eladjul: Kęskuuk usetøęgun igsk uls wendjiigwom; mudu negum elp Ablshem ukwisul.

10 Mudu Ulnu ukwisul pegisilnidjul ukwi-lumun sk ustouidun tsn kesķęęu.

11 Ns tsn tilisip eguls nuudumiiditg Sesus nespipesluuudeget, mudu tebókwotk Salusalémku, sk telidassultidjik Nikskm uteligewit-ewimke-waum ukudui-meswassin uguuptgigu.

12 Ns utgit eet: Nsdu wenok kepmi-tgiinum-uibunok elieibunok smssék maskumigou umsin-umun uteligewite-wuudim sk utabadjassinu.

13 Ak wigumabunigu neuktinskek-silibunigu unokubemku, sk igunumu-obunek neuktinske-gubnek pounégu, sk telimabunigu: Lugwedúkw wegwou abadjassianu.

14 Ksdu widjik-tgigun-pulti-dibun-igu mu kesalkugui-bunigu, sk sbugweduu-disunek keluswokunek, teluegunek: Møgwe menwegewek uis tgiinum n'teligewiteminenu.

15 Ns kulabis kisi abidjasidek, kisimsunkek uteligewitewuudim, telimasunigu wigumkuusultinou unokubemku, kuulsan ukudjidjidun tsn teli-adjui-tgiksnie-wultilitg utlugø-wokunnum-uou iktuuk.

16 Ns tumkewe pegisink, teluet: Sskumou, ukpounum eliadi-knieewik neuktinsksk poun.

17 Ak eladjul: Welísk! keluusin nenokubem; kedlewaiip uis aptgeetgku: tulilalsusiduks neuktinskgul uktgigunul.

18 Ak tsbuoue pegisink, eet: Sskumou, ukpounum kisadok nsnk poun.

19 Eladjul: Ak kil elp tuli-slsusiduks nsnkul uktgigunu.

20 Tøkuu ðktuk pegisink, teluēt : Søkumou, anksptén, uls ðkpounum, tsn weskøðumep sũni-skwoðidek muusue iktuuk.

21 Mudu-tgipalnep, mudu kil medui-tgáinnum-uin. Weswsduun tsn muu igsduutupu. ðtlip-skwesouwen tsn tet muu etlegouhtubunn uskini-minn.

22 Ksdu eladjul : Wedji ilsumuul kil uktuunku, kil winmuduun, nenokubem ? Kedjáisup, nĩn n'mudui-tgáinnumuinu, ? nuuswsduun tsn muu igsduuep, sk n'tetlipskwesouen tsn tet muu etlegewobunn uskiniminu.

23 Ns ? køguae utgĩt muu m'ksduuouh-subunik n'sulieweum tsnik nuudji msksdui-geduuuditg, kuulsman tsn tilisip pegisin m'sinumugwobun n'sulieweum sk tsn wedji adjiskũ.

24 Ns eladjĩ eguls wedjuou kskumultilidji : Utgásdukw uls poun, sk igrummuukw negum tsn neuktinskák poun kekuunku.

25 Elsdidjul sskumou, kekuunk neuktinskák poun.

26 Mudu, telimuulok, me pumi-igrummuuoden tsn kekuunk køguae. Ksdu tsn wen muu kekunnumukw køguae, utguuswsduoden tsn kekuunku.

27 Ksdu eguls tsnik kedanidjik, tsnik muu psotumudiikw n'telii - eligewitewiktum - uon, tguugwáluukw uls tet, sk nebøøkw nuuskuluk.

28 Ns kisi tuluet Sesus eguls, nigunassit, elitkødjũ-imtumát Salusalemkélu.

29 Ns wedjuousssitg [uktgiguntgítg teluisik] Betpégv, sk Betani, kweiitgk kumduv iktuuk tsn teluisit Olibie, elkimadji tsbuusilidji pemikinuumuodji,

30 Eladji : Ládikw tetpugeiuv uktgiguntgítgkv, sk upkisinók numiad-oksup keltokpáisit nuutkweek [djek-kásu,] tsn munssk wen kekuubss-sigul. Apkwssladoksup, tguugwssladoksup.

31 Ak eduuk wen tuli píbsni-muulók ? koguue wedji apkwslók, uis tulimadoksup, mudv n'sskumsmnen wedumideelumadjul.

32 Ns tsnik elisbuuugwemkik, eládidjik sk teli wedjiduuuditg tsn telimkwáidipv.

33 Tsn tilisip etliapskwsladitg nuutkwélidjv, tsnik wedaligamidjik eládidji ? Koguue wedji apkwslók nuutkweek.

34 Teluedjik : N'sskumsmnen wedumi-deelumadjul.

35 Ak eláduúdidjv nuutkwélidjv tsn Sesuusv eumvilitg. Ak utókwonuol kekóduúdidjv nuutkwélidjv, sk kekwládidjv Sesuusv.

36 Ns pemiibulwetg pemisksnkóduudidjv utókwon-uol ouhtigv.

37 Ak tilisip wedjuousssit niskumiget ns pumduv teluisit Olibie, m'sit tsnik mouegik pemi-kinuum-udjik bókta-sugewi-dassultidjik kesigou-mudogwolsa-didjv Niksksmv, utgít m'sit meskiigv koguuel tsnv kási numiduuv-didjv.

38 Teluedjik: Muuiwolkuusitg eligewit tsn wetgkuiet Uktgisskumou uwisuunum iktuuk. Wontokøødi wssøgu! sk iitg ukpumidedskun mouikekwegw.

39 Ns slt Palusisk tsnik wiskuyee-didji moui-elidji elsididjul Sesusul: Nudjikin smuen, uptugim pemikinsmadjik.

40 Sesus usidabuuguet, eladji: Eduuk eguls buunewis-tuudiiditg, kuundul ns bs skumtuuk uk-sugouis.

41 Ns tsn tilisip wedjuousssitg, snksptuk uktgigun sk mewitk, eet:

42 Uktgidji-duusubun kil uis uknswegeum iktuuk tsn køguel ukwontokøødim telél, [lók ulees,] ksdu nigé wedji mimu-gwodasigul ukpukikwu.

43 Mudu igsdul nsgwegul uktininku tsn tilisip tsnik kedanskik ouwiøgwi-munkstsk upsugeegun tsn tet sumun sk tulioi-adultsk sk ouiedeskuultsk;

44 Ak pskumi-gslultsk, sk kunidjink lamig-womk uktinin iktuuk, sk ms skwsduudikw kuundou uksekuuden uktuk kuundou. Mudu muu kedjid-uusip tsn tilisip emitugwol-kuusiipu.

45 Ns Sesus piskwst uktgisls-sudum-øgwomku sk bøktgi-djigulsadji tsni etlintuiské-dilidji, sk tsni etlip-kwodeli-gudilidji.

46 Eladji: Teluiigasik nin niik tuluisidou

salsuudumskune wendjiigwom; ksdou kilou kisi
tulsduok nuudji kumutun-sdidjik wigwou.

47 Na tesigiskuk etli-kins-muet uktçi salsuudum-ogwomku; ksdou uktçi psdulissk sk nuudji-wii-gugedidjik sk tsnik kepmøltidjik mimadjuuinuuknu, keduwonsdidjul.

48 Ksdou mesikwilumii-ditç tsn tulsdsks-diidis, mudu m'sit mimadjuuinuk kesiksi-djiksetuussdidjul unuuduonouu.

TEAP. 20.

Na telisk neuktetçk eguls nsgwegul tsn Sesus etli-kinuudum-uodji mimadjuuinu uktçi salsuudum-ogwomku, sk etli uli agnuudum-uodji, pedjidssdjik uktçi psdulissk sk nuudjit-pludsksdidjik.

2 Ak kelulsdidjul, elsdidjul: Tulimin ? køguae salsuud iktuk wedji tulsduunul eguls køguelu; sk ? wen tu nut tsn igunumusk uut salsuudi.

3 Usidemadji, eladji: Ak elp nin neuktetçk køguae pibsnimul-toksup, sk usidemi-doksup:

4 San bsdist ubapteise-waldim-kewem ? wedjisksup wssok, kisns tçinumuu iktuk.

5 Tokuu moui wistuudidjik, telimtuultidjik: Tulueekw wssok, tuluedou ? taleek ksdou mu kedlamsituouoksup.

6 Ksdu tulueekw tciinumuu iktuuk, m'sit mimadjuinuuk kuudou-telkudsk ; mudu neg-mou kedlamsituudidjik Ssnbsdistul unigsnik-tcidji-tege-winu-ilinu.

7 Ak usidemadidjul, telwedjik muu ukudjidiiduonou tsn tet wedjisksup.

8 Tokuu Sesus eladji : Ak elp nin muu telimuluok tsn kogwe slsusuudi wedji tulsduonn eguls koguelu.

9 Tokuu Sesus boktci-keluladji mimadjuinuuls peslu-degem-kewen. Tciinumok igdsdgwotkubunek tedubog-wsguweek igdsakunek, sk neuktibun-kugewe-gedogunek igdsakun-eltitiku, tokuu poktumks-sibunok pegitokunok.

10 Ns tsn tilisip tetpugasgek elkimabunu unokubemu igdsakun-eltitiku sumudulipu, kuulsman utci igunumuonou minigul ns tedubog-wsguwe igdsakunu. Ksdu igdsakun-eltitkik kesids-dibunu sk epskwegi-madibunu wipskiuu.

11 Ns ap uktugu unokubemu elkimabunu ; Ksdu kesids-dibunu sk nedageus-dibunu, tokuu apskwegi-madibunu wipskiuu.

12 Ns aptc sistewen unokubemu elkimabunu ; ksdu tcilibulns-dibunu sk tewegee-dibunn.

13 Tokuu slsuisit tedubogwsguwe igdsakun teluet ? Talædes : ulgimades kesalkuisit n'kwisu ; tciptuuk eduuk tsn tilisip numisditc, ukpumidel-umadsk.

14 Ksdu tsn tilisip igdsakun-øltitkik nemisdi-dek, mouagunuum-sdibunik, telimultibunik : Uls ns utaligamidou utgul utaligamu. Tgugwidaskw, nebsnetg, kuulsmen m'taligsm utaligam-ul-tiduksunu.

15 Ns wedji djigulsle-didjul tedubøgwæ-guwæ igdsakun iktuuk, sk nebsdidjul. Ns utgit slsuisit tedubøgwæ-guwæigdsakun ? talsladu neget.

16 Upkisintou sk uksugsladu eguls igdsakun-øltidji, sk igunnumuodu tedubøgwæ-guwæ igdsakun uktugiu. Tsn tilisip nuudusditg telwedjik ; Mismutg mōgwæ.

17 Ns Sesus snksmadji eet : Ns utgit ? kōgwæ uuut tsn kisi wiigasik : Uls kuudou tsn nuusegunou-uididjik slwoptumidip wedji kisidasik uundjie kuudou kedjiigasiku.

18 Ak m'sit wen tsn elnisiet uls kunde-wik-tuuk skwistesintou ; ksdu tsnuul wenuul uls kuudou elnisisk kskeinuu-gupkud-eskuodul.

19 Ns uktgipsdulissk sk nuudjiwii-gugedidjik kwedjiukwkwæ-lssdidjul nsbs tilisipu ; ksdu tçipslssdidji mimadjuinuuu, mudu kedjisdidjul uskuuudumulin uls pesluidegemkewæ negumou utinewou iktuuk.

20 Tokuu kesi ankwæusdidjul, sk elkimsdidji tsni ankwæusdidjulu tsni tuliduudumuudilis ultçinumultilinu, kuulsmen uadjimsunsnou ukel-uuswokunum iktuuk, kuulsmen utçi-igslsnou gubulnøhul utsalsusudim iktuuk.

21 Tòkuu pibsnimsdidjùl, teluèdjik: Nudji kinsmuèn, kedjiduèk uktetpski-wistuun, sk uktetpski-kinsmuèn, sk muu weskitaptumuu-ouhtçùl mimadjuiinuuk usiskuul; ksduu teliki-nsmuèn Niksksm utouti kedlèwè iktuuk.

22 ? Telkidasik tu n'tsbnkuduonen Sisul Eli-gewit eligewitewè suuliewèn, kisns mөгwè.

23 Ksduu Sesus kedjiduotç unèdsdsudimuou sk eladji ? Kөгuè kwedjikwtçsliók.

24 Neysdwiík w neuktetçk suuliewèn. ? Wen út unúdjì sk uwisuunum ewiigasik. Usidsbuugus-didjik, elsdidjùl: Sisulu.

25 Eladji: Abatunumuukw Sisul, Sisul utaligamul, sk Niksksm, Niksksm utaligamul.

26 Ak muu kisimsinumuusdigul ukeluswok-unumul usksluok mimadjui-inuugw. Ak psk-pleiultidjik tsn teli-usidem-kwiididju, sk nenkei-wistuididjik.

27 Ns slt Sadusisk pedjidsdjik tsn Sesusul eumulidju, tsnik teluèdjik abidjibemkewè muu utiimudunw; sk telipibsnì-msdidjùl,

28 Teluèdjik: Nudji kinsmuèn, Muisöök teli wiikum-uinamut-unok, teluebunok, wen tçiinum widjigudii-didjùl n'pùlitç, sk utebitemilitç, sk muu undjunilikw widjigudii-didjùl tçiinumuul maliewiidis wilmusulu; sk nigiduus midjuusdjítç widjigudii-didjulu.

29 Ns eluigunuk-tesisuniik widjigudul-titkik

tçinnumugwik ehkusuniik. Ak umskwesewëok maliewi-dibunu utebitemunu, sk neguls nepkubunok sk mөгwe wendjun-iguibunok.

30 Tsbuouëok maliewii-dibunu wilmusun, sk elp negumok nepkubunok sk mөгwe wendjun-iguibunok.

31 Ns sistewëok maliewiidibunu. Ak elp m'sit misëku eluigunuk-tesitkik. Ak mөгwe wendjunultik-subuniik m'situ, sk nebuidisuniik.

32 Ak elp kulabis ëbitsk negumsk kesinpuksubunok.

33 Ns utçit abidjibemkewe iktuk, ?tegen negumou utebitemidul. Mudu neguls eluigunuk-tesitkik m'sit maliewul-tiidibunu.

34 Sësus usidemadji, ëladji: Wls usitkumu unidjin maliewul-tilidji sk tøkubugus-dasul-tilidji:

35 Këdu eguls tsnik tepksduultidsk umsinumunou sls uktuk usitkumu sk abidjibemkewer, ms maliewuultiikw, sk mөгwe tøkubugus-ëladjik.

36 Ak ms aptç kisinpuudiikw; mudu telëtidjik stuge ansalëwidjik; sk negumou Nikskm unidjin tsn abidjibemkewe unidjin.

37 Këdu nebuudidjik uminuunsultinou, Muisëok etlikinudum-uebunok nibisëkun iktuk, tsn tilisip teli wisun-këuodek Uktçisskumsl Ablëshëm uniksksmul, sk Esëk uniksksmul, sk Sëksëb uniksksmul.

38 Mndu [Niksksm] muu nebuuudidjik uniks-ksmuol; ksdou mimadjultidjik uniksksmuol. Mndu m'sit tsn tesidjik utiniukél elimimadjultidjik.

39 Ns elt nuudji wiigugedidjik usidabu-gusdidjik, elsidjui : Nuudji-kinsmuen, weli kskwod-s-buguen.

40 Ns kulabis muu teduudji-mulgid-sultikw upibsnimnou koguen.

41 Ksdou Sesus eladji ? Koguae ksdou wedji tulwedjik Klistewit Dsbidœ ukwisul.

42 Ak Dsbidœok teluebnok wiigadigun iktuuk tsn slsaudum-okunin-tumkewe, Uktçisskumou eladjul n'sskumsmul; bési n'tinskunumk;

43 Misokuu tilisip igslades pœkwodji-delumskik uktukwtçi-buguésinu.

44 Ns utçit Dsbid tuluiidatç, n'sskumsm ? talikisiukwisis.

45 Tœkuu tsn tilisip m'sit wenik etulnuuduuss-ditç, eladji pemiki-nuudum-uodji :

46 Utçi ankwias-ultikw nuudji wiigugedidjik tsnik welidedumiiditç upumidsnou unsskumuu-dinou pidsgul utœkwonuol; sk kesadumiididjul buusulewik-tadimkewel itlintuisk-dimku, sk elp mouikpumi-dedasigul kuudpuidil slsaudum-œgwomiktuuk, sk elp mouikpumœsgul m'tubunn bstslud iktuuk wigubsltimkulu.

47 Ksdou kespœuus-didjul siguskwu wigwolu,

sk pegidji-slsuudum-sdidjik utçit unmgusultinouw. Ns negumou m'sintsk adjimsugaiik unmadji ilsudskunuw.

TEAP. 21.

NA Sesus semkulabssitç nemiadji tsni mile-sultilidji pidjskudulidjul utigunum-adimkewewuul [uktçislsuudum-çgwomç] suliewe-ekumuidiw.

2 Ak nemiadjul ewledjilidjul siguskwol pidjegelidjul nsdel tet tsbugul leptunn (mouiaptçetçkul psççgntçkul.)

3 Ak Sesus eet: Telisk telimuulok uis ewledjit siguskw adji puigweli pidjegetç muenkuwç eguls m'sit uktugik.

4 Mudu m'sit eguls wedji pidjskudiiditç Nikskamul upegidunum-adimkewewum iktuk tsnul wedji piamisgul umiles-wokunumuou iktuk; ksdw uis ebit tsn teli nuussk umimadjuokunum m'sit kskeipidjegetç tsn weskoçk.

5 Ns tsn tilisip tsnik weskuudumiiditç uktçisls-suudum-çgwom tsn teli-uli-esmatluugwosik keluulkul kuudewiktuk, sk pegidunum-adimkewe iktuk, Sesus eladji:

6 Eguls kçgwel tsnul nemidu-diyçgul, ns-gwegul igsdul tsn tilisip ms n'kuwetç-dinuuk kunn-

dou skwsdasinuuk uktuk kuundewiktuk tsn ms nisegemngu.

7 Ak pibsnimadidjul, elsididjul: Nudji-kins-muen ? tsnuuk neget tilisip tulædøl; sk ? køgwe knuugwokunidou egwet køgweel uktuitulisk.

8 Eladji: Ankweasultikw! muu uksibugwas-dasultinou. Mudu pigweltsk pedjidsdak n'wisunum iktuk sk tuluedsk: Nin ns negum: sk tetpugask wedjuoussik; kædu muu uknuusugwounou.

9 Kædu tsn tilisip nuudumædiyok matundimkul sk sespensgul, muu ukwegwod-ssultinou: mudu depkædik eguls tumk uligssnu; kædu ms nsnkumi-ilmikes-pisnuuk.

10 Tøku eladji: Neuktsks-miksidjik kumidss-dsk matundultidsk uktugi neuktsks-miksiliidju; sk neuktstgk eligewæggi kumssidou matundidsk uktuk eligewæggiu.

11 Ak pugweltul meskiigul kiuhkuul pigwelkul maskumigul, sk ouisousuokunn sk wiskuswokunn; sk wegwodsswokunn; sk meskiigul knuugwokunn utçisdøl wsségul.

12 Kædu eskw munssk eguls m'sit køgweel kiskadji-snuuk, igæduidsk upitunuol uktinewou iktuk, sk kistewe-uløktsk, sk upkisul-noktsk elssuudum-øgwomku, sk pidslnøktsk lspluusuunku, sk upkisulnoktsk usksluok eligewilidji sk gub-ulnøls, utçit nin n'wisunum iktuk.

13 Ak igsdou uktiinewok uteluwii-dumasuud-inu.

14 Na utçit igsduuudikw uksmismuunuou iktuuk muu uktigani-ankide-dumu-dinou tsn tuli usidabuugus-didoksup.

15 Mudu igunumultoksup m'tuun sk n'setuøøgun tsnuł tsnik pøkwođi-delumulók ms kisi usidabuu-guusdiikw, kisns ms kisi kikadjødum-iidikw.

16 Ak utçikunu-slnokten kungiiguou iktuuk sk widji-guđultiyok, sk køgumou-ouiktuuk, sk kigumou-ouiktuuk, sk inkutç kilou neboøløkték:

17 Ak utçi-segadji-delum-uløkten tsn tesiiditç wenik, utçit nin n'wisunum iktuuk.

18 Kædu tçel ms n'kuđetçdinuuk kuusabuunuou tsn keskasgu.

19 Utaligamuultikw uktçidjksmidjuok uktes-kibessuđim-uou iktuugu.

20 Tsn tilisip numiđuuuđiyok n'tuıbluuuk kiu-tókugumiiditç Salusalem, tøkui tuutçu uktçidji-duđoksup ukækeiksugs-dskunum utçuoussinu.

21 Tøkui tilisip tsnik Sudisk sumuudidjik, liusimuultiiditç kumduuugu sk tsnik lamiktçigunk sumuudidjik tuıdsæditç: sk tsnik kweiitçk etlugædum-uudidjik, muu piskwedsuitç Salusalemku.

22 Mudu eguls unmadji-ilsuđskunel ns-gwegul, tsn tilisip m'sit tsn tesigul køguel wedji

wiigasigul [nigsnik-tçidjitege wenu iktuuk] kis-
kadjiadul.

23 Ksdu ssgei ! utçit tsnik nenestouøltidsk, sk
tsnik nuuseskuididák neguls nsgwegul. Mudu
meskiik sespedáswokun iitou maskumigégu ; sk
ukweiudi eguls mimadjuinu utinewou iktuuk.

24 Ak negumou utçim-sskæns-desultidsk wil-
nugwon espugwosiku, sk tuli kistedjuus-luksul-
tidsk uktugik tessks-miksidjik sumu-diididju ;
sk Salusalem utçi malkubok-teskuden piluææ
tessks-miksiiditçu, misóku piluææk tessks-mik-
sidjik unsgwegumuol kiskadjisk.

25 Ak kumugwokunidul nsgøsit-ewiktuuk, sk
depkunuset-ewiktuuk, sk kuløkøwedj-wiktuuk, sk
maskumigek : sespedssul-tidsk tsn tesskamiksul-
tidjik, sk sswids-sultidsk : uktçigum sk utkuuuk
uksegoutskdedul.

26 Tçainnumuk ukwomlsmuunuol utçi ksku-
numadul wegwodsswokun iktuuk, tsn eskibedudsk
tsn uktuituliadou usitkumuuugu. Mudu wæøk
uumulgigun-ødimul madjssdasi-dul.

27 Ak tøkua tutçu numiadsk ulnu ukwisul
tçuuguuclidul sluk iktuuk, widjedidsk mulgigu-
nøødi sk meskiik ukpumi-deelumuksuði.

28 Ns tsn tilisip eguls køguel upkødji-tulisk,
sumukulabids-doksup, sk unsgs-duudoksup kun-
djewol ; mudu uktabatelum-adimkewæ-umuou
utçuousssidou.

29 Tøku telipsuluuduwadji: Ankaptumúkw tuputatwimsnoksi, sk m'sit kumuudjul:

30 Tsn tilisip ssgipkisk wedjik-tçidjidwok uktinewou iktuuk nibun utçuouasssin.

31 Ns enkuude tsn tilisip numiduudiyok eguls køguel kiskadjisk, uktçidjidui-didoksup Niksksm uteligewite-wimkewem utçuouasssinu.

32 Telisk tsn telimulok eguls neuktan-kwi-edjik mæ kis siouidsagwikw misøku m'sit eguls køguel kskeikiskadjisku.

33 Wésøk sk mækumigou kskuyadul; ksdw n'keluswokun-umul mæ kskysnuigul.

34 Ksdw ankweasultikw! uksmismunuol us-amiu-tçuianutç buuskadalmugewe iktuuk, sk ketki-emkewe iktuuk; sk mimadjui-sespededskun iktuuk; sk eguls nsgwek tuli igadou uktinewokwiskiú.

35 Mudu stuge nsbuuktakun tuli-igadou m'sit utinewok tsnik etlugadumui-didjik usitkumuugw

36 Ns utçit skumadumúkw, sk slsaudumss-dikw nægoun. Kuksmæn tuli kuukwødji-delumuk - sultidoksup ukisiutçu - simultinou m'sit eguls køguelu, tsnul kedui-tuliagul, sk ukisi-bugwultinou usksluk Ulnu ukwisul.

37 Nsgwek Sesus etlikins-muet uktçi slsaudum-øgwomku; sk welssk tawiet sk ketkunit kumdun iktuuk tsn teluisit Olibie.

38 Ak m'sit mimadjuinuuk pedjidsdidjul kesi eskitpuuk lamigwomk uktçi slsaudum-øgwomku, udjiksetuomonoun.

TEAP. 22.

NA wedjuou-ssik wigubal-timk tsen pibunokun muu seuogwis-kedasinuugu, teluisik pagewimk.

2 Toku uktgipsdulissak sk nudji wiigugedidjik, alkwiluidé-dumáditg tsen tulikisi-nabadis; mudu tçipslssdidji mimadjuinuuu.

3 Na mundu kisi piskwédjul Suidshul teluisilidjul Iskaliót, tsen neuktedjit egwet neuktinskeksidjik tçel tébuu [apøstalewidjik.]

4 Ak pøktumkassit, mouagunuumdsdiididji uktgipsdulissu, sk keptinóu, tsen tuli kisi kunuulésu.

5 Toku welidssultidjik sk kisagunuu-dumadjik uitigunumuonou suulieweu.

6 Na Suidas kisagunuumst; toku algwilk tsen tuli kisi kunuulés tsen tilisip muu iumudiilikw pigweli-mouelidju.

7 Toku tilisip igask uungwegum pibunokun tsen mөгwe seuogwis-kedasinuugu; tsen tilisip pagewimkewe tçitçkeluæutçitç keduinæbøøtçu.

8 Ak Sesus elkimadji Pielul sk Senu, eladji: Lédikw, nadji-ilsdukw pagewimk tsen tet telimalkøtuksunu.

9 Elsidjul ? Tami tet welidæedumun n'tuli ils-dumenu.

10 Eladji: Tilisip edu piskwædiyok uktçigunku, tçiinum ssuguloktou pemsbiladjul sabugwonøø-

gul sabugwon edek, nuusugwodoksop tsn tet wendjiigwom piskwssdju.

11 Ak tulimadoksop alsusit wendjiigwom, Nudjikinsmuet telimsk ? tsni tet wigubsl-tim-kewe pøktuskssik, tsn tet mouimalkø-dumugwek psgevimk tsnik keginuudum-sgiku.

12 Ak neysdulektou meskik kekwek pøktuskssik weligunesigu. Nsdel tet tuli ilsdwkw [psgevimku.]

13 Ns pøktumkssidjik, teliwedji-duuuditg tsn telimkwidipu ; sk ilsdúuditg psgevimku.

14 Ns tetpugasik igssik ebssit Sesus sk neuk-tinskeksidjik tgel tsbuu apøstalewidjik mouhpidsdidjul.

15 Tøkuu eladji : Løk kesi pawotumep n'wibuumulinøu uls psgevimk ksskw munssk wenmadjeuu.

16 Mudu telimulok ms apg utgi malkødumuu misøkuu kskeikiskadjiadou Nikskm uteligewsgimku.

17 Tøkuu weswsladjul n'kunipsuunn, sk muuiwet, sk eet : Uls ususluukw, sk mouiutkuns-sultikw !

18 Mudu telimuløk ms utginsamuugwou minitksbuu tsn tedubø-gwsguwe tulé, misøkuu Nikskm uteligewite-wimkewum igsdou.

19 Tøkuu weswssdok pibunokun sk muuiwet, sk segwiskibun-egsdok, sk igunumuotg, eet : Uls

n'tinin tsn igunnumuemek utçit kilouu. Ns utçitulsdsksdikw n'migwide-lumuuk-suidim iktuuk.

20 Ak elp neukte teliususladjul n'kunaiipsumunn kisi ulogwod-ulultimku, sk eet: Uls n'kunaiipsumun pile kisagunuumumkewe ns, n'muldem iktuuk, tsn wedji-liguudsasik uktinewou iktuuk.

21 Ksdu, snksptumuukw, tsn keginuusslit upi-tun bstslud iktuuk tegweuik.

22 Ns mismutç Ihnu ukwisul telipkøtumkssit stuge teli kiskads-dasik. Ksdu, ssgei! utçit utinin tsn wedji kinuulut.

23 Tøku bøkçtçi-pibsnim-tultidjik tegen negumou kedui-tulsdegetç uls køgueu.

24 Ak elp kwedji-wegws-maduul-tibunik tsn wen negumou kedui-piami-espidee-lumuksit.

25 Tøku Sesus eladji: Uktugik tessks-miksul-tidjik uteligemuok slsusuultidjik utinewoku; sk usskum-smuok teluidudjik nuudji ulsdsksdidjik.

26 Ksdu kilou ms tuløltiuok. Ksdu tsn kilou piamiespeek, tuleetç stuge piami-nutkweek. Ak tsn slsuisit tuleetç stugeetç lugøwinu.

27 Ksdu ? tegen tu piamikpumee, tsn etladélk, kisns ? tsnul elugouhtçul. ? Muu tu tsn etladélk. Ksdu nin telitkweuløk stugétç lugøwinuuisnel.

28 Ksdu kilou ns tsn tegweuiogup n'kwedjsluks imke-weum iktuuk.

37 Mudu telimulok eguls tsu swiigasiik mis-
muutq kisidasidou n'tininkeelu: eietq, wisk-ki-

dasidou psdsdsk-s-dilidjiv. • Mudu tsn kəguə tulé n'tinin, kskei-kisksdji-adou.

38 Telwadjik: N'sskumsminen, uls edv ts-buuugul espugwosigul edegul. Eladji: Təbisk.

39 Ns təwjet sk eliet tsn tet iiliedjv, kumdvn teluisit Əlibis: sk keginu-dumuodji nusus-gwodji.

40 Ns igsstə nədəl tet, eladji: Touékw muu uktignou kwedjsldimkewə iktuuk.

41 Təkuu wedjipkətum-kədasit əmmulidjv tilisip eliet eduuk teptəmnəs kuundə-wiktuugu sk emut-kuuli-buugwassit, sləsudumat,

42 Əet: Nuuu, ulidédumvn edv utçi djiguləl n'tinin uls n'kuniipsuuvun. Kəduu muu tulis-nutə tsn nin teli ulidəədum; kil suk teli ulidəədumvn, tulistə.

43 Ns wedji məswəssit ansələwit wəsók eli-məswəssidjv əmmulitə, melkigunə-wəsladjul.

44 Ək mudu ləək wenmadjidəssit wedji adji mulgi-sləsudumat: sk utuguniəudil stugə tçin-psəntesk muldou elnisisgel məkumigəgu.

45 Ns wedji unsgəssitə sləsudumvuku, peg-isink keginu-dumuodji əmmulitə, sk wedjiadji wedji nəbudilisunigu unmadji-dəsud iktuugu;

46 Ək eladji ? Kəguə wedji nəbudiyok: num-tçidəkw, sləsudum-əsdiw, muu uktignou ukwtə-slukəud iktuuk.

47 Ns tilisip etliwistok mouipugwelkik tçii-

numúuk pedjidssadjik, sk negum tsn teluisit Sudds neuktedjit eguls neuktinskeksidjik apøstalewidjik tgel tassbu, iganassit sk wedjuouwæssidjul Sesusul usksgulmánn.

48 Ksdu Sesus eladjul : Sudds, ? wedji kinu-álnut Ulnu ukwisul ussagulsud iktuuk.

49 Ns eguls tsnik tegwæssididjul, nemiduiditg tsn kedui teli kiskadjiskw, elssididjul n'sskumsminen ? wedjtkumkudjik espugwosik iktuuk.

50 Ak neuktedjit negumou tsksmadjul neuktedjilidjul uktçipsduliss umokubemul, sk mentemuoitg inskune usituokun.

51 Sesus usidabuguet, eet : Usidedsksdikw me nige tütçuun. Tøkuu samæduoitg usituokun sk nessladjul.

52 Tøkuu Sesus eladji tsni pedjidsslidji tsn ehk uktçipsduliss sk elp keptiné uktçi slssudumøøgwom tulé, sk kisiguuun, ? Teli pedjidsyok stuge uknadji-kuukwælnou kumutunes ns wedji espugwosik-øltiyok sk kumudjøltiyok.

53 Tesigiskuk tegwæuløøk uktçi slssudumøøgwomku, muu elisibin-skedsuógup n'tinink kumsininou. Ksdu nige uktetpugá-gumuou igassk, sk bøgunitpák umuligunøødim.

54 Tøkuu tütçuu køkwléssididjul, sk elsléssididjul sk piskwléssididjul uktçi psduliss uktuuk. Ak Piél kenekél wedji nuuugwodji.

55 Ns utkussduuiditg buktou megweik oui-

piskadasik iktugv, sk moupidsdjik, sk Piel witpi-
duádji.

56 Ns ebites nemiadjul ebidijul tsn tet wosa-
dekv sk kesi snksmadjul, set: Ak elp uls tçainum
tegweadii-dibunn.

57 Ksdu Piel mimugwosit ukudjidjiánn, set:
ebit, muu kedjisk.

58 Ns kenedjiitçk uktuk tçainum nemiadjul
Pielul, sk set: Kil neukteedjin negumou. Piel
eladjul: Tçainum, mөгwe.

59 Ns kulabis eduuk neuktadjietç, uktuk tçai-
num melkikulhusit, set: Kedlewe iktuk tegwea-
diidibunn, mudu tule Galiletku.

60 Tøkuu Piel set: Tçainum, muu kedjuulu tsn
kөгwe weskuudumun. Ak eskw etliwistok wiskiú
kiguliigwetç keduk.

61 Tøkuu kiwonski-bugwassit uksakumaminu,
snksmadjul Pielul; sk Piel migwidedumuotç
uksakumaminul ukeluswokunum tsn telimtuç:
Eskw munssk kiguliigwetç uktuk kil mimug-
woliduks sástu.

62 Ak Piel tawiet sk kesivtkidemit.

63 Ns tçainumúuk tsnik kelnádidjul Sesusul,
maligimsdidjul, sk tsakumssdidjul.

64 Ak økuuøkuu-pilsdidjul, eguskwi-gweds-
didjul, pibani-mssdidjul, elsdidjul, uktçitedabuðé
wen nut tsakumusk.

65 Ak pigwelkul uktugul wintçigul keluswok-
unnigunumu-sdidjul.

66 Ns telinkusi-nsgoisk nuudjitplu-dsksdidjik mimadjuuinu iktuuk mouidsadjik, uktgipsdulissk, sk nuudji wiigugedidjik, sk elslssdidjul Sesusul iitul-mouagunuu-dumssdidju, eedjik ? Kil tu Klis-tewin : tulimin.

67 Eladji : Tulimuulok ms uktlamsitum-wadiuok.

68 Ak eduuk pibsnimuulok, ms usidemiuk, kisns ms buunadjeuwuok.

69 Elmigunik Ulnu ukwisul bassidou utins-nskunumk umulgigunsoedim Niksksmu.

70 Tokuu m'sit teluuedjik ? Kil tu nut Niksksm ukwisul. Eladji : Telisk teluueyok, mudu nin ns.

71 Tokuu teluuedjik ? Koguue wedjiutumidee-dumúkw méte eluwi-dumasude. Mudu wedji nuudákw negumutuunku.

TEAP. 23.

NA m'sit tsnik mouegik kskumidsadjik sk elslssdidjul Sesusul Pilsstéku.

2 Ak bektgimsimsdidjul, teluuedjik : Wedjiigutup uls tciinum obuli-kinuudum-uodji mimadjuuinuuu, sk wetkuuladji utigunumuonou eligewitewe suliswe Sisululu, sk telinadji negum uklistewin sk uteligewitewinu.

3 Ak Pilst pibsnimadjul, eladjul ? Kil tu Les-wibsk uteligemuol. Sesus usidemadjul, eladjul : [Telisk] teluenu.

4 Tokuu Pilst eladji uktęipsdulišs sk moušele-
idji mimadjuinuuu: Męgwe wedjiduok psds-
sudi ułs tęiinu ułtininku.

5 Ksduu adji-kikadjidssdjik, telwedjik: Ksmi-
duuu-duladji mimadjuuinuuuu, etlikunnuudumuu-
odji m'sit nsdami Leswipewági, wedjipkødji-kinu-
dummuet Galiletku misøkku uuls tetu.

6 Tsn tilisip Pilát nuuk Galilet, pibsnimadji tčinumul ugalilet-kewsdjuinu.

7 Toku kedjiatg utleouilin Helødøl utalsu-
súdim iktuuk, elkimadjul Heløteku; tsu elp
negum ehk Salusalemk nu tilisipu.

8 Ns Heløst nemiatq Sesusul lók welidassit, mudu kis ssk pswoťk unmisnu, mudu puğwelkul kəguəl wedji nuđumadjul Sesusul utininku ; sk adjiptguđok unmiduun pskuleiudi utčikissədasin utininku.

9 Tökui kskeiyisi-mili-pibsnimadjul; ksdu
Sesuis mögwetç usidemsgul.

10 Ak uktçipsdulissk sk nuudji-wiigugedidjik
kskumultidjik sk lesimsimsdidjul.

11 Ak Heløst sk usumsgunisum eməgwibul-
nsdidjul, sk maligimsdidjul, sk nəsədausditg m'tə-
kwon 1 esamuuuk, sk apskwi-abugweduuu-didjul
Pilstégu.

12 Ns uuls ngwek Pilsst sk Heløet sbiksik-
tadidjik ; mudu tumk kedantibunik.

13 Ns Pilsst mouwigumadji uktepsduliás sk
nuudjit-pluudsk-dilidji sk memadjuuinuuu.

14 Eladji : Telipkisulók tsen sum ule tçainum, telueyok uteubuli-kinuudumuon mimadjulinuum; ksdu, snksptumuukw, kis tøgumadjesk kuksuluók sk mөгwe wedjiduok utininku pds-sudi eguls kөгuel tsnul wedjimsimөгul.

15 Ak elp smutç Heløet mөгwe. Mudu elkimulөгup Heløodeku; sk snksptumuukw muu teligunugwosik uteboutugwen unebøøksinu.

16 Ns utçit unmadji-kinsmuodes sk buuslades.

17 Mudu edjelek muu utuolkaduon neukte-djilidjul kistedjul tsen tilisip wigubsltimku.

18 Ksdu m'sit mouiseskuudidjik, telwedjik : Djigulél ut tçainum, sk tuolkaduon Balabessu.

19 Ns Balabess wedjiutçipidjlsus lsplisuunku utçit meskiik sespenák uktçigunku, sk elp neba-degemku.

20 Ns utçit Pilsat aptç keluladji, mudu welidetk ubuunslan Sesusul.

21 Ksdu kesigousesk uudidjik, telwedjik; klutçioukte ! klutçioukte !

22 Ksdu sistewe eladji : ? Kөгwe tu kisi pdsdok. Mөгwe wedjiduok pds-sudi utininku tsen utçinpús. Ns utçit unmadji kinsmuodes sk buuslades.

23 Ksdu utkigunedssdjik seskuudidjik, edouudidjik uklutçiouk-tøøksilinu. Ak ukeluswokunumuol sk uktçipsduliésk ukeluswokunumuol, wiswigunó-degegul.

24 Ak Pilsst teblutk utulsdasin tsn telide-
dum-udiididju.

25 Ak buusduodju tsnu kisiutqipidjsludju
lsplisúunku utgit sspenssk sk nebadegemku, tsnu
menwegédidju; ksdw igsladju Sesusul utulide-
dskunum-uou iktuk.

26 Ns tsn telipumsléditg kəkwsłdidju tciinu-
mul teluisilidju Simuul, elielidju uktgigunku,
etilgelidju Silinu; sk kəkwsłusditg klutgiwe
upumnigsdumulin utetgk Sesusulu, [utsbögun-
umslinu].

27 Ak mouipugwelkik mimadjuinuuk sk
ebidjik, nuusugus-didju, tsnik sksyemtumu-
didjik sk mewimsdidju.

28 Ksdw Sesus elikiwonskibuugu-ssidji, eladji:
Kilou Salusalem utús, mu ukmuiminou nínu;
ksdw muimsultikw, sk muimúkw kunadjunwok.

29 Mudu, enksptumuukw! nsgwegul igsdul tsn
tilisip tulwedsk, weløtidjik ebidjik tsnik muná
wendjunultákw; sk ebidjik tsnik muná nuuskuu-
diikw.

30 Tøku tilisip upkødji-tulimadsk kumdunt-
nu; ulnisissdikw n'tinenáku; sk tulútsk nems-
kumigegul, ankuusín.

31 Ksdw tulsduuiditg eguls køgual elskigu-
nik kumútg ? køguae tulsdasidou tsn kispadek
kumútg.

32 Ns ap uktugik pødsdegewinuuk telwidji-
pumsludjik nadji-nebøksidjik.

33 Ns nsdel tet pedjidssditę teluisik Wsugátp, nsdel tet etli-gulutęiok-tssdidjul, sk elp psds-degewenuu, newktédjit inskunęel, sk, newktédjit psdsduutękél.

34 Toku Sesus eet: Nuu sbiksiktu negumou; mudu mu kedjidúdikw tsn teldsk-diididj. Ak utkunssultiididjul utókwonn, sk elsksiididj.

35 Ns mimadjuinuuk skkumultidjik, snksp-tsksdidjik: sk elp usskumsmuok tegweusdidji sk mouimaligimssdidjul Sesusul, telwedjik: Westouiabuni uktugi: kę! negum usetouiisitę, klistewitę, utęi ninsuun-kusitę Nikskm ewiktuuk.

36 Ak elp sumęgunisk maligimssdidjul, pedjidssdidjul igunumuussditę tebnęulewen.

37 Ak telwedjik: Kil twlieligewitęwin Leswib-wiktuuk, usetouiisi.

38 Ak wisunssik teliwiigasik ukpudeieęel utininku Leswipewiisimk, sk Glikewiisimk, sk Latinięwiisimk: Wls ns Leswibsk uteligemuol.

39 Ns newktédjit negumou psdstegewinuuk tsnik widji gulutęi-outóksii-didj, winimadjul Sesusul, eladjul: Kil eduuk Klistęwin, usetouiisi, sk usetouín.

40 Ksdu uktuk usidabuęuet, petkimadjul, eladjul? Mu tw tęipalout Nikskm tsn newkte teli unmadji-ilsudasiyok.

41 Ak kedlewe iktuuk kinu kókwodji-unma-

dji-ilsudasiikw : Mudu tedabui-sbenkuduksiikw
tsn kisi tulsdegékwu ; ksdw ut tçiinum muns
køguæ psdsdukw.

42 Tøku eladjul Sesusul : N'sskumsm, nuu-
delumiduks tsn ukteligewsgimk piskwán.

43 Ak Sesus eladjul : Telisk telimul kiskuk
utkweadiduksunu pelsdeisku, [wasøgu].

44 Ns eduuk mioulsgwetç, sk bøgunitpék igask
tsn telkiik mskumigouu ; misøku sistadjiet.

45 Ak nsgøssit bøgunetpagæssit, sk uktçi sls-
sudumøøgwom ulegpilskunum megweiik nous-
kinásdasik.

46 Tøku Sesus kesigouet, sæt : Nuuu, n'tçi-
djskumitç egsluk ukpitunku. Teluætç eguls,
egulamit.

47 Ns kapitun nemidok tsn telikaskadjisk, ns
bs kepmidelumadjul Niksksmul sæt : kedul bs
sabewitok tçiinumok ns.

48 Ns m'sit mouipugwelkik tsnik kisi-pumi-
mouidsadjik unmidunou eguls køguæl, nemidu-
diiditç tsn teli kiskadjisk, tsktumiididjul upus-
kunnuol, sk apskwedsadjik.

49 Ak m'sit tsnik nenussidjul, kskumultidjik
kenekélu, sk ebidjik tsnik wedji nuusugui-sdibun
Sesusul Galiletku, etliankaptaks-didjik.

50 Ns tçiinum ehk teluissit Søsep, nuudjitplu-
deget, køkwodji-tçiinumuit sk sabewit.

51 Tsn møgwe welidedumuuguu tsn uktugik
telitpludumiidip, sk tsn teldsaks-diidip. Alim-

utisk tule, Leswibsk utęigunumuou, sk negum etliskibeduotę Nikskamul uteligewęgimu.

52 Wls tęiinum pegisinkul Pilsstul eumplitę, sk edouetę Sesusul utinin.

53 Ak nissladjul sk tet-pęgwsladjul stlswegun iktuęu ; tęku pidjsladjul utkuudskun iktuuk tsn wedji wolsoktęssik kuudewiktuęu, tsn tet muns wen pidjad asiku.

54 Ak sladjultimkewę nęgwek ns, sk atlssmuudi giskuk wedjuoussik.

55 Nę ebidjik tsnik pedji-widjews-dibunn, Sesusul Galiletku, nuuęuęssidjik, sk nemiduudiditę utkuudskun sk tsn teli pidjluksilitę Sesusul.

56 Tęku apskwedęssdik, sk ilęduudidjul milimęewel, sk smksunsuudi, sk tuli stlssmuultidjik stlssmuudi giskuk tsn utpluudskun telkitku.

TECAP. 24.

NA umskwesswę nęgwek kisi stlssmuudi-giskuk kesi eskitpuuuk eguls ebidjik pedjideęssdik utkuudskun iktuuk pegisiduudidjul milimęewel tsnul ilęduudibunn ; sk ap uktuęik ebidjik tegwęssidjik.

2 Ak wedjiduudiditę kuudou wedji djigulideęduptędasik utkuudskun iktuuk.

3 Tęku piskwedęssdik, kędu męgwe wedjiduudikw Sesusul utinin.

4 Ns teleek etli sswidedumiiditɔ tsn telssilidju, tsbusidjik tɔiinumuuk teli ssuunsɔgik bɔktɔstegul utɔkwonuol, kskumidjik kweiitɔku.

5 Ns wegwodɔ-sultidjik sk ɔgulumkwedssdjik ; tɔkuu ansalewidjik telimsdidji : ? Kɔgwɛ wedji kwiluok mimadjuinu n'puinu iktuuk.

6 Muu uls tet sumugwok, kɔdu minuunsitok. Migwidedumuukw tsn negum telimuɔɔɔp tsn skek Galiletɔu.

7 Kɔdu teluɛp : Uluu ukwisul liigunumuuden psɔɔsks-didjik upitɔnuou iktuuk, sk klutɔiouktɔden, sk sistewɛ nɔgwɛk minuunsitou.

8 Ak migwidedum-uɔdidjul ukelus-wokunumuul.

9 Tɔkuu wedji apskwedssdjik utkuudskun iktuuk sk kskei agunuum-uɔdidji m'sit eguls kɔgwɛl nɛukt-inskuk-silidji tɔɛl nɛukt, sk m'sit uktugju.

10 Mɛli madlen nɛ, sk Sɔans, sk Mɛli, Sɛk ukwidjul, sk ap uktugik ebidjik tsnik tegwɛuɔdidji tsnik telimsdidji apɔstalewilidji eguls kɔgwɛl.

11 Ak ukeluswokunumuol uktugik telidɛdumididjul stuɔɛ keluskuokunnu, sk mektuɔdidji.

12 Tɔkuu Piel wensɔssit, sk elibit utkuudskun iktugu, sk ɔgulumkwɔssit nemidɔɔɔl stlswegunn sɛɛk edegul ; tɔkuu pɔktumkɔssit wedji pskulɔssit tsn teli kiskadjisku.

13 Ak edu tsbusidjik tçinumuuk negumou elsididik na nsgwek ukçiguntçitçk tsu telibesuk wedjsdegemk Salusalemk eduk eluigunuk tésuk meil, teluisik Eméus.

14 Ak pemiuskuudumiiditç m'sit kõguél tsu telikiskadj-sdasiku.

15 Na etli tsbuou-wistuuuditç sk elipibsnim-tiiditç, Sesus tebæssidji sk widjéuodji.

16 Ksdu upukikuol teliutuukul-tasigul mu wedji nenuedigul.

17 Ak Sesus eladji ? Kõguél tu eguls keluswokunn tsu weskudumøgul tsu teli pumsdiyoku sk teli anksm-kusiyok ukspedssinu.

18 Toku neuktédjit tsu teluisit Kliöpus usid-emadjul, eladjul ? Kil psuk piluëouin Salusalemk, sk mu kedjidúnul eguls kõguél tsu kisi kiskadjisgul na tet eguls nsgwegul.

19 Eladjul ? Kõguél. Telimsdidjul : Utçit Sesusok Naseletkewadjok tsok nigsnik-tçidji-tege-winuok, melkigun-ubunok lugowokun iktuk sk keluswokun iktuk, usksluk Nikskemul, sk m'sit mimadjuinu.

20 Kedu ukçipsduliask sk n'sskumsmink igálsdibunn utumadji-ilsudasilin n'puokun iktuk ; sk klutçioukts-dibunn.

21 Kedu ninen adjiptçulkutup negum na tsu kedui-abadjip-kwodel-uadjul Islelul. Ak elp tçel me kiskuk sistewe nsgwek kis eguls kõguél kiskadjien.

22 Ak tgel aptg metg slt ebidjik ninen nigum-
vnsku pskuleiwi-namvduvik, tsnik ehkubunik
kesi eskitpuugup utkuudskun iktuugv.

23 Ak tsn muu wedjidusdigwek utininegu,
pedjidsb-unik sk teluebunik upiltuomənou an-
salewilidjiu, tsni teluelidji negum umimadjinu.

24 Ak elp slt tsnik tegweuinam-vduvik elids-
bunik utkuudskun iktuuk, sk teli wedjidúúdiu tsn
ebidjik kisituluedipu ; ksdu mөгwe nemisdigu-
bunn Sesusul.

25 Təkuu eladji : Kilou muu nestusiuok sk
kegweiyok vksmlsmu-nuou iktuuk vkudlam-
situmunou m'sit kөгwe tsn nignik-tgidji-tegewi-
nuugwik teluedipu ;

26 ? Muu depksdinuuksup Klistewit uadjium-
madjein eguls kөгwel, sk utulipiskwan ukup-
mide-dskunum iktuuk.

27 Ak wedjipkədzi-pskei-kunus-duodji
Muisek sk m'sit nigniktgidji-tegewinu iktuuk
eguls kөгwel tsnuł ewiigasigul negum utinin
iktuugv.

28 Ns kweiitgk vktgiguntgətgk pedjidsadjik,
elidsdidju, sk Sesus teləsit stugetg utulien
nsgugeəlv.

29 Ksdu melki-nugssdidjuł, teluedjik, widjik-
tuuguınemin ; mudu keget welsskw sk nsgwek
suul ksksyák. Ak piskwəł utuugweuonn.

30 Ns etliwibumatg weswsdok pibunokun, sk

muuiwet, sk segwiskibunegádok, sk igunnumuotg.

31 Tøkuu upukiguol pantsdasigul, sk nenuis-didjul; tøkuu kesksasit.

32 Ak telimtidjik ? Muu tu uksmismuunul nu-gwassinuugul uktinensku tsu tilisip pemiuskum-ulkwek ouhtigu, sk tsu tilisip pantsduulkwek tsuul ewiigasikul.

33 Nu nsnkumi-buugusdidjik, sk eliapskws-didjik Salusalémku; sk wedjisididji neuktinskek-silidji tgel neukt apøstatewilidji, sk tsu tegweu-sdidji, moueiididji,

34 Teluelidji: Uksakumsminu kedlwe iktuuk minuunsit, sk kisi ulimeswadjul Simuulu.

35 Ak telimsididji tsu køguul teli kiskadjisgup ouhtigu, sk tsu teliutgik tgidjissdis tsu teliskwiski-bun-egsdasik pibunokun.

36 Nu etliwistu-dáditg Sesus kskumit megweik sumúdilidju, sk telimadji: Wontokøødi iitg uktinewóku.

37 Ksduu tçipsuultidjik sk wegwodssuultidjik, telidssuultidjik unmisnou skudekumúdjulu.

38 Ksduu eladji ? Køguul wedji sespedssul-tiyok, sk køguul utgít mektadsswokun igasgul uksmismuunuou iktuuk.

39 Anksptumuukw! n'pitunn sk n'kstul, sn-sums n'tninewinu: ukwtuníkw sk numiduukw n'tninewinu. Mudu skudékumútg muu ewageiwik sk muu wokundemikw stuge nin telnemiiyok.

40 Tøkui teluētę eguls nsnkumi nęysduodji upitunn sk ukwodul.

41 Ak tsn teli-ulidssul-tiiditę wedji mektum-uudidjik, Sesus eladji ǃ Weskødumuudiyok ut tet memitęiptęwe.

42 Tøkui igunumuusditę sskskubásik nemędjwé sk mitęiptęmuuetę-sbu.

43 Ak weswsøk, sk midjisit usksluøk.

44 Ak eladji: Egułs ns egwet keluwsokunn tsnul telimul-løgubunn tsn tegweuløk, udepksdin ukskeikiskadjisn m'sit køguel tsnul ewiigasigul utęit nin n'tinin Muis utubluđskunum iktuuk sk nigsnik-tęidjiteę winu iktuuk, sk wigadigun iktuuk slesuđum-skunintumkewe.

45 Tøkui pantsduodjul utalidssuđiwol unustumunou tsnul ewiigasigul.

46 Ak eladji: Ns teluiigasik, sk ns telidepkdiksup Klistewit unmadjein sk uminuusin sistewe nęwek.

47 Ak apskwedęskun eluwewuđ iktuuk, sk eluwewuđil utsbiksiktad-imkewęmuol utuuliagunudasin uwisunum iktuuk, m'sit tesks-miksultidjik emuđiđidju, sk utęipkøtumkisn Salsusalémku.

48 Ak kilou nuđji-witnisewiktumuđiyøgul eguls køguelu.

49 Ak, edu, sbultoksup tsn nuęę telues ukudui-igunumu-edun; kędu nskidákw uktęi-

gunk Salusalémku, misøkui utçi igunum-ultok-
sup mulgigunøødi kekwegu.

50 Tøkui elitu-sladji, elsladji misøkui Bet-
anigu, sk wensgadøgul upitunn sk welikulul odji.

51 Ak telisk tsu etli-uli-kelulátç wedji tepki-
sslut utinewou iktuuk sk eliepsitkwasslut wssøgu.

52 Tøkui slsumsdiðjul, sk eliapskwedsdiðjik
Salusalémku, moui-uli-dasultidjik.

53 Ak négou sumuðidjik uktçi slsuudumø-
gwomku, etli-emtøgwolsdiðjul sk etli-muiwol-
sdiðjul Niksksmul. Amen.

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

3 9088 01629 0116